

Rīgā

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.

Nr. 01VD00-17/135

Uz 19.12.2025. Nr. 336/2025

Valsts vides dienests

Informācijai:

SIA "Geo Consultants"

gc@geoconsultants.lv

Par atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas izbūves ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Saistībā ar SIA "Gren Latvija" iecerēto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas izbūvi (turpmāk – Paredzētā darbība) Aconē, Salaspils novadā, kuras ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojums nodots sabiedriskajai apspriešanai, sniedzam sekojošus komentārus:

1. Vispārējie drošības un risku aspekti

1.1. Atbilstoši AS "Latvenergo" 31.10.2024. vēstulē Nr. 01VD00-17/1855 un 01.08.2025. vēstulē Nr. 01VD00-17/1476 izteiktajam viedoklim, IVN ziņojuma ietvaros veikta Paredzētās darbības sākotnējā risku apzināšana un potenciālo apdraudējumu un iespējamo seku identificēšana (turpmāk – HAZID).

1.2. Lai gan veiktajā HAZID analīzē ir identificēti galvenie ārkārtas notikumi (ugunsgrēki, eksplozijas, noplūdes) un noteikti sākotnējie kontroles pasākumi, tā demonstrē būtiskus tvēruma ierobežojumus. Analīzē nav iekļauti tādi kritiski drošības aspekti kā detalizēti avāriju scenāriji, būvniecības posma riski, tehnoloģisko procesu novirzes, ATEX prasību novērtējums, SIL/ LOPA analīze un citas būtiskas tehnoloģiskās drošības komponentes. Tā kā šī nav kvantitatīva, detalizēta tehnoloģiskās drošības analīze, pastāv risks, ka daļa augsta riska scenāriju paliek neatklāti, kas var radīt būtiskus drošības apdraudējumus objekta ekspluatācijā.

1.3. ALARP principa (procesu drošības koncepta) praktiska pierādīšana pašlaik nav iespējama, jo HAZID dokumentācijā tas ir tikai formāli pieminēts bez nepieciešamā metodiskā ietvara. Dokumentā trūkst vairāku būtisku elementu: nav definēti pieļaujamā riska kritēriji (nav noteikts kāds risks ir pieņemams), nav veikti detalizēti riska aprēķini. Nav skaidrs, kā tiks pierādīts, ka risks ir pietiekami zems, kad drošības pasākumi ir pietiekami, un kad risks ir pārāk augsts. Pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas nepieciešams izstrādāt atsevišķu ALARP pielikumu, kurā jāietver detalizēti aprēķini.

1.4. Papildus tam, HAZID un IVN dokumentācijā sprādzienbīstamo zonu (ATEX) klasifikācija ir identificēta kā nākotnē īstenojams pasākums/ uzdevums. Trūkst būtisku aspektu – zonu klasifikācijas, zonējuma kartes, aizdegšanās avotu kontroles risinājumi (ventilācija, aprīkojuma EX klases, IP aizsardzība u.c.), kā arī tehniskie pieņēmumi un kritēriji. Šo trūkumu dēļ pašlaik nav iespējams adekvāti novērtēt sprādzienbīstamo zonu riskus kritiskās iekārtas daļās – bunkurā, aktivētās ogles silosos, dabasgāzes sistēmās un citās potenciāli bīstamās zonās.

1.5. Šie trūkstošie faktori ir būtiski iekārtas drošai ekspluatācijai, tāpēc – gan kurināmā kvalitātes pārvaldības sistēma, gan ATEX zonējuma risinājumi ir jāizstrādā un jāiesniedz izvērtēšanai pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas.

1.6. IVN dokumentācijā sniegtais riska novērtējuma kopsavilkums ietver tikai vispārīgus secinājumus un dažus skaitliskus rādītājus, piemēram, amonjaka hidroksīda noplūdes 1 % letalitātes zonu 19 metru attālumā un apgalvojumu par seku ierobežošanu objekta teritorijā. Tomēr šiem apgalvojumiem nav pievienota tehniskā pierādījumu bāze, – lai nodrošinātu rezultātu pārbaudāmību, dokumentācijā jāiekļauj detalizēta informācija par izmantoto modeļu veidiem/ versijām, ievades parametriem un robežnosacījumiem, kā arī meteoroloģisko apstākļu datiem u.c. Tehniskā pamatojuma trūkums neļauj objektīvi izvērtēt industriālās drošības aspektus.

Kopsavilkums:

Pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas pieprasīt iesniegt papildinātu drošības dokumentāciju, kas novērš identificētos trūkumus tehnoloģiskās drošības analīzē, ALARP principa praktiskajā pierādīšanā un sprādzienbīstamo zonu risku novērtējumā. Atļaujas nosacījumos iekļaut detalizētas prasības par drošības sistēmu regulāru uzraudzību un pārbaudi, kā arī noteikt kārtību, kādā tiek kontrolēta drošības pasākumu efektivitāte objekta ekspluatācijas laikā.

2. Tehnoloģiskie procesi un to kontrole

2.1. IVN dokumentācija sniedz tikai vispārīgu aprakstu par iekārtas normālu darbību, ietverot pamatelementus (palīgdegļu izmantošanu, automatizēto procesa vadību un CEMS), bet nenodrošina pietiekamu drošuma stratēģijas aprakstu ārkārtas un neatbilstošas darbības režīmos. Trūkst detalizēta apraksta par kritiskajiem ekspluatācijas aspektiem, ieskaitot: iekārtas palaišanas un apturēšanas procedūras, rīcību neatbilstošas darbības gadījumos, sistēmas reakciju uz kritiskām novirzēm (temperatūras izmaiņām, gaisa deficītu, slodzes svārstībām), dūmgāzu attīrīšanas sistēmas apvadlīniju izmantošanas nosacījumus, SCR sistēmas rezerves darbību, amonjaka noplūdes limitus, kvantitatīvās darbības robežvērtības emisiju kontrolei.

2.2. Dokumentācija fokusējas tikai uz stabilu, normālu darbības režīmu, neaptverot pārejas režīmus un ārkārtas situācijas, kas ir būtiski drošas ekspluatācijas elementi.

Kopsavilkums:

Pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas pieprasīt detalizētu dokumentāciju par iekārtas ekspluatācijas drošības aspektiem, īpaši pārejas un ārkārtas režīmos. Atļaujas nosacījumos iekļaut konkrētas prasības par dūmgāzu attīrīšanas sistēmas drošuma stratēģiju, definējot kvantitatīvās robežvērtības un automatiskās aizsardzības sliekšņus. Noteikt skaidru kārtību sistēmas darbībai kritisko noviržu gadījumos un rezerves iekārtu izmantošanai, kā arī prasības par regulāru šo procedūru pārbaudi un aktualizāciju.

3. Atkritumu apsaimniekošana un kvalitātes kontrole

3.1. IVN dokumentācijā nav pietiekami detalizēti aprakstīti kurināmā kvalitātes kontroles un pārvaldības aspekti: nav definēti pieņēmumi par dažādu atkritumu veidu (MSW, RDF, dūņu u.c.) sastāva iespējamām svārstībām. Trūkst detalizētas atkritumu pieņemšanas instrukcijas, kvalitātes kontroles procedūru apraksta, paraugu ņemšanas metodikas un testēšanas regularitātes apraksta. Nav noteikti operatoru lēmumu pieņemšanas kritēriji kurināmā pieņemšanai/ noraidīšanai, kā arī rīcības plāns situācijām, kad kurināmais neatbilst specifikācijai.

3.2. Atkritumu pieņemšanas kvalitātes kontroles sistēma nav pietiekami detalizēti izstrādāta. 13. pielikumā iekļautie testēšanas pārskati sniedz ierobežotu informāciju, neaptverot vairākus būtiskus kvalitātes kritērijus: atkritumu izcelsmes dokumentāciju (precīza paraugu ņemšanas vieta) un izsekojamību atbilstoši LVS EN 14899 standartam, sastāva robežvērtības galvenajiem parametriem, mitruma satura pieļaujamās robežas, zemākās siltumspējas (LHV) prasības, smago metālu koncentrācijas ierobežojumus, hlora, hlorūdeņraža un fluorūdeņraža pieļaujamās līmeņus. Testēšanas pārskatos redzamas izmantotās metodes/ standarti un rezultāti, bet nav skaidras sasaistes ar konkrēto "*paredzēto kurināmo*". Minēto kritēriju trūkums rada risku, ka faktiskās emisijas var atšķirties no ietekmes uz vidi novērtējumā modelētajām, jo nav iespējams verificēt kurināmā atbilstību pieņemtajiem aprēķinu parametriem. Nepieciešams izstrādāt detalizētu kvalitātes kontroles sistēmu ar skaidriem pieņemšanas kritērijiem un rīcības procedūrām neatbilstību gadījumos.

3.3. Nav izveidots mehānisms, kas ierobežotu stacijas pāreju uz importēto atkritumu izmantošanu. Ar mērķi novērst iespējamo Paredzētās darbības pārorientāciju uz importēto atkritumu izmantošanu (īpaši ekonomisko svārstību gadījumā), būtu nepieciešams paredzēt likumīgi piemērojamus ierobežojumus, piemēram, piesārņojošās darbības atļaujā nosakot maksimāli pieļaujamo importēto atkritumu gada apjomu (tonnās), to procentuālo īpatsvaru/ attiecību no kopējā kurināmā apjoma, kā arī prasību par izsekojamību un izcelsmes dokumentāciju.

3.4. IVN dokumentā sniegts vispārējs pelnu veidu apraksts (smagie pelni, tvaika katla pelni, vieglie pelni/ dūmgāzu attīrīšanas atlikumi, sorbentu atlikumi un kopējie atlikumi), taču nav pietiekami detalizētas informācijas par to tālāko apsaimniekošanu. Trūkst definētu gala apsaimniekošanas maršrutu, testēšanas regularitātes smagajiem metāliem un citām vielām (Hg, Pb, Cd, Zn, mikroplastmasa, PFAS), kvalitātes prasību materiālu pārklasifikācijai, kritēriju to izmantošanai ceļu būvē vai cementa ražošanā, kā arī prasību attiecībā uz dioksīniem/ furāniem, PFAS un mikroplastmasu. Nav norādīti obligātie laboratorijas testi un rīcība pārsniegumu gadījumos. Nav pietiekami pamatota pelnu plūsmu apsaimniekošanas atbilstība ES un nacionālajiem normatīviem.

Kopsavilkums:

Pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas pieprasīt izstrādāt detalizētu kurināmā kvalitātes kontroles sistēmu, kas ietver skaidrus pieņemšanas kritērijus un testēšanas procedūras. Atļaujas nosacījumos noteikt stingrus ierobežojumus importēto atkritumu izmantošanai, definējot maksimāli pieļaujamās apjomus un izsekojamības prasības. Papildus iekļaut detalizētas prasības visu pelnu veidu apsaimniekošanai, nosakot regulāras testēšanas kārtību un skaidrus kritērijus to tālākai izmantošanai vai apglabāšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

4. Vides monitorings un kontrole

4.1. IVN sniegts vispārīgs skaidrojums par emisiju datu uzkrāšanu, apstrādi un nodošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Tiek norādīts, ka emisiju atbilstību paredzēts kontrolēt pusstundas vidējās vērtībās, diennakts vidējās vērtībās, kā arī mēneša un gada pārskatos, kas atbilst Labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (LPTP) prasībām. Tomēr IVN dokumentācijā nav detalizēti aprakstītas konkrētas procedūras par atbilstības pārbažu veikšanu un ziņošanas kārtību Valsts vides dienestam incidentu gadījumos.

4.2. Nepieciešams novērtēt IVN dokumentācijas atbilstību EN 14181 standarta un LPTP prasībām attiecībā uz emisiju uzraudzības nepārtrauktību, kur derīgo datu īpatsvars ir būtisks emisiju uzraudzības kvalitātes rādītājs. Dokumentācijā nav definēts maksimāli pieļaujamais CEMS bezdatu periods un nav analizēta tā ietekme uz emisiju uzraudzības ticamību. Nav izvērtēts arī, kā tiks nodrošināta emisiju kontrole CEMS datu nepieejamības gadījumos, izmantojot alternatīvas metodes (piemēram, laboratoriskos mērījumus). Šo būtisko prasību un to praktiskās īstenošanas risinājumu trūkums dokumentācijā neļauj pārliecināties par emisiju uzraudzības nepārtrauktības nodrošināšanu CEMS darbības traucējumu gadījumā.

4.3. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku – atkritumu pieņemšanu un uzglabāšanu, pelnu un dūmgāzu attīrīšanas atlikumu apriti, ķīmisko reaģentu pārkraušanu un uzglabāšanu, kā arī potenciālos noplūžu riskus – monitoringa parametri nosakāmi atbilstoši identificētajiem vides riskiem. Nepieciešams veikt monitoringu ar šādiem galvenajiem parametriem: pH līmenis, elektrovadītspēja, galvenie joni (Cl^- , SO_4^{2-} , F^-), smago metālu koncentrācija (Cr, Hg, Pb, Cd u.c.), kā arī citiem darbībai raksturīgiem indikatoriem.

Kopsavilkums:

Pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas pieprasīt detalizētu emisiju kontroles un ziņošanas procedūru izstrādi, iekļaujot CEMS darbības nepārtrauktības nodrošināšanas risinājumus un alternatīvās kontroles metodes. Atļaujas nosacījumos noteikt vides monitoringa programmu, kas ietver specifiskos riska parametrus saistībā ar atkritumu pieņemšanu un uzglabāšanu, pelnu un dūmgāzu attīrīšanas atlikumu apriti, ķīmisko reaģentu pārkraušanu un uzglabāšanu. Definēt skaidru kārtību par datu uzkrāšanu, apstrādi un ziņošanu kontrolējošām institūcijām, īpaši incidentu gadījumos.

5. Ietekme uz apkārtējo vidi

5.1. 8. pielikumā sniegtā informācija par TEC-2 ietekmi uz gaisa kvalitāti satur pretrunas. Secinājumu daļā norādīts, ka "no citu tuvumā esošo operatoru darbības veidojas šādi pārsniegumi: NO₂ piesārņojuma fona emisiju pārsniegums galvenokārt veidojas TEC-2 darbības rezultātā", taču šis apgalvojums nav pamatots ar pašā pielikumā ietvertajiem modelēšanas rezultātiem. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" sniegtā informācija par esošo gaisa kvalitāti attiecīgajā apvidū norāda, ka konstatētais gaisa piesārņojuma līmenis nepārsniedz Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktās gaisa kvalitātes robežvērtības slāpekļa dioksīdam. Tādējādi secinājumos ietvertais apgalvojums par NO₂ piesārņojuma pārsniegumu veidošanos TEC-2 darbības rezultātā ir kļūdains un neatbilst faktiskajiem datiem.

5.2. Pastāv būtiskas atšķirības starp TEC-2 izmantoto dabasgāzi un plānotās iekārtas kurināmo – atkritumiem. Dabasgāzei raksturīgs zems emisiju līmenis – minimāli sēra dioksīda (SO₂) izmeši, zems cieto daļiņu un smago metālu saturs, kā arī stabila kurināmā kvalitāte. Dabasgāzes sadedzināšanas procesā slāpekļa oksīdu (NO_x) veidošanos ietekmē tikai sadedzināšanas režīms. Savukārt atkritumu sadedzināšanas process rada augstāku piesārņojošo vielu emisiju risku – paaugstinātas slāpekļa oksīdu (NO_x), hlorūdeņraža (HCl) un fluorūdeņraža (HF) emisijas, ievērojamu smago metālu (cinka, svina, hroma u.c.) saturu. Turklāt atkritumu kā kurināmā kvalitāte ir nestabila, kas prasa sarežģītākus dūmgāzu attīrīšanas risinājumus.

Kopsavilkums:

Pieprasīt precizēt un pamatot secinājumus par TEC-2 ietekmi uz gaisa kvalitāti, novēršot pretrunas starp apgalvojumiem un faktiskajiem modelēšanas datiem. Noteikt atbilstošas prasības dūmgāzu attīrīšanai un emisiju kontrolei, īpaši attiecībā uz specifiskajām piesārņojošām vielām, kas raksturīgas atkritumu sadedzināšanas procesam.

6. Alternatīvo scenāriju izvērtējums reģionālās siltumapgādes kontekstā

6.1. Ņemot vērā TEC-2 statusu kā valsts nozīmes stratēģiskās enerģētiskās infrastruktūras objektu, kura galvenais uzdevums ir nodrošināt drošu, nepārtrauktu un prognozējamu centralizētās siltumapgādes pakalpojumu Rīgai un tās apkārtnē, ir būtiski rūpīgi izvērtēt jebkuru jaunu tehnoloģisko risinājumu integrēšanu kopējā siltumapgādes sistēmā, īpaši to ilgtermiņa ietekmes kontekstā. IVN dokumentācijā nav pietiekami izvērtēti alternatīvie attīstības scenāriji, tostarp nav analizēts "nulles scenārijs", kas ļautu izvērtēt jaunās atkritumu sadedzināšanas iekārtas izbūves nepieciešamību TEC-2 tiešā tuvumā (ņemot vērā TEC-2 kā jau esošu, stratēģiski nozīmīgu siltumapgādes objektu un tā potenciālās attīstības iespējas). Dokumentācijā trūkst arī visaptverošas analīzes par plānotās iekārtas integrāciju reģionālajā siltumapgādes sistēmā un nav izvērtēta abu objektu paralēlas darbības potenciālā ietekme uz sistēmas drošumu, slodzes vadību un ekspluatācijas risku pārvaldību.

6.2. Ņemot vērā TEC-2 stratēģisko lomu valsts enerģētikas sistēmā, šādu būtisku aspektu neizvērtēšana neļauj objektīvi noteikt, vai plānotās atkritumu sadedzināšanas iekārtas izbūve šajā teritorijā ir pamatotākais un optimālākais risinājums reģionālās siltumapgādes drošības un ilgtspējīgas attīstības kontekstā.

Kopsavilkums:

Objektīvi izvērtēt plānotās atkritumu sadedzināšanas iekārtas izvietojanas nepieciešamību esošās reģionālās siltumapgādes sistēmas kontekstā.

7. Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības iesaisti Paredzētās darbības izvērtēšanā

7.1. AS "Latvenergo" turpina uzturēt prasību par Rīgas valstspilsētas pašvaldības iesaisti IVN procedūrā, neskatoties uz pretargumentiem, jo:

7.1.1. pastāv funkcionāla saistība ar Rīgas infrastruktūru caur siltumenerģijas nodošanu pilsētas centralizētajā siltumapgādes tīklā;

7.1.2. saskaņā ar Pašvaldību likumu un Enerģētikas likumu, siltumapgādes organizēšana ir pašvaldības autonomā funkcija;

7.1.3. IVN likums paredz pašvaldību iesaisti, kuru intereses tiek skartas;

7.1.4. IVN ietvaros jāvērtē gan tiešās, gan netiešās ietekmes uz vides kvalitāti, tai skaitā klimata kontekstā.

Kopsavilkums:

Ņemot vērā plānotās darbības funkcionālo saistību ar Rīgas siltumapgādes sistēmu un pašvaldības autonomo funkciju siltumapgādes organizēšanā, nepieciešams nodrošināt Rīgas valstspilsētas pašvaldības iesaisti IVN procedūrā atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Ietekmes uz vidi novērtējuma daļas vadītājs

Dainis Kanders

Rūta Miezīte 29196557

Rīgā

SIA "Gren Latvija"

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.

Nr. 01VD00-32/585

uz 23.03.2026. Nr. 2026-53-01-031

Par lūgumu izsniegt informāciju ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros

AS "Latvenergo" ir saņēmusi SIA "Gren Latvija" vēstuli ar lūgumu izsniegt informāciju/ dokumentāciju saistībā ar iecerētās koģenerācijas stacijas atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanai ietekmes uz vidi novērtējuma procesu Jaudas ielā 1, Aconē, Salaspils novadā.

AS "Latvenergo" ir izvērtējusi SIA "Gren Latvija" pieprasījumu gan tiesiskā, gan faktiskā aspektā un sniedzam šādu atbildi:

1. Informācija par AS "Latvenergo" ražotni TEC-1

Ņemot vērā pastāvošo situāciju, diemžēl nevaram nodrošināt dokumentācijas izsniegšanu par ražotni TEC-1 šādu iemeslu dēļ:

- I. informācija par kritiskās infrastruktūras objekta fizisko aizsardzību, drošības pasākumiem, ievainojamības novērtējumu, riska analīzi un incidentu reaģēšanas plāniem ir ierobežotas pieejamības informācija, kuras nepamatota izpaušana var radīt būtisku apdraudējumu objekta drošībai. Ņemot vērā minēto, AS "Latvenergo" neizsniedz dokumentāciju bez atbilstoša juridiska pamatojuma, lai nodrošinātu kritiskās infrastruktūras objekta aizsardzību;
- II. starp TEC-1 objektu un SIA "Gren Latvija" plānoto darbību šobrīd nav konstatējama tieša teritoriāla vai funkcionāla saistība. SIA "Gren Latvija" iesniegumā nav skaidri izklāstīts pamatojums, kas apliecinātu tiešu saistību starp pieprasīto informāciju un SIA "Gren Latvija" tiesiskajām interesēm saistībā ar plānoto projektu;
- III. balstoties uz pieejamo informāciju, objektīva tieša saistība starp abiem objektiem šobrīd nav identificējama.

2. Ražotnes TEC-2 Civilās aizsardzības plāns (turpmāk – CAP)

Ražotnes TEC-2 Civilās aizsardzības plāna pilnā versija nav pieejama izsniegšanai šādu iemeslu dēļ:

- I. TEC-2 ražotne ir klasificēta kā stratēģiski nozīmīgs kritiskās infrastruktūras objekts enerģētikas nozarē;

- II. ņemot vērā objekta stratēģisko nozīmi un augstās drošības prasības, CAP pilnā versija satur konfidenciālu informāciju, kas nav paredzēta publiskai apskatei.

Vēlamies informēt, ka AS "Latvenergo" mājaslapā ir publicēta CAP saīsinātā versija. Tā satur visu būtisko informāciju trešo personu risku novērtēšanai, vienlaikus nodrošinot līdzsvaru starp informācijas atklātību un objekta drošības interešu aizsardzību, ievērojot samērīguma principu.

AS "Latvenergo" apstiprina, ka CAP 2019. gada versija, kas ir publiski pieejama AS "Latvenergo" mājaslapā, ir jaunākā un aktuālākā versija.

3. Jauna objekta īpašnieka pienākumi

Ņemot vērā, ka SIA "Gren Latvija" plāno izveidot jaunu objektu esošas likumīgas saimnieciskās darbības un kritiskās infrastruktūras apkaimē, ir būtiski, lai tieši SIA "Gren Latvija" kā paredzētās darbības iniciators:

- I. novērtētu savas darbības radītos riskus esošajiem objektiem;
- II. apliecinātu, ka plānotā darbība neradīs papildu riskus ražotnei TEC-2.

Vispārīgi - ja jauns uzņēmums tiek izvietots jau esošas rūpnieciskās darbības apkaimē, ir būtiski, lai jaunais uzņēmums pielāgotos pastāvošajai situācijai, nevis otrādi. IVN procesā šī atbildība gulstas uz SIA "Gren Latvija" kā paredzētās darbības iniciatoru, nevis uz esošajiem operatoriem.

4. "Domino" efekta izvērtējums

Jaunu attīstības projektu gadījumā atbildība par "domino" efekta novērtējumu, izmantojot publiski pieejamo informāciju, ir jaunā objekta operatoram. Ražotne TEC-2 ņems vērā šo novērtējumu, analizējot iespējamās drošības riskus savai darbībai.

5. Pieejamā informācija un tās pietiekamība

AS "Latvenergo" norāda, ka SIA "Gren Latvija" rīcībā jau ir pietiekama informācija IVN veikšanai, kas ietver:

- I. informāciju no Valsts vides dienesta publisko datu reģistriem par TEC-2 atļauju A kategorijas piesārņojošai darbībai, ieskaitot datus par kvalificējošām vielām;
- II. publiski pieejamo saīsināto ražotnes TEC-2 CAP;
- III. vispārīgu publisko informāciju par TEC-2 kā kritiskās infrastruktūras objektu un tā darbības specifiku.

Cieņā

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Vides pārvaldības direktore

Aļona Boloņina

Rūta Miezīte,
ruta.miezite@latvenergo.lv

AUTO ESTETIKA <info@autoestetika.lv>

To pasts@vvd.gov.lv

If there are problems with how this message is displayed, click here to view it in a web browser.

Iebildumi pret atkritumu rūpnīcu būvniecību Aconē

Kā Ropažu novada iedzīvotājs un Latvijas pilsonis es kategoriski iebilstu pret plānoto atkritumu rūpnīcu būvniecību Aconē.

Publiskajā apspriedē izklāstītais ietekmes uz vidi novērtējums rada nopietnas bažas par projekta kvalitāti un objektivitāti. Tas ir virspusējs un formāls, vairāk līdzinās akadēmiskam darbam, kur prasības tiek izpildītas "ķeksiša pēc", nevis padziļinātai, neatkarīgai analīzei, kas ņemtu vērā reālos riskus cilvēkiem un videi.

Deklarētie ieguvumi ir minimāli un nesamērīgi ar iespējamajiem zaudējumiem. 155 miljonu eiro investīcijas Latvijas ekonomikā daļēji aizplūdis uz citām valstīm, iegādājoties iekārtas un materiālus, savukārt ilgtermiņā tiek solītas vien aptuveni 40 darba vietas uz 30 gadiem. Šāds ieguvums nevar atsvērt būtiskos vides, veselības un sociālos riskus.

Vienlaikus riski ir daudzpusīgi un būtiski:

- paredzēts gaisa piesārņojums ar dioksīniem, smagajiem metāliem un sīkajām daļiņām;
- rūpnīca atradīsies tikai aptuveni 800 metru attālumā no dzīvojamām mājām, iespējams pat tuvāk;
- tiks izcirsti apmēram 5 hektāri meža, kas jau šobrīd ir ierobežots un ekoloģiski vērtīgs resurss;
- zinātniskie pētījumi apstiprina paaugstinātu onkoloģisko un citu slimību risku;
- pastāv augšnes un gruntsūdens piesārņojuma draudi;
- daļu atkritumu nav iespējams pārstrādāt Latvijā, tādēļ tie tiks transportēti uz Norvēģiju, kas liecina par sistēmas nepilnībām;
- katru dienu paredzēta intensīva satiksme – ap 56 atkritumvedējiem turp un atpakaļ;
- sagaidāms nekustamo īpašumu vērtības kritums apkārtnē;
- apdraudēta vietējā fauna, tostarp putni un savvaļas dzīvnieki, kuru klātbūtne jau šobrīd netiek korekti atspoguļota pētījumos.

Šis projekts neņem vērā manas ģimenes un vietējo iedzīvotāju intereses, dzīves kvalitāti un tiesības uz drošu, veselīgu vidi. Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatu, ka rūpnīcu būvniecība Aconē šādā veidā un šajā vietā nav pieņemama.

Esmu pret šo projektu.

Ar cieņu,
AUTOESTETIKA
Detailing

SIA AUTOESTETIKA
Brīvības gatve 193a
+371 20 280 839
www.autoestetika.lv

Dabas aizsardzības pārvalde

Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, tālr. 67509545, e-pasts pasts@daba.gov.lv

Siguldā

13.01.2026. Nr. 4.8/242/2026-N
Uz 19.12.2025 Nr.336/2025

SIA “Geo Consultants”

E-pasts: kristine.kalva@geoconsultants.lv

Informācijai: Valsts vides dienestam
pasts@vvd.gov.lv

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izvērtējumu

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) ir saņēmusi SIA “Geo Consultants” paziņojumu par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedrisko apspriešanu, kā arī ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk – IVN ziņojums) “Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” (turpmāk – Paredzētā darbība).

Pārvalde ir iepazinusies ar sagatavoto IVN ziņojumu, par kuru iepriekš sniegts viedoklis Pārvaldes 2025. gada 27. februāra vēstulē Nr. 4.9/1328/2025-N. Paredzētās darbības teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, mikroliegumā vai Natura 2000 teritorijā un būtiska nelabvēlīga ietekme uz dabas vērtībām nav sagaidāma. Pārvalde ir izvērtējusi, vai ir ņemti vērā iepriekš sniegtie priekšlikumi, un savas kompetences ietvaros sniedz šādu viedokli:

1. IVN ziņojumā ir ņemti vērā Pārvaldes 2025. gada 27. februāra vēstulē Nr. 4.9/1328/2025-N “*Par konsultāciju ietekmi uz vidi novērtējuma ietvaros*” ietvertie priekšlikumi;
2. Izvērtējot IVN ziņojuma sadaļas par esošā vides stāvokļa raksturojumu un ietekmes mazināšanas pasākumiem, tostarp 6.8. apakšpunktā un 10. punktā “*Risinājumu veidi un pasākumi, kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi*” (turpmāk - 10. punkts) sniegto informāciju, Pārvalde iesaka IVN ziņojuma 10.2. tabulas *Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz visi mazināšanai vai novēršanai un paliekošo ietekmju raksturojums norādītie ietekmes faktoriem* (turpmāk – 10.2. tabula) sadaļu *Ietekme uz dabas vērtībām* papildināt ar preventīviem pasākumiem invazīvo svešzemju augu sugu izplatības nepieļaušanai, ņemot vērā, ka Paredzētās darbības īstenošana ietver zemes darbus, augsnes pārvietošanu un teritorijas labiekārtošanu, pastāv potenciāls invazīvo augu sugu nejaušas izplatības risks. Lai novērstu šādu risku, Paredzētās darbības īstenošanas laikā jāievēro šādi preventīvi pasākumi:

- a) būvdarbos un teritorijas labiekārtošanā tiks izmantota no invazīvo sugu sēklām brīva augsne un augu materiāls;
- b) būvniecības tehnika pirms iebraukšanas objektā un izbraukšanas no tā, ja nepieciešams, tiks mehāniski attīrīta no augsnes un augu atliekām;
- c) teritorijas apzaļumošanā un rekultivācijā tiks izmantotas vietējās izcelsmes augu sugas, neizmantojot invazīvas vai potenciāli invazīvas sugas.

Minētie pasākumi nodrošinās, ka paredzētās darbības īstenošana neveicina invazīvo svešzemju augu sugu izplatību un ir saskaņā ar dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām.

Pārvaldes ieskatā Paredzētā darbība ir pieļaujama no dabas aizsardzības viedokļa, ja tiek ievēroti visi IVN ziņojumā un ekspertu atzinumos norādītie ietekmes mazināšanas pasākumi, kā arī IVN ziņojuma 6.8. apakšpunktā paredzētie ietekmes mazinošie pasākumi, un IVN ziņojuma 10.2. tabulā norādītie inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi tiek ņemti vērā kā saistoši nosacījumi, pieņemot gala lēmumu IVN procedūrā.

Dabas aizsardzības departamenta direktore

Gita Strobe

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU*

Jakovele 20299454

inese.jakovele@daba.gov.lv

iesniedzējs:

Inese Nartiša

Adrese – Līvzemes 12-8, Salaspils, LV-

2169 Telefona numurs: +371 28935909

E-pasts: re1net4@yahoo.com

Latvija Pirmajā Vieta

Salaspils nodaļas vadītāja

Adresāts:

Publiskas apspriešanas protokolētājs

(plānotā atkritumu pārstrādēs/

dedzināšanas rūpnīcas projekta IVN

apspriede Acones teritorijā)

IESNIEGUMS

publiskas apspriešanas protokolam

Par iesnieguma pievienošanu publiskās apspriešanas protokolam

Salaspils,

2026.gada 13.janvarī

Pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 3. panta otro punktu un 16.pantu 2.punktu, kas nosaka ka novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem, iesniedzu rakstisko viedokli par plānoto atkritumu pārstrādes un sadedzināšanas rūpnīcu Acones teritorijā, Salaspils novada.

Iesniegumam pievienots 7 lappas pušu dokuments (sk. pielikumā) ar detalizētu IVN ziņojuma analīzi un identificētajiem trūkumiem. Pielikumā apkopotie secinājumi norāda uz būtiskām nepilnībām IVN ziņojumā, tostarp:

- pelnu un izdedzu ilgtermiņa ietekmes neizvērtēšanu;
- atbildības trūkumu pēc iekārtas ekspluatācijas beigām;
- neatbilstību "piesārņotājs maksā" principa būtībai;
- CO2 emisiju nepilnīgu un maldinošu analīzi;
- iespējamu tarifu pieaugumu iedzīvotājiem un slogu pašvaldības infrastruktūrai;
- risku, ka dedzināšana kļūst par konkurentu šķirošanai un pārstrādei;
- juridisko pretrunu starp "nebīstams" un "nekaitīgs".

Šie jautājumi ir būtiski sabiedrības tiesībām uz pilnīgu informāciju un uz atbildīgu lēmumu pieņemšanu par projektu, kura ietekme var ilgt vairākās desmitgades.

Pamatojoties iepriekšminētā,

lūdzu:

1. Pievienot šo iesniegumu publiskās apspriešanas protokolam pilnā apjomā.
2. Protokola norādīt, ka iesniegums ir iesniegts rakstveida ar 7 lappušu pielikumu.
3. Nodrošināt, ka iesniegums tiek pievienots IVN lietai ka oficiāls procesa dokuments.

Cieņā,

Inese Nartiša

Latvija Pirmajā Vietā

Salaspils nodaļas vadītāja

Pielikuma:

Komentāri un analīze par IVN ziņojuma nepilnībām, 7 lappuses, sagatavojis LPV Salaspils nodaļas biedrs Armands Zūkers.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

1. Par IVN robežām, atbildību un analīzes pilnīgumu

Šīs pozīcijas mērķis nav apšaubīt atkritumu apsaimniekošanas nepieciešamību. Mūsu mērķis ir izvērtēt, vai ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts pilnīgi, godīgi un sabiedrībai saprotamā veida.

Ietekmes uz vidi novērtējums nav tikai formāla procedūra. Tas ir instruments, ar kura palīdzību sabiedrībai un lēmumu pieņēmējiem ir jāiegūst pilnīgs priekšstats par projekta ilgtermiņa ietekmi, riskiem un alternatīvām. Ja kādi aspekti tiek aprakstīti selektīvi vai vispār netiek analizēti, sabiedrība tiek maldināta, pat ja formāli likuma prasības ir izpildītas.

Tādēļ turpmākajās sadaļās mēs neapstrīdam projekta ideju ka tādu, bet pievēršam uzmanību konkrētiem gadījumiem, kuros IVN sniegtā informācija ir nepilnīga, fragmentēta vai neatbild uz būtiskiem jautājumiem. Šie trūkumi liedz sabiedrībai izdarīt informētu izvēli un liedz lēmumu pieņēmējiem objektīvi izvērtēt projekta ietekmi.

IVN ziņojuma vairāki tehniski un sistēmiski jautājumi tiek pieminēti, taču netiek padziļināti analizēti, atsaucoties uz to, ka tie neietilpst ietekmes uz vidi novērtējuma kompetencē. Šāda pieeja rada situāciju, kura būtiski projekta aspekti tiek atzīti par nozīmīgiem, bet vienlaikus no tiem tiek atteikta analītiskā atbildība.

Piemēram, IVN ziņojumā ir aprakstīts, ka dedzinātava ir nepārtraukta procesa iekārta ar noteiktu tehnoloģisko darbības režīmu. Tajā pašā laikā netiek analizētas situācijas, kurās šī tehnoloģiskā nepieciešamība nonāk pretrunā ar mainīgu ekspluatācijas režīmu vai arējiem ierobežojumiem. Šādas situācijas tiek pieminētas, bet to ietekme uz vidi netiek izvērtēta, jo tas tiek pasludinātas par ārpus IVN kompetences.

Līdzīga pieeja vērojama arī attiecībā uz atlieku un blakusproduktu apsaimniekošanu. IVN ziņojumā ir norādīti izdedžu un pelnu apjomi, ka arī to klasifikācija, tomēr netiek veikta pilnvērtīga ilgtermiņa analīze par šo atlieku uzkrāšanos, iespējamam avārijas situācijām un atbildību pēc iekārtas ekspluatācijas beigām. Arī šeit būtiski jautājumi tiek faktiski atstāti ārpus padziļinātas izvērtēšanas.

IVN ziņojumā vairākkārt tiek izmantots arguments, ka atsevišķi aspekti tiks risināti citās procedūrās vai ekspluatācijas posmā. Tomēr ietekmes uz vidi novērtējuma būtība ir tieši agrīna risku identificēšana, nevis to atlikšana uz vēlāku laiku. Ja potenciāli nozīmīgi riski tiek sistemātiski pārcelti ārpus IVN, sabiedrībai netiek sniegts pilnīgs priekšstats par projekta faktisko ietekmi.

Tādējādi IVN ziņojumā ir izveidota situācija, kurā dokumentā tiek piesaukti jautājumi, kas tieši ietekmē vides noslodzi un ilgtermiņa riskus, bet vienlaikus tiek apgalvots, ka to detalizēta analīze nav IVN uzdevums. Šāda selektīvā pieeja apgrūtina projekta objektīvu izvērtēšanu un rada pamatotas šaubas par IVN pilnīgumu.

2. Blakusprodukti: izdedži un pelni kā ilgtermiņa vides ietekme

IVN ziņojumā ir norādīts, ka atkritumu dedzināšanas procesā ka blakusprodukti rodas izdedži un pelni, tomēr šo atlieku ilgtermiņa ietekme uz vidi netiek analizēta pietiekamā

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

dziļumā. Dokumentā ir sniegti apjomi un tehniski risinājumi, bet netiek izvērtēts, ko šie apjomi nozīmē ilgtermiņā konkrētajā teritorijā.

Saskaņā ar projekta parametriem dedzinātava paredzēta darbam ar aptuveni 150-200 tūkstošiem tonnu atkritumu gadā, atkarībā no faktiskās jaudas un ekspluatācijas režīma. No šī apjoma pēc dedzināšanas paliek aptuveni 25-30 procenti cieta atlieku izdedžu un pelnu veidā. Tas nozīmē, ka gada rodas apmēram 40-60 tūkstoši tonnu blakusproduktu.

No šīm atliekām lielāko daļu veido apakšējie izdedži, taču būtiska daļa ir arī lidojošie pelni un filtrācijas atlikumi, kas tiek klasificēti kā bīstamie atkritumi. IVN ziņojumā šie bīstamie pelni ir identificēti, tomēr nav sniegta detalizēta analizē par to uzkrāšanās, transportēšanas, ilgtermiņa glabāšanas un iespējamās noplūdes risku vairāku desmitgažu griezumā.

IVN koncentrējas uz normatīvu ievērošanu ekspluatācijas laikā, bet netiek analizēta situācija pēc iekārtas slēgšanas, kad blakusproduktu radītā ietekme uz vidi var saglabāties ilgstoši. Nav sniegts skaidrs invertējums par to, ka tiks nodrošināta atbildība par šīm atliekām 30-50 gadu perspektīvā.

Tādējādi IVN ziņojumā blakusprodukti ir atzīti kā būtisks procesa elements, taču to ietekme uz vidi ir izvērtēta fragmentāri. Sabiedrībai netiek sniegta pilnīga izpratne par to, kādu ilgtermiņa slogu šie apjomi var radīt augsnei, gruntsūdeņiem un apkārtējai videi kopumā.

3. Pelnu un izdedžu ietekme uz augsni un ūdeņiem - neizvērtēts risks

IVN ziņojumā ir detalizēti aprakstīti atkritumu dedzināšanas procesā radušies smagie pelni (izdedži) un viegie pelni jeb dūmgāzu attīrīšanas atlikumi. Saskaņā ar paša projekta datiem kopējais pelnu un izdedžu apjoms var sasniegt aptuveni 20-25 % no sadedzinātās atkritumu masas, kas gada veido vairākus desmitus tūkstošu tonnu blakusproduktu.

IVN norāda, ka smagie pelni ir klasificējami kā nebīstami atkritumi, savukārt viegie pelni un dūmgāzu attīrīšanas atlikumi – kā bīstamie atkritumi. Tomēr ziņojumā netiek sniegta pilnvērtīga analīze par šo materiālu ķīmisko sastāvu un to iespējamo ietekmi uz augsni un gruntsūdeņiem ilgtermiņā.

Starptautiskā praksē ir zināms, ka atkritumu dedzināšanas pelni satur smagos metālus, piemēram, svinu, kadmiju, dzīvsudrabu un arsēnu, kā arī hlorīdus un sulfātus, kas mitruma ietekmē var izskaloties un nonākt augsnē un ūdens vidē. Šie procesi notiek pakāpeniski, vairāku desmitgažu laikā, un tieši tādēļ tiek uzskatīti par ilgtermiņa vides risku.

IVN ziņojumā ir minēts, ka pelni tiks īslaicīgi uzglabāti un nodoti atbilstošiem apsaimniekotājiem, tomēr dokumentā nav norādītas konkrētas vietas, tehnoloģijas vai ilgtermiņa garantijas, kur un kā šie materiāli tiks galīgi utilizēti vai apglabāti. Tāpat nav izvērtēts risks, kas saistīts ar pelnu pagaidu uzkrāšanu, transportēšanu un iespējamu noplūdi avārijas situācijās.

Būtiski ir arī tas, ka IVN ziņojums neanalizē situāciju pēc iekārtas ekspluatācijas beigām. Nav sniegts vērtējums par to, kā tiks nodrošināta atbildība par uzkrātajiem pelniem un to iespējamo ietekmi uz vidi 30-50 gadu perspektīvā. Šādas analīzes trūkums nozīmē, ka sabiedrībai netiek sniegta pilnīga informācija par potenciālo slogu augsnei, gruntsūdeņiem un apkārtējai videi ilgtermiņā.

IVN ziņojumā pelni tiek definēti, bet netiek definēta atbilde par tiem ilgtermiņā. Sabiedrībai netiek pateikts, kur šie desmitiem tūkstošu tonnu materiālu atradīsies pēc 10, 20 vai 40 gadiem.

4. "Piesārņotājs maksā" princips un neatbildētie ilgtermiņa jautājumi

IVN ziņojumā vairākkārt tiek uzsvērts, ka paredzētā darbība tiks veikta atbilstoši normatīvajiem aktiem un ka radītie atkritumi, tostarp pelni un bīstamie dūmgāzu attīrīšanas atlikumi, tiks nodoti atbilstošiem apsaimniekotājiem. Tomēr IVN ziņojumā netiek pilnvērtīgi izvērtēts viens no būtiskākajiem vides tiesību principiem - "piesārņotājs maksā" princips ilgtermiņa perspektīvā.

"Piesārņotājs maksā" princips paredz ne tikai ikdienas izmaksu segšanu ekspluatācijas laikā, bet arī pilnu atbildību par radīto piesārņojumu pēc darbības izbeigšanas. IVN ziņojumā šis aspekts faktiski netiek analizēts. Nav sniegta informācija par to, kā tiks nodrošināta atbildība par pelniem un izdedžiem pēc iekārtas ekspluatācijas beigām vai gadījumā, ja operators vairs nespēj pildīt savas saistības.

IVN ziņojumā nav norādīts, vai un kādā apmērā paredzēts finanšu nodrošinājums, kas segtu iespējamās izmaksas saistībā ar pelnu uzkrājumu, augsnes vai gruntsūdeņu piesārņojuma novēršanu nākotnē. Tāpat nav skaidri noteikts, kurš subjekts uzņemsies atbildību, ja pēc vairākiem gadu desmitiem tiks konstatēta paliekoša ietekme uz vidi.

Šāda pieeja rada risku, ka ilgtermiņa vides slogs var tikt pārlikts uz valsti vai pašvaldību, ja operators vairs nepastāv vai ja sākotnējie apsaimniekošanas risinājumi vairs nav pieejami. IVN ziņojums šo risku neizvērtē un nesniedz sabiedrībai skaidru atbildi par to, kā "piesārņotājs maksā" princips tiks īstenots praksē, ne tikai ekspluatācijas laikā, bet arī pēc tās beigām.

Līdz ar to IVN ziņojumā "piesārņotājs maksā" princips tiek traktēts formāli – kā normatīvu ievērošana ikdienas darbībā, bet netiek aplūkots tā būtiskākais elements: ilgtermiņa atbildība par radīto piesārņojumu un tā seku novēršanu.

IVN ziņojumā nav atbildes uz jautājumu, kas uzņemsies finansiālo un juridisko atbildību par pelnu radīto ietekmi pēc iekārtas ekspluatācijas beigām, un tieši šeit 'piesārņotājs maksā' princips paliek tikai deklaratīvs.

5. "NEBĪSTAMS" # "NEKAITĪGS": JURIDISKĀ UN VIDES PRETRUNA

IVN ziņojumā atkritumu dedzināšanas izdedži pārsvarā tiek klasificēti kā nebīstami atkritumi, savukārt dūmgāzu attīrīšanas atlikumi kā bīstamie atkritumi. Tomēr IVN ziņojumā netiek skaidrots, ka klasifikācija "nebīstams" nenozīmē, ka šāds materiāls ir nekaitīgs videi vai atbrīvots no ilgtermiņa ietekmes riskiem.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Atkritumu pamatdirektīvu (2008/98/EK), atkritumu klasifikācija nosaka apsaimniekošanas režīmu, bet neatceļ pienākumu novērst kaitējumu videi un cilvēku veselībai. Direktīva paredz, ka arī nebīstamie atkritumi nedrīkst radīt piesārņojuma risku augsnei, ūdeņiem vai videi ilgtermiņā.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

Arī Latvijas Atkritumu apsaimniekošanas likums nosaka, likums nosaka, ka atkritumu apsaimniekošana jāveic tā, lai netiktu apdraudēta vide, neatkarīgi no atkritumu klasifikācijas. Likums nenošķir atbildību tikai pēc bīstamības kategorijas, bet pēc faktiskās ietekmes uz vidi.

Dedzināšanas izdedži, pat ja tie formāli tiek klasificēti kā nebīstami, satur smagos metālus, sāļus un citas ķīmiskas vielas, kas mitruma un laika ietekmē var izskaloties augsnē un gruntsūdeņos. Šāda ietekme parasti neizpaužas īstermiņā, bet var kļūt nozīmīga vairāku desmitgažu laikā, kas ir tieši tas laika horizonts, kuru IVN ziņojums neanalizē.

Eiropas Savienības Poligonu direktīva (1999/31/EK) paredz, ka arī nebīstamo atkritumu apglabāšana ir saistīta ar ilgtermiņa monitoringu un atbildību par iespējamu piesārņojumu. Tas nozīmē, ka pats fakts, ka izdedži tiek uzskatīti par nebīstamiem, neatceļ nepieciešamību izvērtēt to ilgtermiņa ietekmi uz vidi..

IVN ziņojumā šī atšķirība starp juridisko klasifikāciju un faktisko vides ietekmi netiek pietiekami izskaidrota. Sabiedrībai var rasties maldīgs priekšstats, ka nebīstamie izdedži nerada būtisku risku, lai gan normatīvie akti šādu pieņēmumu neatbalsta.

Tādējādi IVN ziņojumā jēdziens "nebīstams" tiek izmantots formāli, bez pienācīga skaidrojuma par iespējamo ilgtermiņa ietekmi uz augsnī, ūdeņiem un vidi kopumā, kas neatbilst gan ES, gan Latvijas vides tiesību principu būtībai.

Normatīvie akti skaidri nosaka, ka 'nebīstams' nenozīmē 'nekaitīgs'. IVN ziņojumā šī atšķirība nav izskaidrota, un ilgtermiņa ietekme uz vidi netiek izvērtēta.

6. CO2 EMISIJU IZVĒRTĒJUMS IVN ZIŅOJUMĀ UN TĀ IEROBEŽOJUMI

7.

IVN ziņojumā ir veikts CO2 emisiju izvērtējums, un tas formāli atbilst normatīvo aktu prasībām. CO2 emisijas tiek vērtētas kā siltumnīcefekta gāzu emisija, klimata politikas kontekstā, koncentrējoties uz kopējo emisiju apjomu un to salīdzinājumu ar tā sauktajām "novērstajām emisijām", kas rastos alternatīvos scenārijos.

Vienlaikus IVN ziņojumā nav skaidri un konsekventi nodalīts fosilais CO2, kas rodas no plastmasas un citiem naftas izcelsmes materiāliem, no biogēnā CO2, kas rodas no organiskās frakcijas. Šī atšķirība ir būtiska, jo fosilais CO2 tieši palielina kopējo oglekļa daudzumu atmosfērā un ir uzskatāms par klimata slodzes pieaugumu, savukārt biogēnais CO2 tiek vērtēts kā daļa no dabiskā oglekļa aprites cikla.

IVN ziņojumā CO2 ietekme tiek mīkstināta, balstoties uz pieņēmumu par "novērstajām emisijām", proti, ka atkritumu dedzināšana samazina metāna emisijas poligonos un aizvieto enerģijas ražošanu no citiem avotiem. Tomēr šie aprēķini balstās uz modelētiem scenārijiem un pieņēmumiem, nevis uz pilnvērtīgu alternatīvu salīdzinājumu, piemēram, ar pastiprinātu šķirošanu, materiālu pārstrādi vai atkritumu rašanās samazināšanu.

Tādējādi IVN ziņojums rada priekšstatu, ka dedzināšanas risinājums klimata ziņā ir neitrāls vai pat labvēlīgs, lai gan nav sniegts skaidrs un sabiedrībai saprotams aprēķins par fosilā CO2 īpatsvaru kopējās emisijās. Šāda pieeja neļauj pilnvērtīgi izvērtēt projekta faktisko ietekmi uz klimatu ilgtermiņā un apgrūtina informēta lēmuma pieņemšanu.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

CO₂ emisiju izvērtējums IVN ziņojumā ir veikts formāli, bet nepilnīgi pēc būtības. Sabiedrībai netiek skaidri pateikts, cik liela daļa no emisijām ir fosilais CO₂, kas palielina klimata slodzi un kura sekas paliek Latvijā. Ja iedzīvotāji uzņemas ilgtermiņa vides risku, bet lēmumu pieņemšana balstās uz pieņēmumiem un nepilnīgu informāciju, tad tas neatbilst principam – Latvija pirmajā vietā.

7. IVN SECINĀJUMU ROBEŽAS

Izvērtējot IVN ziņojumu kopumā, ir redzams, ka dokumentā formāli ir aptverti visi obligātie temati, taču būtiski jautājumi tiek analizēti fragmentāri vai atlikti uz citiem procesiem. Tas attiecas gan uz blakusproduktu ilgtermiņa ietekmi, gan uz pēc-ekspluatācijas atbildību, gan uz atšķirību starp juridisko klasifikāciju un faktisko vides risku.

Šie trūkumi nav atsevišķi vai nejauši. Tie veido sistēmisku ainu, kurā IVN ziņojums koncentrējas uz ekspluatācijas laika normatīvo atbilstību, bet izvairās no ilgtermiņa seku un atbildības izvērtēšanas. Rezultātā sabiedrībai tiek sniegta nepilnīga informācija par projekta faktisko ietekmi uz vidi vairāku desmitgažu perspektīvā.

Līdz ar to šajā posmā vairs nav runa tikai par IVN ziņojuma kvalitāti, bet par to, vai ar šādu informācijas apjomu vispār ir iespējams pieņemt atbildīgu lēmumu par projekta īstenošanu. IVN kā instruments šajā gadījumā ir sasniedzis savas robežas, un turpmākā diskusija vairs nevar aprobežoties tikai ar formālu ietekmes uz vidi novērtējumu.

Tāpēc turpmākie jautājumi ir jāskata plašākā kontekstā valsts un pašvaldību atbildības, ilgtermiņa risku sadalījuma un sabiedrības interešu aizsardzības līmenī.

8. • FINANŠU UN SISTĒMAS IETEKME

Šis projekts nav tikai vēl viena rūpnīca. Tas maina visu atkritumu sistēmas ekonomiku, jo tas pārdala atkritumu plūsmu starp šķirošanu, poligoniem un jaunu dedzināšanas kanālu. Ja plūsma mainās, mainās arī izmaksu struktūra, tarifi un infrastruktūras slodze. Tieši tāpēc, pat ja dokumentos viss izskatās "tehniski korekts", lēmumam jābūt balstītam arī sistēmiskā finanšu analīzē -- kas šobrīd nav pilnvērtīgi izdarīts.

Šķirotavas un poligoni ir infrastruktūra ar lielām fiksētām izmaksām: tehnika, personāls, filtrātu attīrīšana, gāzu savākšana, monitorings, vides prasības un pēcaprūpe. Šīs izmaksas nepazūd, ja apjoms samazinās. Ja daļa atkritumu tiek novirzīta uz dedzinātavu, poligoniem un šķirotavām paliek mazāks tonnu apjoms, bet izmaksas paliek līdzīgas. Rezultāts ir matemātisks: izmaksas uz vienu tonnu aug, un beigās to maksā iedzīvotāji tarifā.

Realitātē mēs nebeigsim uzturēt poligonus un šķirotavas. Tie paliek vajadzīgi --- frakcijām, kuras nededzina, un visām situācijām, kad dedzinātava nestrādā vai nav pieprasījuma. Tātad mēs iegūstam divas paralēlas sistēmas: viena dedzina, otra turpina apglabāt un šķirot. Neviena no tām nestrādā ar pilnu efektivitāti, un tas rada strukturālu sadārdzinājumu visai sistēmai..

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

Dedzinātavai ekonomiski izdevīgākā ir tā sauktā "enerģētiski bagātā" frakcija - plastmasa, kompozīti, RDF. Tie ir tie paši materiāli, kurus šķirošana grib izvilkt pārstrādei. Ja šī frakcija aiziet uz dedzināšanu, šķirotavās paliek mitrāki un grūtāk apstrādājami atkritumi, krītas materiālu vērtība un aug šķirošanas pašizmaksa. Tas tiešā veidā spiež tarifu uz augšu un bremzē pārstrādi.

Ja dedzinātavai ekonomikas dēļ ir vajadzīgs stabils apjoms, tad sistēma sāk meklēt atkritumus. Ja parādās iespēja "pa lēto" pieņemt sadedzināšanai, rodas risks, ka atkritumi tiks vilkti no reģioniem uz šo objektu. Tas nozīmē: vairāk kravu, lielāka satiksmes slodze, lielāks ceļu nolietojums, sastrēgumi un pieaugošas pašvaldību infrastruktūras izmaksas. Faktiski – reģionu atkritumi un reģionu slogs tiek pārcelts uz Salaspili/Rīgas tuvumu,

Poligons nav tikai bedre. Poligonam ir ilgtermiņa saistības: filtrāta apsaimniekošana, gāzu savākšana, monitorings, pēcaprūpe. Ja apjoms samazinās, šīs saistības paliek. Tāpēc poligona tarifs kāps, lai nosegtu uzturēšanas izmaksas. Tas nav emocionāls pieņēmums, tā ir infrastruktūras ekonomika.

Plūsmas modelis:

Kāds ir prognozētais atkritumu plūsmas sadalījums pa šķirošanu / poligoniem / dedzināšanu 10–20 gados?

Tarifu ietekme:

Kur ir aprēķins, kā dedzinātavas darbība ietekmēs šķirotavu un poligonu €/t, un gala tarifu iedzīvotājiem?

Reģionu atkritumi;

Vai projektā paredzēta atkritumu pieņemšana no reģioniem? Kāds būs kravu skaits dienā/gadā un maršrutu slodze?

Infrastruktūras izmaksas:

Kurš segs ceļu nolietojuma un satiksmes organizācijas izmaksas, ja kravu plūsma pieaug?

Konkurence ar pārstrādi:

Kā tiks nodrošināts, ka dedzināšana neklūst par ekonomiski izdevīgāku ceļu nekā šķirošana un pārstrāde?

9. Kam paliek risks, kam paliek nauda

Izvērtējot projektu kopumā, kļūst skaidrs, ka galvenais jautājums nav tikai par tehnoloģiju vai atbilstību normatīviem. Galvenais jautājums ir par to, kam šis projekts ilgtermiņā kalpo un kam paliek tā sekas.

Projekta attīstītājs un īpašnieks nav Latvijas uzņēmums. Stratēģiskā kontrole, peļņas sadale un gala labuma guvēji atrodas ārpus Latvijas. Tas nozīmē, ka iedzīvotāju samaksātā nauda gan atkritumu apsaimniekošanas maksās, gan caur tarifiem ilgtermiņā aizplūst ārpus valsts.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

Tajā pašā laikā Latvijā paliek infrastruktūras slodze, vides riski, pelni, ilgtermiņa atbildība par augsni un ūdeņiem, kā arī iespējamais tarifu pieaugums. Darba vietu skaits šādā augsti automatizētā objektā ir ierobežots, un tas nesedz šo risku apjomu.

Šī nav diskusija par to, vai Latvijai ir vajadzīgas investīcijas. Šī ir diskusija par to, vai investīciju modelis ir sabiedrībai izdevīgs. Ja peļņa aiziet prom, bet risks paliek šeit, tad tas nav sabalansēts lēmums.

Mūsu skatījumā iedzīvotāju naudas plūsmai ir jāpaliek Latvijā, vide ir jāsaglabā ne tikai šodien, bet arī pēc 20 un 30 gadiem, un politiskajiem lēmumiem ir jāaizsargā cilvēku intereses ilgtermiņā. Tieši tāpēc mēs uzskatām, ka šāds projekts, šādā formā, neatbilst principam - Latvija pirmajā vietā.

Šajā projektā peļņa aizplūst ārpus Latvijas, bet riski paliek šeit. Iedzīvotāji maksā, vide tiek noslogota, un ilgtermiņa atbildība paliek uz valsts un pašvaldību pleciem. Mēs uzskatām, ka iedzīvotāju nauda, vide un lēmumi par nākotni ir jāliek Latvijai pirmajā vietā.

Pārskatu sagatavoja:
Latvija Pirmajā vieta biedrs
Armands Zukers

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

Biedrības "Vides Sardze"
Dārziema iela 60, Rīga, LV-1073
E-pasts: info@videssardze.lv

Iesniegums

2026.gada 18.janvārī

*Par būtiskiem sabiedriskās apspriešanas norises pārkāpumiem paredzētās darbības
"Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu
sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju
monitoringu Aconē, Salaspils novadā" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma procesā*

Ar šo informējam Valsts vides dienestu (turpmāk - VVD) par sabiedriskās apspriešanas sanāksmju norises neatbilstību 2015.gada 13. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.18), 45. punktam. Pārkāpumi ir konstatēti ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma procesa ietvaros saistībā ar paredzēto darbību "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā".

Informējam, ka 2026.gada 13. janvārī Salaspils kultūras namā, Lielajā zālē (Līvzemes iela 7, Salaspils, Salaspils novads) plkst. 17.00 IVN sabiedriskās apspriešanas sanāksme sākumā tika uzdots jautājums VVD pārstāvja dalību sanāksmē. Uz šo jautājumu netika saņemts skaidrs apliecinājums par VVD pārstāvja klātbūtni. Tikai sanāksmes otrajā daļā kļuva zināms, ka VVD pārstāvis ir pieslēdzies attālināti.

Otra IVN sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2026. gada 15. janvārī plkst. 17.00 kultūras centrā "Ulbrokas Pērle", konferenču zālē "Zaļā klase" (Institūta iela 3, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads).

Abu sanāksmju laikā tika konstatēts, ka tās vadīja par atlīdzību nolīgta persona – žurnālists, kas nav pašvaldības pārstāvis, kas ir pretrunā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 prasībām par sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norisi un sabiedrības līdzdalības nodrošināšanu pēc būtības. Vēlamies uzsvērt, ka sanāksmes vadītājs pēc saviem ieskatiem noteica sanāksmes dalībnieku iespējas uzdot jautājumus un izteikt viedokli. Sanāksmes gaitā šī persona selektīvi ierobežoja sabiedrības līdzdalību, pēc saviem ieskatiem izvēloties jautājumu uzdevējus. Gadījumos, kad sanāksmes dalībnieki iebilda pret šādu pieeju, sanāksmes vadītājs publiski izteica aizskarošus un pazemojošus komentārus, tostarp, salīdzinot sabiedrības pārstāvjus ar "3. klases skolēniem". Šāda komunikācija nav savienojama ar sabiedriskās apspriešanas mērķi, labas pārvaldības principu un cieņpilnu sabiedrības līdzdalību IVN procesā, kā arī rada pamatotas šaubas par interešu konflikta esamību un sanāksmes objektivitāti. Tajā pat laikā, sanāksmju vadītāja publiski izteiktie aizskarošie un pazemojošie komentāri par sanāksmes dalībniekiem ir vērtējami kā cilvēka cieņas aizskārums, kas nav savienojams ar labas pārvaldības principu un sabiedriskās līdzdalības mērķi vides lēmumu pieņemšanā.

Apkopojot iepriekš minēto, tiek konstatēts, ka sabiedriskās apspriešanas sanāksmju norise netika organizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 45. punktā noteiktajām prasībām kas

nosaka, ka “Sabiedriskās apspriešanas sanāksmi vada pašvaldības pārstāvis. Ierosinātais sniedz klātesošajiem informāciju par paredzēto darbību un nodrošina sanāksmes protokolēšanu. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā sanāksmes vadītājs nodrošina klātesošajiem iespēju uzdot jautājumus un izteikt viedokli”. Līdz ar to sabiedriskā apspriešana nav uzskatāma par notikušu normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

Papildus norādām, ka Ropažu novada pašvaldībai nebija pienākuma vadīt attiecīgās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes. Tas skaidri izriet no Enerģētikas un vides aģentūras 2025. gada 12. augusta lēmuma Nr. 10.5/39/2025, ar kuru tika veikti grozījumi 2024. gada 11. decembra Programmā Nr. 5-03/43/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam. Ar minētajiem grozījumiem Programmas V daļas 3. punkts tika izteikts jaunā redakcijā. Tajā noteikts, ka projekta ierosinātajai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Salaspils novada pašvaldībā, ievērojot Novērtējuma likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 prasības. Vienlaikus Programmas 5. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta paredzētās darbības ietekme uz Ropažu novadu un/vai Rīgas valstspilsētu, Ziņojuma sabiedriskā apspriešana veicama arī šajās ietekmētajās pašvaldībās.

IVN ziņojumā projekta ierosinātais apgalvo, ka paredzētajai darbībai nav sagaidāma ietekme uz Ropažu novadu. Tomēr, neskatoties uz šo apgalvojumu, sabiedriskā apspriešana tika organizēta arī Ropažu novadā, kas atbilstoši spēkā esošajam regulējumam ir paredzēts tikai gadījumos, kad IVN procesa gaitā ir konstatēta vai pieļaujama paredzētās darbības ietekme uz attiecīgo teritoriju. Līdz ar to veidojas iekšēji pretrunīga situācija, kurā:

- no vienas puses, IVN ziņojumā tiek apgalvots, ka ietekmes uz Ropažu novadu nav;
- no otras puses, pats ierosinātais ar savu rīcību faktiski atzīst Ropažu novadu par ietekmētu teritoriju, organizējot tajā sabiedrisko apspriešanu.

Šāda pretruna liecina par selektīvu informācijas pasniegšanu, kas apgrūtina sabiedrības iespējas objektīvi izprast paredzētās darbības teritoriālo ietekmi. Ja IVN procesa ietvaros tiek veikta sabiedriskā apspriešana ietekmētajā pašvaldībā, tad pēc būtības ir atzīstams, ka ietekme uz šo teritoriju ir pieļaujama, neatkarīgi no mēģinājumiem to formāli minimizēt IVN ziņojuma tekstā.

Šāda informācijas pasniegšanas prakse rada situāciju, kurā sabiedrībai tiek sniegta fragmentēta un selektīva informācija, kas objektīvi ierobežo iespējas izprast projekta ietekmes mērogu un piedalīties IVN procesā pēc būtības. Līdz ar to rodas pamatotas šaubas, vai sabiedriskā apspriešana ir pildījusi normatīvajos aktos noteikto mērķi – nodrošināt informētu, caurskatāmu un jēgpilnu sabiedrības līdzdalību.

Pamatojoties uz augstākminēto, lūdzam VVD veikt pilnvērtīgu un saturisku sabiedriskās apspriešanas sanāksmju norises izvērtējumu un sniegt skaidru, motivētu un tiesiski pamatotu viedokli par to, vai konstatētie procesuālie trūkumi ir uzskatāmi par būtiskiem IVN procesa kontekstā.

Sigita Veide
Biedrība “Vides Sardze”
Valdes locekle

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

Stopiņu pagasta iedzīvotāju padome
Institūta iela 1A, Ulbroka,
Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130
E-pasts: stopinupadome@ibox.lv

Iesniegums

2026.gada 18.janvārī

*Par Salaspils novada pašvaldības pienākumu neizpildi paredzētās darbības
“Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu
sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju
monitoringu Aconē, Salaspils novadā” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma procesa
sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs*

Stopiņu pagasta Iedzīvotāju padome, ar šo informē Valsts vides dienestu (turpmāk - VVD) par sabiedriskās apspriešanas sanāksmju norises neatbilstību 2015.gada 13.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.18 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” (turpmāk – Noteikumi Nr.18), 45.punktam.Pārkāpumi ir konstatēti ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk tekstā – IVN) ziņojuma procesa ietvaros saistībā ar paredzēto darbību “Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā”.

Informējam, ka 2026.gada 13. janvārī Salaspils kultūras namā, Lielajā zālē (Līvzemes iela 7, Salaspils, Salaspils novads) plkst. 17.00 IVN sabiedriskās apspriešanas sanāksme sākumā tika uzdots jautājums par VVD pārstāvja dalību sanāksmē. Uz šo jautājumu netika saņemts skaidrs apliecinājums par VVD pārstāvja klātbūtni. Tikai sanāksmes otrajā daļā kļuva zināms, ka VVD pārstāvis ir pieslēdzies attālināti.

Otra IVN sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2026. gada 15. janvārī plkst. 17.00 kultūras centrā “Ulbrokas Pērle”, konferenču zālē “Zaļā klase” (Institūta iela 3, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads).

Abu sanāksmju laikā tika konstatēts, ka tās vadīja par atlīdzību nolīgta persona – žurnālists, kas nav pašvaldības pārstāvis, kas ir pretrunā ar Noteikumu Nr.18 prasībām par sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norisi un sabiedrības līdzdalības nodrošināšanu pēc būtības. Vēlamies uzsvērt, ka sanāksmes vadītājs pēc saviem ieskatiem noteica sanāksmes dalībnieku iespējas uzdot jautājumus un izteikt viedokli. Sanāksmes gaitā šī persona selektīvi ierobežoja sabiedrības līdzdalību, pēc saviem ieskatiem izvēloties jautājumu uzdevējus. Gadījumos, kad sanāksmes dalībnieki iebilda pret šādu pieeju, sanāksmes vadītājs publiski izteica aizskarošus un pazemojošus komentārus, tostarp, salīdzinot sabiedrības pārstāvjus ar “3. klases skolēniem”. Šāda komunikācija nav savienojama ar sabiedriskās apspriešanas mērķi, labas pārvaldības principu un cieņpilnu sabiedrības līdzdalību IVN procesā, kā arī rada pamatotas šaubas par interešu konflikta esamību un sanāksmes objektivitāti. Tajā pat laikā, sanāksmju vadītāja publiski izteiktie aizskarošie un pazemojošie komentāri par sanāksmes dalībniekiem ir vērtējami kā cilvēka cieņas aizskārums, kas nav savienojams ar labas pārvaldības principu un sabiedriskās līdzdalības mērķi vides lēmumu pieņemšanā.

Apkopojot iepriekš minēto, tiek konstatēts, ka sabiedriskās apspriešanas sanāksmju norise netika organizēta saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 45. punktā noteiktajām prasībām kas nosaka, ka “Sabiedriskās apspriešanas sanāksmi vada pašvaldības pārstāvis. Ierosinātais sniedz klātesošajiem informāciju par paredzēto darbību un nodrošina sanāksmes protokolēšanu. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā sanāksmes vadītājs nodrošina klātesošajiem iespēju uzdot jautājumus un izteikt viedokli”. Līdz ar to sabiedriskā apspriešana nav uzskatāma par notikušu normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

Papildus norādām, ka Ropažu novada pašvaldībai nebija pienākuma vadīt attiecīgās sabiedriskās apspriešanas sanāksmi, saskaņā ar Enerģētikas un vides aģentūras 2025. gada 12. augusta lēmumu Nr. 10.5/39/2025, ar kuru tika veikti grozījumi 2024. gada 11. decembra Programmā Nr. 5-03/43/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam. Ar minētajiem grozījumiem Programmas V daļas 3. punkts tika izteikts jaunā redakcijā, proti, ka projekta ierosinātajam jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Salaspils novada pašvaldībā, ievērojot Novērtējuma likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.18 prasības. Vienlaikus Programmas 5.punktā ir noteikts, **ka gadījumā, ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta paredzētās darbības ietekme uz Ropažu novadu un/vai Rīgas valstspilsētu, Ziņojuma sabiedriskā apspriešana veicama arī šajās ietekmētajās pašvaldībās.**

IVN ziņojumā projekta ierosinātais apgalvo, ka paredzētajai darbībai nav sagaidāma ietekme uz Ropažu novadu. Tomēr, neskatoties uz šo apgalvojumu, sabiedriskā apspriešana tika organizēta arī Ropažu novadā, kas atbilstoši spēkā esošajam regulējumam ir paredzēts **tikai gadījumos**, kad IVN procesa gaitā **ir konstatēta vai pieļaujama paredzētās darbības ietekme uz attiecīgo teritoriju.**

Līdz ar to veidojas iekšēji pretrunīga situācija, kurā:

- no vienas puses, IVN ziņojumā tiek apgalvots, ka ietekmes uz Ropažu novadu nav;
- no otras puses, pats ierosinātais ar savu rīcību faktiski atzīst Ropažu novadu par ietekmētu teritoriju, organizējot tajā sabiedrisko apspriešanu.

Šāda pretruna liecina par selektīvu informācijas pasniegšanu, kas apgrūtina sabiedrības iespējas objektīvi izprast paredzētās darbības teritoriālo ietekmi. Ja IVN procesa ietvaros tiek veikta sabiedriskā apspriešana ietekmētajā pašvaldībā, tad pēc būtības ir atzīstams, ka ietekme uz šo teritoriju ir pieļaujama, neatkarīgi no mēģinājumiem to formāli minimizēt IVN ziņojuma tekstā.

Šāda informācijas pasniegšanas prakse rada situāciju, kad informācija sabiedrībai tiek sniegta fragmentēta un selektīva, kas objektīvi ierobežo iespējas izprast projekta ietekmes mērogu un piedalīties IVN procesā pēc būtības. Līdz ar to rodas pamatotas šaubas, vai sabiedriskā apspriešana ir pildījusi normatīvajos aktos noteikto mērķi – nodrošināt informētu, caurskatāmu un jēgpilnu sabiedrības līdzdalību.

Pamatojoties uz augstākminēto, lūdzam VVD veikt pilnvērtīgu un saturisku sabiedriskās apspriešanas sanāksmju norises izvērtējumu un sniegt skaidru, motivētu un tiesiski pamatotu viedokli par to, vai konstatētie procesuālie trūkumi ir uzskatāmi par būtiskiem IVN procesa kontekstā.

Stopiņu pagasta iedzīvotāju padomes locekļi

 Kvalificēts elektroniskais paraksts MĀRTIŅŠ KAIBE 2026-01-19 22:08:59 GMT+2 Mērķis: Paraksts	 Kvalificēts elektroniskais paraksts ANDREJS FROLOVS 2026-01-20 09:41:11 GMT+2 Mērķis: Paraksts	 Kvalificēts elektroniskais paraksts IEVA PLŪME 2026-01-20 09:44:10 GMT+2 Mērķis: Paraksts	 Kvalificēts elektroniskais paraksts VINETA BALODE 2026-01-20 10:32:36 GMT+2 Mērķis: Paraksts
 Kvalificēts elektroniskais paraksts SIGITA VEIDE 2026-01-19 21:46:52 GMT+2 Mērķis: Paraksts	 Kvalificēts elektroniskais paraksts LIENE PĻAVIŅA 2026-01-19 21:47:35 GMT+2 Mērķis: Paraksts	 Kvalificēts elektroniskais paraksts GINTS PŪRIS 2026-01-19 21:56:33 GMT+2 Mērķis: Paraksts	 Kvalificēts elektroniskais paraksts ALEKSANDRA FREISA 2026-01-19 21:56:44 GMT+2 Mērķis: Paraksts

21.01.2026.

Nr. 4.3 / 1076

PRIEKŠLIKUMI ietekmes uz vidi novērtējumam

Priekšlikumi izdoti: SIA "Geo Consultans" (paziņošanai e-adresē)

Objekta nosaukums un adrese: Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.

Pasūtītājs: SIA "Gren Latvija".

Pamatojoties uz iepriekš izdotajiem 2024. gada 6. novembra Nr. 4.3/20413 un 2025. gada 7. augusta Nr. 4.3/14624 priekšlikumiem

Priekšlikumi:

1. Izmantot esošos pievienojumus valsts autoceļiem, VSIA "Latvijas Valsts ceļi" (turpmāk – LVC) izveidoto valsts autoceļu ceļu pievienojumu reģistru un reģistrā noteiktās ceļu pievienojumu kategorijas atbilstoši Ministru kabineta 2008. gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 505 "Noteikumi par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem", norādot tos grafiskajā daļā. Salāgot ar būvprojektu Nr. BIS-BL-870186-11046 "Salaspils novada pašvaldības autoceļa "Jaudas iela" pievienojuma pie valsts vietējā autoceļa V35 "Šķīrotava - Saurieši" pārbūve, Jaudas iela 1, Acone, Salaspils pag., Salaspils nov., LV-2119".
2. Izstrādājot koģenerācijas stacijas un inženiertīklu būvprojektu, saņemt VSIA "Latvijas Valsts ceļi" tehniskos noteikumus un saskaņot būvprojektu.
3. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkuma 29. lpp. minēts, ka "Esošais pievedceļš, tā stāvoklis, kā arī pašreizējā un plānotā satiksmes intensitāte ir pietiekama paredzētās darbības īstenošanai", lūdzam norādīt, ka esošajam pievienojumam nepieciešama pārbūve paredzētās darbības īstenošanai.
4. Veikt apskatu, kā tiks nodrošināta lielgabariņu tehnikas piegāde, maršrutu plānošana, atļauju saņemšana.
5. Aprēķinot maksimālo transportlīdzekļu skaitu, nav iekļauts darbinieku transports, novērtējumā pieņemts, ka dienas laikā objektā iebrauc un izbrauc aptuveni 20 vieglo automašīnu.
6. Skaidrot kā tiks nodrošināta kravas automašīnu plūsma no plkst. 11:00 līdz plkst. 16:00.
7. Veikt satiksmes intensitātes uzskaiti arī pēc plkst. 11:00, pieliekot klāt paredzamo vieglo un smago transportlīdzekļu skaitu objektam.
8. Aicinām informēt LVC par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedrisko apspriešanu.

Priekšlikumi izdoti pamatojoties uz:

1. SIA "Geo Consultans" 2025. gada 19. decembra iesniegumu (reģistrācijas Nr. 1-18337).
2. Likuma "Par autoceļiem" 7. panta trešo daļu.
3. Aizsargjoslu likumu.
4. Ministru kabineta 2008. gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 505 "Noteikumi par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem".
5. Likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Kikuste 67249066,
anete.kikuste@lvceli.lv

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000067986

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130

Tālr. 27885518

novada.dome@ropazi.lv

Ulbrokā

26.01.2026. Nr. RN/2026/2.2-5/121

Uz Nr.

Valsts vides dienests
paziņošanai e-adresē

Par plānotās atkritumu reģenerācijas (dedzināšanas) iekārtas būvniecību Salaspils novada Aconē pie Ropažu novada administratīvās teritorijas robežas

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 13. jūnija lēmumam Nr. 5–02/31/2024 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu” 2026.gada 15.janvārī Ropažu novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) administratīvajā teritorijā notika ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskā apspriešana.

Pašvaldība informē, ka ir iepazinies ar informāciju par Salaspils novada teritorijā, Acones apkaimē (Salaspils pagasts) plānoto atkritumu reģenerācijas (koģenerācijas/dedzināšanas) iekārtas realizācijas ieceri un konstatē, ka minētās ieceres realizācija paredzēta tieši Ropažu novada pašvaldības administratīvās teritorijas robežas - Dreiliņu ciema (Stopiņu pagasts, Ropažu novads) un citu Pašvaldības apdzīvotu vietu tuvumā.

Iepazīstoties ar minēto ieceri saistītā ietekmes uz vidi novcērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā izskanējušo informāciju un ņemot vērā likuma Par ietekmes uz vidi novērtējumu un Ministru kabineta 22.01.2015. noteikumu Nr. 18 “Kārtībā, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” saturu, Pašvaldība, t.sk. ņemot vērā Pašvaldību likuma 4. panta 15.punktā noteikto Pašvaldības autonomo funkciju saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi, Pašvaldība informē, ka saskata nopietnus riskus, kas minētās ieceres realizācijas (plānotās darbības akceptēšanas) rezultātā varētu ierobežot vai pat liegt Pašvaldībai tiesības realizēt tās autonomo funkciju.

Pašvaldības ieskatā līdzšinējais minētās ieceres attīstības process neliecina, ka līdzsvaroti ir vērtēta attiecīgās ieceres ietekme tieši uz Ropažu novada administratīvo teritoriju, par ko liecina kaut vai apstāklis, ka Pašvaldībai, neskatoties uz attiecīgās ieceres acīmredzamo tuvumu Pašvaldības administratīvajai teritorijai un ievērojamo tai tuvumā esošajās apdzīvotajās vietās dzīvojošo iedzīvotāju skaitu, nav piešķirtas pilnvērtīgas tiesības lemt par minēto ieceri.

Vienlaikus Pašvaldība norāda uz Pašvaldības ieskatā virspusīgu nu formālu pieeju attiecībā uz ar konkrēto objektu saistīto drošības risku izvērtēšanu un modelēšanu, proti, attiecīgā objekta potenciālo drošības risku noteikšanā nav iekļauti tādi šobrīd vēl būvniecības procesā esoši paaugstināta riska objekti, kas, iespējams, varētu ievērojami palielināt to

Pašvaldības daļu, kas, kumulatīvi vērtējot, atradīsies potenciāliem drošības riskiem pakļautā teritorijā.

Kā vēl vienu būtiski apstākli, kas Pašvaldības ieskatā nav pienācīgā kārtā izvērtēts, Pašvaldības vēlas minēt konkrētā objekta ietekmi uz Pašvaldības civilās aizsardzības plānu un tā realizāciju, proti, Pašvaldība, ņemot vērā, ka minētās ieceres realizācijas (plānotās darbības akceptēšanas) rezultātā Pašvaldības administratīvajā teritorijas tiešā tuvumā varētu atrasties paaugstinātas bīstamības objekts, uzskata, ka līdz ar tā realizāciju var ievērojami pieaugt katastrofas draudu līmenis Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Tomēr no ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkumā iekļautās Avāriju riska analīzes neizriet, ka pienācīgi būtu izvērtēti, piemēram, paaugstinātas bīstamības ugunsgrēku un/vai sprādzienu gadījumi, kā arī, ka būtu modelēta piem. katastrofas ietekme uz apkārtējo vidi, t.sk. Pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Papildus Pašvaldība vēlas vērst uzmanību apstāklim, ka minētās ieceres realizācijas procesā nav pienācīgi ņemta vērā tās negatīvā ietekme uz transporta infrastruktūras noslodzi, kā arī nav zināmi attiecīgo ietekmi kompensējošie pasākumi.

Minētā sakarā Pašvaldība norāda uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3. panta pirmo daļu un Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, saskaņā ar ko ietekme uz vidi ir vērtējama neatkarīgi no paredzētās darbības administratīvajām robežām, īpaši gadījumos, kad paredzētā darbība var būtiski ietekmēt blakus esošo pašvaldību teritorijas un to iedzīvotājus.

Tāpat saskaņā ar Vides aizsardzības likuma 3. pantu Latvijas vides tiesībās ir nostiprināts piesardzības princips, kas paredz, ka gadījumos, kad pastāv pamatotas šaubas par iespējamu būtisku vai neatgriezenisku kaitējumu videi vai cilvēku veselībai, preventīvi pasākumi ir veicami jau pirms kaitējuma pilnīgas pierādīšanas.

Pašvaldība atkārtoti norāda, ka Dreiliņu ciems atrodas vien aptuveni 0,13 km attālumā, Ulbroka (Ropažu novads) atrodas ~ 3 km, savukārt Ulbrokas vidusskola ~ 4 km attālumā no Acones apdzīvotās vietas, kur paredzēta minētās ieceres realizācija.

Ņemot vērā, ka minētie attālumi ir ievērojami mazāki nekā tie, kas ir līdz tuvākajām apdzīvotajām vietām Salaspils novadā, un, ka minētajās apdzīvotajās vietās dzīvo ievērojami lielāks iedzīvotāju skaits par to iedzīvotāju skaitu, kas līdzīgā attālumā no attiecīgā objekta dzīvo Salaspils novada teritorijā, Pašvaldība atkārtoti pauž bažas un nosodījumu par to, ka Pašvaldībai ir liegtas tiesības lemt par attiecīgo ieceri, jo potenciālie riski, negatīvā ietekme uz vidi, dzīves kvalitāti un nekustamo īpašumu vērtību Pašvaldības administratīvajā teritorijā ir acīmredzami ievērojami lielāki nekā tie pirmšķietami ir konstatējami Salaspils novadā.

Ievērojot minēto, Pašvaldība lūdz ņemt vērā šajā vēstulē norādītos argumentus, kā arī lūdz veikt attiecīgas izmaiņas konkrētās ieceres realizācijas administratīvajā procesā, piešķirot Pašvaldībai pilnvērtīgas tiesības lemt par plānoto atkritumu reģenerācijas (koģenerācijas/dedzināšanas) iekārtas realizācijas ieceri.

Ropažu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja

Signe Grūbe

Leitāne
25180581

Valsts vides dienests
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasts: pasts@vvd.gov.lv

Biedrības “Vides Sardze”
Dārziema iela 60, Rīga, LV-1073
E-pasts: info@videssardze.lv

Iesniegums

2026.gada 26.janvārī

Par SIA “Gren Latvija” paredzēto darbību “Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā Aconē, Salaspils novadā” (Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums, 2025. gada decembris).

Biedrība “Vides sardze”, kuras statūtos noteiktais mērķis ir vides aizsardzība, sabiedrības veselības interešu aizstāvēšana un ilgtspējīgas attīstības veicināšana, izvērtējot SIA “Gren Latvija” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, sniedz sekojošus iebildumus, secinājumus un priekšlikumus.

Biedrība uzsver, ka lēmums par šāda mēroga un paaugstināta tehnoloģiskā un vides riska objekta īstenošanu pieņemams tikai pēc tam, kad ir pilnībā un pierādāmi izvērtētas visas būtiskās ietekmes, alternatīvas un sabiedrības interešu aizsardzības aspekti, ievērojot piesardzības principu (Vides aizsardzības likuma 3. pants), samērīguma principu un labas pārvaldības prasības.

Par dioksīnu un furānu fona monitoringa neesamību un pierādāmības trūkumu

IVN ziņojumā nav paredzēta neatkarīga dioksīnu un furānu (PCDD/F) fona līmeņa noteikšana pirms paredzētās darbības īstenošanas. Šāda sākotnējo datu trūkuma dēļ nav iespējams nodrošināt turpmāko ietekmju objektīvu pierādāmību, kumulatīvo ietekmju izvērtēšanu un cēloņsakarību noteikšanu iespējamā piesārņojuma gadījumā.

Šāds trūkums ir pretrunā piesardzības principam un labas vides pārvaldības prasībām, jo faktiski liedz sabiedrībai un uzraugošajām iestādēm efektīvi kontrolēt vienas no bīstamākajām piesārņojošajām vielu grupām. Starptautiskajā praksē ir dokumentēti gadījumi, kuros fona datu neesamība ir būtiski apgrūtinājusi piesārņojuma seku izvērtēšanu un atbildības noteikšanu..

Noteikt par obligātu nosacījumu neatkarīgas PCDD/F fona monitoringa programmas īstenošanu vismaz 12 mēnešu periodā pirms būvniecības vai ekspluatācijas uzsākšanas, ietverot mērījumus gaisā, augsnē un bioloģiskajos paraugos, ar datu publisku pieejamību un neatkarīgu kvalitātes kontroli. Bez šāda priekšnosacījuma projekta ietekme uz vidi nav uzskatāma par pienācīgi izvērtētu.

Par amonija hidroksīda riska nepilnīgu izvērtēšanu un aizsargjoslu nepamatotību

IVN dokumentācijā amonija hidroksīda izmantošana nav pilnvērtīgi iekļauta bīstamo vielu riska izvērtējumā un aizsargjoslu aprēķinos, lai gan paredzētais patēriņš ir būtisks (aptuveni 850 tonnas gadā) un viela saskaņā ar drošības datu lapu ir klasificējama kā bīstama.

Šāda pieeja rada pamatotas šaubas par aizsargjoslu aprēķinu ticamību un par to, vai iedzīvotāji un vide tiek pienācīgi pasargāti no potenciālām noplūdēm un avārijas situācijām. Aizsargjoslu noteikšana bez pilnīgas bīstamo vielu uzskaites ir uzskatāma par metodoloģiski kļūdainu.

IVN ir kritiski svarīgi iekļaut aizsargjoslu aprēķinu un riska izvērtējuma pilnīgu pārskatīšanu, iekļaujot amonija hidroksīdu kā bīstamu vielu, izstrādājot detalizētus noplūžu scenārijus un nosakot saistošus preventīvos un mazināšanas pasākumus. Bez šādiem labojumiem projekta drošuma pamatojums nav uzskatāms par pietiekamu.

Par paredzētās darbības ietekmes uz klimatu novērtējums

Pamatojoties uz IVN ziņojuma un inženierkonsultantu Sweco 9. pielikuma saturu, secināms, ka IVN gala secinājumi par paredzētās darbības “minimālu” un “pozitīvu” ietekmi uz klimatu nav pietiekami metodiski pamatoti, jo IVN tiek atzīts būtisks absolūto siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoms, savukārt Sweco aprēķini balstās uz teorētisku LCA modeli ar vairākiem būtiskiem pieņēmumiem (atkritumu sastāvs, enerģijas aizstāšanas faktori, darbības režīmi, utt.), kuru izmaiņas var būtiski mainīt rezultātus, turklāt tie balstīti uz Klaipēdas iekārtas datiem bez pietiekama pamatojuma šo datu pārnesamībai uz konkrētās paredzētās darbības tehnoloģiskajiem, ģeogrāfiskajiem un enerģētiskajiem apstākļiem Latvijā. Vienlaikus IVN tiek nepamatoti kategoriski deklarēta biogēnā CO₂ neitralitāte, nenosakot izmantotās uzskaites sistēmas un normatīvo ietvaru robežas, kā arī spekulatīvi norādītas atsaucis uz iespējamu CO₂ uztveršanu nākotnē bez tehniska, finansiāla un tiesiska nodrošinājuma, kas neatbilst Piesārņojuma likuma un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” prasībām par pilnīgu, pārbaudāmu un piesardzīgu ietekmes novērtējumu, tādējādi liedzot sabiedrībai, kā arī lēmuma pieņēmējiem objektīvi izvērtēt faktisko ietekmi un riskus un padarot IVN secinājumus par projekta klimata ietekmes pieļaujamību apšaubāmus.

Par paredzētās jaudas neatbilstību valsts plānošanas dokumentiem un importa risku

Plānotā atkritumu reģenerācijas jauda nav samērīga ar faktisko atkritumu plūsmu Latvijā un ar spēkā esošā atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna mērķiem. Publiski pieejamie dati liecina, ka esošo un plānoto reģenerācijas jaudu kopsumma būtiski pārsniedz valsts plānošanas dokumentos paredzētos apjomus.

Šādos apstākļos projekts rada augstu strukturālu risku atkritumu importa stimulēšanai, kas ir pretrunā pašpietiekamības principam un var nonākt tiešā kolīzijā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 12. pantā noteiktajām prasībām. IVN ziņojumā šis aspekts nav pienācīgi izvērtēts.

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021.–2028. gadam reģenerācijai paredzētais sadzīves atkritumu apjoms Latvijā ir noteikts aptuveni 220 000–250 000 t/gadā. Vienlaikus publiski pieejamā informācija liecina, ka Latvijā jau 2025.gadā ir apstiprinātas no atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) un sadzīves atkritumu reģenerācijas jaudas, kas būtiski pārsniedz šo apjomu (SIA “SCHWENK Latvija” – līdz 402 293 t/gadā, kā arī citas iekārtas).

Nemot vērā jau esošās dedzināšanas jaudas Latvijā, Gren Latvija projektētās jaudas darbība bez ievērojama atkritumu importa no citām valstīm nav iespējama. Tas ir pretrunā gan projekta ierosinātāja apgalvojumiem, gan Latvijas valsts atkritumu apsaimniekošanas politikas mērķiem. Projekta īstenošanas rezultātā neizbēgami palielināsies apglabājamo atkritumu apjoms, jo pelni sākotnēji tiks apglabāti poligonos. Ja tiks pieļauts, ka atkritumi tiks importēti, tas radīs pretēju efektu – palielinās apglabājamo atkritumu apjomu Latvijā, nevis samazinās poligonu noslodzi.

Par paredzētās darbības vietu

Pamatojoties uz publiski pieejamajiem ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras materiāliem par paredzēto darbību Aconē, Salaspils novadā, un iepazīstoties ar IVN ziņojuma, un tam pievienoto pielikumu saturu, konstatējams, ka materiālos vienlaikus tiek izmantoti atšķirīgi paredzētās darbības vietas kadastra apzīmējumi, savukārt citos ar paredzēto darbību saistītajos dokumentos tiek konstatēts, ka daļa izmantoto kadastra apzīmējumu vairs faktiski neeksistē, ir veikta vairākkārtēja zemes vienību sadalīšana, apvienošana, kā rezultātā no publiski pieejamo materiālu kopuma nav iespējams viennozīmīgi konstatēt, kuri tieši kadastra apzīmējumi IVN procedūrā ir uzskatāmi par faktiskajiem paredzētās darbības vietas identifikatoriem. Lūdzam sniegt skaidrojumu par to, kuri kadastra numuri ir uzskatāmi par paredzētās darbības vietas identifikatoriem.

Par ģeoeoloģisko izpēti

Pārbaudot publiski pieejamos ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiālus par paredzēto darbību – atkritumu reģenerāciju enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā Aconē, Salaspils novadā, un iepazīstoties ar tajos ietverto informāciju par ģeoeoloģiskās izpētes darbu programmu, ģeoeoloģiskās izpētes pārskata rezultātiem un Valsts vides dienesta izdoto dokumentu saturu, konstatējams, ka minētie materiāli ietver vairākas savstarpēji saistītas nepilnības un neskaidrības, kas rada pamatotas šaubas par normatīvo aktu prasību ievērošanu, administratīvo aktu tiesisko raksturu un sabiedrības tiesību uz pilnvērtīgu vides informāciju nodrošinājumu, jo, pirmkārt, ģeoeoloģiskās izpētes darbu programmas saskaņošanas un ģeoeoloģiskās izpētes pārskata rezultātu izvērtēšanas ietvaros apstiprinātajā izpētes programmā nav paredzēts pilns pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes rādītāju kopums, kādu obligāti nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”, tostarp nav paredzēta vairāku obligātu rādītāju noteikšana, tai skaitā molibdēna koncentrācijas vērtēšana, vienlaikus paredzot tādu rādītāju analīzi, kuru piemērošana šādā apjomā tieši neizriet no minēto noteikumu prasībām, līdz ar ko rodas pamatotas šaubas, vai ģeoeoloģiskās izpētes darbu programma un uz tās pamata sagatavotais pārskats nodrošina normatīvajos aktos noteikto mērķi – savlaicīgu, pilnvērtīgu un objektīvu pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes stāvokļa noteikšanu un piesārņojuma risku identificēšanu, otrkārt, no IVN ziņojuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Valsts vides dienesta izdotie dokumenti par ģeoeoloģiskās izpētes darbu programmas saskaņošanu un ģeoeoloģiskās izpētes pārskata rezultātiem IVN ziņojumā tiek interpretēti kā “gala slēdziens”, tomēr no šo dokumentu satura tieši nevar nepārprotami secināt, ka tie būtu galīgi lēmumi. Lūdzam sniegt skaidrojumu par to, kādā apjomā un uz kāda pamata ģeoeoloģiskās izpētes darbu programma un pārskata rezultāti ir atzīti par atbilstošiem normatīvo aktu prasībām, kāds ir minēto Valsts vides dienesta dokumentu statuss IVN procedūrā, un vai IVN procedūrā izmantotā ģeoeoloģiskās izpētes informācija ir pilnīga un normatīvajiem aktiem atbilstoša.

Par SKDS interneta aptaujas izmantošanu IVN un sabiedrības viedokļa interpretāciju
IVN dokumentācijā pievienotā SKDS interneta aptauja (11. pielikums) pēc savas būtības ir anonīma, vispārīga un nepiesaistīta konkrētajam projektam, tādējādi tai nav pierādījuma vērtības sabiedrības attieksmes izvērtējumā attiecībā uz plānoto SIA “Gren” darbību Aconē.

No 11.pielikuma izriet, ka:

- nav iespējams pārbaudīt respondentu faktisko dzīvesvietu vai saistību ar plānotās darbības ietekmes teritoriju;
- nav sniegti dati par to, vai respondenti vispār ir informēti par konkrēto projektu;
- aptaujas jautājumi ir formulēti vispārīgi par attieksmi pret atkritumu dedzināšanu, nevis par konkrēto plānoto iekārtu, tās atrašanās vietu, jaudu vai ietekmi.

Līdz ar to aptauja:

- nav piesaistīta konkrētajam projektam,
- neidentificē tieši ietekmēto sabiedrību,
- un neļauj izdarīt nekādu pamatotu secinājumu par vietējās sabiedrības attieksmi pret šo konkrēto ieceri.

Šādas anonīmas un vispārīgas aptaujas iekļaušana IVN dokumentācijā rada tikai formālu iespaidu par sabiedrības viedokļa izvērtēšanu, bet nenodrošina dokumentētus, pārbaudāmus un ar projektu tieši saistītus pierādījumus, kā to prasa ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Šādos apstākļos aptaujas rezultātus nav iespējams uzskatīt par objektīvu un pārbaudāmu sabiedrības atbalsta pierādījumu, un to izmantošana IVN secinājumos, rada maldinošu priekšstatu par sabiedrības attieksmi pret projektu.

Papildus norādām, ka 2024. gadā platformā *ManaBalss.lv* iesniegtā sabiedrības iniciatīva “Par drošu attālumu no atkritumu dedzināšanas rūpnīcām”, kas ir oficiāli iesniegta Saeimā, apliecina, ka jautājums par atkritumu dedzināšanas iekārtu izvietojumu, drošības prasībām un ietekmi uz vidi ir sabiedriski nozīmīgs un plaši aktualizēts politikas veidošanas līmenī.

Minētā iniciatīva norāda, ka sabiedrības viedoklis par šāda veida projektiem nav viendabīgs un ka sabiedrības iesaiste šādos projektos prasa:

- caurskatāmas,
- metodoloģiski pamatotas,
- pārbaudāmas un dokumentētas procedūras.

Par kumulatīvās ietekmes nepilnīgu izvērtējumu

IVN ziņojumā ir konstatēta un aprakstīta esošā piesārņojošā darbība:

“SIA ‘Gren Rīga’ biomasas koģenerācijas stacija atrodas aptuveni 610 m ziemeļaustrumu virzienā no paredzētās darbības teritorijas. Stacijā uzstādītais tvaika katls darbojas ar nominālo siltuma ievadjaudu 22 MW, izmantojot koksnes biomasu.” (IVN ziņojums, 157 lpp). Tādējādi, IVN ziņojumā tiek atzīts, ka tiešā plānotās darbības tuvumā jau darbojas iekārta, kas rada emisijas gaisā. Publiski pieejamā informācija liecina, ka SIA “Gren Rīga” teritorijā papildus esošajai 22 MW koģenerācijas iekārtai ir plānots uzstādīt jaunu iekārtu, kuru kopējā jauda sastādīs 50 MW, kas būtiski palielinās siltuma ražošanas jaudu un attiecīgi emisiju apjomu.

Tomēr IVN ziņojuma gaisa kvalitātes un kumulatīvās ietekmes modelējumā šī esošā un plānotā piesārņojošā darbība netiek iekļauta kā emisiju avots, tādējādi kumulatīvās ietekmes izvērtējums nav pilnīgs un neatspoguļo reālo piesārņojuma slodzi plānotās darbības apkārtnē.

Par pelnu apsaimniekošanas nenoteiktību un ilgtermiņa risku

IVN ziņojumā nav pienācīgi pamatots pelnu galīgās apsaimniekošanas risinājums ievērojama apjoma gadījumā. Šāda nenoteiktība rada ilgtermiņa risku vides piesārņošanai un neatbilst atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principiem.

Lūdzam Ierosinātajai pieprasīt juridiski saistošu pelnu apsaimniekošanas plānu ar konkrētiem maršrutiem, kvalitātes kritērijiem un kontroles mehānismiem.

Par gruntsūdeņu, sabiedrības veselības un sabiedrības interešu aizsardzību

IVN ziņojumā nav pienācīgi izvērtēti riski gruntsūdeņiem un decentralizētajiem dzeramā ūdens avotiem, lai gan apkārtnē pastāv augsta iedzīvotāju atkarība no vietējiem ūdens resursiem. Tāpat nav pietiekami ņemti vērā sabiedrības iebildumi un pašvaldību iepriekš izteiktās alternatīvās intereses par projekta izvietojumu.

Par ienākošo atkritumu pieņemšanas kontroles mehānismiem

IVN ziņojumā nav detalizēti aprakstīti ienākošo atkritumu pieņemšanas kontroles mehānismi pirms to ievadīšanas sadedzināšanas procesā. Ziņojumā ir norādes par procedūru/instrukciju izstrādi un vizuālu uzraudzību izkraušanas zonā, taču nav sniegts pārbaudāms un konkrēts apraksts par dokumentu pārbaudes kārtību, fiziskās kontroles apjomu (t. sk. aizliegtu frakciju identifikācija), paraugu ņemšanas biežumu/metodi, laboratorisko analīžu apjomu un to, kādā apmērā kontrole balstīsies uz piegādātāju deklarācijām.

Nemot vērā publiski aprakstītu gadījumu Lietuvā (“Gren Klaipēda”), kad operatīvās pārbaudes laikā tika konstatēta gandrīz 12 tonnu bīstamu medicīnisko atkritumu krava, ko uzņēmums skaidroja kā piegādātāja kļūdu, sabiedrībai ir pamatotas bažas, ka bez skaidri definētas, daudzslāņainas (ne tikai dokumentāras/vizuālas) kontroles pastāv risks, ka neatbilstošas kravas var nonākt iekārtā līdz kontroles brīdim vai netikt savlaicīgi identificētas.

IVN ir kritiski svarīgi papildināt ar pilnu ienākošo atkritumu pieņemšanas shēmas aprakstu, iekļaujot, bet neaprobežojoties, ar sekojošo:

- obligāto dokumentu sarakstu un verifikācijas soļiem,
- kravas fiziskās kontroles protokolu un noraidīšanas kritērijiem,
- paraugu ņemšanas programmu (biežums, metodika, chain-of-custody),
- laboratorisko analīžu programmu (parametri, biežums, akreditācija),
- piegādātāju auditu un sankciju sistēmu neatbilstību gadījumos.

Nobeigumā vēlamies vērst Jūsu uzmanību uz faktu, ka IVN ziņojumā paredzētās tehnoloģijas raksturojums pamatā balstās uz normatīvo emisiju limitu ievērošanas pieņēmumu un īstermiņa izmešu mērījumu datiem, neanalizējot uzkrājošo un kumulatīvo piesārņojuma ietekmi ilgākā laika periodā, lai gan tehnoloģijas ziņā analogiska objekta – Zubietas atkritumu dedzināšanas rūpnīcas Spānijā – publiski pieejamais biomonitoringa pētījums, kas uzsākts jau 2019. gadā ar sākotnējo fona jeb tā dēvēto “nulles mērījumu” pirms rūpnīcas darbības uzsākšanas 2020. gadā, un kurā izmantots plašs monitoringa matricu klāsts, tostarp piemājas vistu olas, priežu skujuas (*Pinus radiata*), dažādu augu un lapu paraugi, tai skaitā ilekss (*Ilex aquifolium*), sūnas (*Bryophyta*), augsne, nogulsnes, ūdens un pat mātes piens, kā arī 2025. gada 20. martā publicētais starpziņojums “*Biomonitoring research on persistent organic pollutants (POPs) in the surrounding environment of the WtE waste incinerator in Zubieta 2024. Interim report*”, skaidri norāda uz sistemātisku un daudzveidīgu piesārņojuma pieaugumu pat vairākus kilometrus no rūpnīcas, tostarp dioksīnu koncentrācijas pārsniegumiem pārtikā līdz 7–15 reizēm virs Eiropas Savienības noteiktajām robežvērtībām mājas vistu olās 3–5 km attālumā no objekta, PFAS savienojumu pārsniegumiem olās un ūdens avotos, kuros atsevišķos gadījumos konstatēts piesārņojums līdz pat 500 reizēm virs drošā līmeņa, dioksīnu koncentrācijas pieaugumam gaisā un biomonitoringa paraugos 8 līdz 300 reižu apmērā salīdzinājumā ar sākotnējo fonu, kā arī avārijas situācijās fiksētiem smago metālu koncentrācijas lēcieniem, tostarp hroma pieaugumam līdz 2580 reizēm un svina pieaugumam līdz 79

reizēm, vienlaikus pētījumā izdarot secinājumu, ka piesārņojums pieaug visās vides komponentēs – gaisā, ūdenī, augsnē un pārtikā –, kas apliecina, ka pat modernās atkritumu dedzināšanas iekārtas rada uzkrājošu piesārņojumu, kas nav atklājams tikai ar īstermiņa emisiju mērījumiem, līdz ar ko apgalvojumi par paredzētās darbības nebūtisku ietekmi uz vidi, neņemot vērā biomonitoringa datus un analogisku objektu empīrisko pieredzi, nav uzskatāmi par pietiekami zinātniski pamatotiem, turklāt, ņemot vērā plānotās koģenerācijas stacijas izvietojumu relatīvi nelielā attālumā no dzīvojamām teritorijām, pastāv objektīvs risks, ka uzkrājošais piesārņojums ilgtermiņā nonāks cilvēku pārtikā, aku ūdenī un dārzu augsnē, kā arī tiks ikdienā ieelpots, savukārt jebkura avārijas situācija šādā attālumā radītu tiešu un tūlītēju apdraudējumu iedzīvotāju veselībai, un līdz ar to lūdsu skaidrot, kādā apjomā IVN procedūrā ir ņemti vērā analogisku objektu biomonitoringa rezultāti, kā tiek vērtēta uzkrājošā un kumulatīvā piesārņojuma ietekme ilgtermiņā, kā tiek pamatots secinājums par paredzētās darbības drošumu apdzīvotas teritorijas tiešā tuvumā un kā tiek nodrošināts, ka IVN procedūrā izmantotā informācija atspoguļo ne tikai normatīvo limitu ievērošanu, bet arī reālos ilgtermiņa riskus cilvēku veselībai un videi.

Ņemot vērā paredzētās darbības mērogu, tehnoloģisko risku līmeni un iespējamo ilgtermiņa ietekmi uz vidi un sabiedrības veselību, biedrība “Vides sardze” uzskata, ka IVN ziņojums neatbilst pilnīgas un objektīvas ietekmes uz vidi izvērtēšanas prasībām, jo tajā nav pienācīgi identificēti un novērtēti visāki būtiski riski un kumulatīvās ietekmes aspekti.

Lūdzam apstiprināt šī iesnieguma saņemšanu rakstiski sniegt motivētu atbildi par katru izteikto priekšlikumu un iebildur, norādot pamatojumu to pieņemšanai vai noraidīšanai.

Digitally signed by SIGITA VEIDE

Date: 2026.01.26 10:49:01 EET

Ar cieņu,
Sigita Veide
Biedrība “Vides Sardze”
Valdes locekle

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23
Rīga, LV-1045

Krista Slokenberga
Migļu iela 29, Salaspils
t.29567758

IESNIEGUMS

par ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) prasību pastiprināšanu un monitoringu SIA "Gren Latvija" reģ. nr. 40103854352, par plānoto stacijas būvniecību Aconē, Salaspils novadā

Izvērtējot šī paša uzņēmuma projektus Lietuvā, konstatēti regulāri iedzīvotāju protesti par gaisa kvalitāti un veselības riskiem, smaku problēmas, transporta ietekme un uzticības trūkums operatoru veiktajiem mērījumiem.

Lūdzu noteikt papildus prasības:

1. Monitorings

Lūdzu noteikt:

- pirmsprojekta mērījumus, ko veic neatkarīgs auditors/eksperts
- 24/7/365 nepārtrauktu monitoringu (PM2.5, PM10, NO_x, SO₂, CO, dioksīni, furāni, CO₂),
- publiski pieejamus reāllaika datus, ar 5 min intervālu
- neatkarīgu monitoringa auditu.
- Veikt smaku monitoringu
- IVN un atļaujās paredzēt sankcijas par datu nepieejamību, manipulāciju vai normu pārsniegumiem, līdz pat stacijas darbības apturēšanai.

2. CO₂ emisijas

200 000 t atkritumu dedzināšana WTE rada aptuveni 180 000 t CO₂ gadā, kas atbilst 60 000 vieglo automašīnu gada emisijām (pie 150 g/km un 20 000 km/gadā). Salaspilī ir apm. 10'000 vieglo automašīnu, tas nozīmē 6 kārtīgas emisijas Salaspils novadā padarot to vispiesārņotāko ovadu Latvija ar visaugstākajiem izmešiem

3. Veselības riski

PM_{2.5}, NO_x, ultrafinās daļiņas, dioksīni un furāni rada ilgtermiņa veselības riskus, īpaši pilsētvidē.

4. Aprites ekonomika

WTE prasa ilgtermiņa atkritumu plūsmu, kas kavē šķirošanas attīstību un ir pretrunā ar ES aprites ekonomikas mērķiem. Latvija jau tagad atpaliek no šķirošanas vadlīniju plāna un šādas stacijas esamība to bremzēs vēl vairāk

3. Jaudu neatbilstība

Plānotās WTE jaudas Latvijā pārsniedz Nacionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā 2021–2028 noteiktos mērķus, veicinot atkritumu importu. Tas savukārt negatīvi veicina ietekmi uz vidi, gan no CO2 ražošanas gan transporta radīto izmešu apjoma

Lūgumi VVD:

- 1) noteikt bāzes mērījumus,
- 2) ieviest nepārtrauktu publisku monitoringu,
- 3) nodrošināt neatkarīgu kontroli,
- 4) paredzēt reālas sankcijas,
- 5) izvērtēt atbilstību klimata un aprites ekonomikas mērķiem.

Ar cieņu,

Krists Slokenbergs

Salaspils iedzīvotājs un Salaspils Domes deputāts

26.01.2026

Šķirotavas apkaimes biedrība

(kopā ar Rīgas, Stopiņu un Salaspils novada iedzīvotājiem)

Adresāti:

Rīgas domei

Salaspils novada domei

Valsts vides dienestam

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai

Veselības ministrijai

Latvijas Republikas Valsts prezidentam

IESNIEGUMS

Šķirotavas apkaimes biedrība pārstāv Rīgas un tai piegulošo teritoriju iedzīvotāju intereses, kuru dzīvesvide tieši ietekmēta ar plānoto atkritumu reģenerācijas (dedzināšanas) rūpnīcas būvniecību Stopiņu pagasta un Salaspils novada teritorijā.

Informējam, ka pret šādas rūpnīcas būvniecību tās paredzētajā atrašanās vietā ir savākti **vairāki tūkstoši iedzīvotāju parakstu**, kā arī izteikta **vairāku biedrību un apkaimeju organizāciju iebilde**, norādot uz nopietniem vides, sabiedrības veselības un teritorijas attīstības riskiem.

Ņemot vērā minēto, lūdzam sniegt skaidras, juridiski pamatotas atbildes uz sekojošiem jautājumiem un apsvērt turpmāk norādītos priekšlikumus:

1. Par publiskās apspriešanas norises vietu

Izvērtējot pēdējo gadu **dominējošos vēja virzienus** un plānotās rūpnīcas atrašanās vietu, ir secināms, ka potenciālais gaisa piesārņojums lielākoties tiktu novirzīts **Rīgas pilsētas virzienā**, kur dzīvo ievērojami lielāks iedzīvotāju skaits nekā rūpnīcas tiešajā tuvumā.

Līdz ar to lūdzam pamatot: kāpēc publiskā apspriešana netiek organizēta Rīgā, un **lūdzam nodrošināt publiskās apspriešanas rīkošanu Rīgas pilsētā**, nodrošinot pilnvērtīgu sabiedrības līdzdalību tām iedzīvotāju grupām, kuras objektīvi varētu tikt visvairāk ietekmētas.

2. Par notekūdeņu novadīšanu un meliorācijas sistēmu izpēti

Publiskajās apspriešanās ir minēts, ka rūpnīcas notekūdeņi tiktu novadīti **vietējā meliorācijas grāvī**. Vēršam uzmanību, ka: pastāv **meliorācijas grāvju sistēma**, kura savienota ar **Daugavu**, daļa no šiem grāvjiem ir **aizaudzēti, degradēti un bez pilnvērtīgas caurteces**, kas palielina plūdu un piesārņojuma riskus.

Lūdzam sniegt informāciju: vai ir veikta **pilna meliorācijas sistēmas izpēte līdz pat Daugavai**, kā tiks novērsts piesārņojuma risks virszemes ūdeņiem, un kādi pasākumi paredzēti iespējamai grāvju pārplūšanai vai avārijas situācijām.

3. Par alternatīvu rūpnīcas izvietojumu

Apzināties, ka Getliņu atkritumu poligona turpmāka izmantošana pašreizējā formā nav ilgtspējīga un ka valstij ir stratēģiska interese atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstībā.

Vienlaikus uzskatām, ka **smagas rūpniecības objekta izvietošana tiešā dzīvojamo teritoriju tuvumā ir nepieņemama**, ņemot vērā sabiedrības veselības, drošības un sociālās spriedzes riskus.

Lūdzam skaidrot:

kāpēc netiek piedāvātas **alternatīvas industriālas teritorijas**, kas atrodas attālināti no dzīvojamās apbūves, kā piemēru minam **Cekules teritoriju** – bijušo PSRS militāro bāzi ar plašu neizmantotu platību, kas būtu piemērotāka šāda veida objektam.

Sabiedrības pretestība šobrīd ir vērsta **nevis pret tehnoloģiju kā tādu**, bet pret tās **atrašanās vietu**, līdzīgi kā tas vēsturiski bijis ar citiem sabiedrībā jutīgiem objektiem.

4. Par zemes lietošanas mērķa maiņu Salaspils novada Aconē

Lūdzam sniegt juridisku skaidrojumu par:

Salaspils novada deputāta **Jāņa Turlaija** rīcību, izmantojot amata statusu, mainot zemes lietošanas mērķi Aconē, gadījumā, ja pirms tam zemes lietošanas mērķis bijis **meža vai lauksaimniecības teritorija**.

Norādām, ka, lai arī Granīta iela ir industriāla zona un iedzīvotāji **neiebilst pret noliktavām vai vieglo rūpniecību**, **smagai rūpniecībai** šajā teritorijā nav vietas, īpaši ņemot vērā:

paaugstinātu trokšņa līmeni,

ugunsdrošības un vides riskus,

iepriekšējos incidentus (piemēram, ugunsgrēks Sia Tolmet ražotnē un pastāvīgi traucējumi no Sia BSW Latvia).

•

Pamatojoties uz iepriekš minēto, **lūdzam:**

nodrošināt paplašinātu un iedzīvotājiem pieejamu publisko apspriešanu,

izvērtēt alternatīvas rūpnīcas izvietojuma vietas,

sniegt rakstiskas atbildes uz visiem iesniegumā uzdotajiem jautājumiem normatīvajos aktos noteiktajā termiņā.

Ar cieņu,

Šķirotavas apkaimes biedrība

Veselības inspekcija

Talejas iela 1, Rīga, LV-1026, tālrunis: 67081600, e-adrese, e-pasts: pasts@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

Rīgā

18.02.2026 Nr. 1.7.5.-1./1672

Uz 05.02.2026 Nr.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "GEO CONSULTANTS"

Par viedokļa sniegšanu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma projektu

Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Higiēnas novērtēšanas nodaļa (turpmāk - Inspekcija) ir saņēmusi SIA „Geo Consultants” 05.02.2026. vēstuli (reģistrēta Inspekcijas dokumentu vadības sistēmā ar Nr. 4080) ar lūgumu sniegt viedokli par SIA “Gren Latvija” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma projektu “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” izstrādes stadijā (turpmāk- IVN ziņojums).

Paredzētās darbības ietvaros Aconē, Salaspils novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu Nr. 8031 001 0745 (Jaudas iela 1), aptuveni 3,64 ha platībā, plānots izbūvēt jaunu atkritumu koģenerācijas staciju ar nepieciešamo infrastruktūru siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai. Atbilstoši Salaspils novada teritorijas plānojumam darbības vieta atrodas rūpnieciskās apbūves teritorija (R), kur atļauta rūpnieciskās ražošanas ēku būvniecība. Tuvākās dzīvojamās ēkas ir Acones TEC-2 dzīvojamās mājas (~ 823 m attālumā), Dreiliņu mazstāvu apbūves teritorija (~ 966 m), Rūķīšu ciems (~ 1,74 km), kā arī tuvākā viensēta (~847 m; Kazarmas 10. km, Ropažu novads, Stopiņu pagasts).

Tehnoloģiskais process ietver kurināmā izkraušanu, sadedzināšanu, siltuma atgūšanu, dūmgāzu attīrīšanu, pelnu apsaimniekošanu, kā arī siltuma un elektroenerģijas ražošanu. Galvenās tehnoloģiskās ēkas plānotais augstums ir aptuveni 50 m, skursteņa – aptuveni 70 m. Kā pamatkurināmo paredzēts izmantot šķirotus, nebīstamus un pārstrādei nederīgus atkritumus. Maksimālais atkritumu reģenerācijas apjoms paredzēts līdz 200 000 t/gadā, ar siltuma jaudu 50–70 MW un elektrisko jaudu 15–20 MW.

IVN ziņojumā analizētas dažādas alternatīvas – gan darbības vieta, gan atkritumu pārstrādes tehnoloģiskie risinājumi: kustīgo ārdū tipa atkritumu reģenerācijas iekārta (1. alternatīva) un verdošā slāņa atkritumu reģenerācijas iekārta (2. alternatīva). Kustīgo ārdū tehnoloģijā atkritumi tiek padoti uz kustīgajiem ārdū bez vai ar minimālu iepriekšēju sagatavošanu, kurtuvē uzturot 850–1100 °C temperatūru un vismaz 2 sekunžu uzturēšanās laiku, kas nodrošina pilnīgāku sadegšanu un emisiju samazinājumu, kā arī ļauj izmantot dažāda veida, tostarp neapstrādātus, atkritumus. Verdošā slāņa tehnoloģijā sadegšana notiek inertā materiāla slānī ar kontrolētu gaisa plūsmu 850–950 °C temperatūrā, taču tai nepieciešama atkritumu iepriekšēja apstrāde, ir ierobežotāks kurināmā klāsts un biežāka apkope. Ņemot vērā tehnoloģiskos, vides un ekonomiskos aspektus, kā arī mazāku bīstamo pelnu veidošanos un vienkāršāku ekspluatāciju, IVN ziņojumā rekomendēta kustīgo ārdū tehnoloģijas īstenošana.

IVN ziņojumā sniegta detalizēta informācija par esošo vides stāvokli un izvērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni (gan stacijas būvniecības,

gan ekspluatācijas laikā), virszemes un pazemes ūdeņiem, augsni un grunts kvalitāti, dabas vērtībām, klimatu, kā arī sociālekonomisko vidi. Sniegti priekšlikumi ietekmju mazināšanai un turpmākai uzraudzībai.

Lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti, sagatavots gaisa emisiju novērtējums, kas ietver gan koģenerācijas iekārtas būvniecības, gan ekspluatācijas posmu emisijas. Paredzētās darbības laikā galvenās emisijas no atkritumu sadedzināšanas būs oglekļa dioksīds (CO_2), metāns (CH_4), slāpekļa oksīds (N_2O) un ūdens tvaiki (H_2O). Lielāko daļu siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju veidos CO_2 , savukārt CH_4 un N_2O emisijas būs minimālas, pateicoties optimāliem degšanas procesiem. Emisiju apjoms tiks papildus samazināts, ieviešot trīs pakāpju dūmgāzu attīrīšanas sistēmu un nepārtrauktas emisiju monitoringa (CEMS) sistēmu. Būvniecības laikā slāpekļa oksīdu emisijas no būvtechnikas var palielināties, tomēr maksimālās koncentrācijas nepārsniegs normatīvos limitus. No kopējās PM emisijas cietās daļiņas PM10 un PM2,5 sastāda aptuveni 30 %, kas norāda, ka lielākās daļiņas pārvietojas nelielā attālumā, padarot gaisa piesārņojumu no būvniecības aktivitātēm nenozīmīgu. Saskaņā ar IVN ziņojumu aprēķini un modelēšana liecina, ka paredzētās darbības radītais piesārņojums gan ekspluatācijas, gan būvniecības laikā nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktās maksimāli pieļaujamās piesārņojošo vielu koncentrācijas.

Stacijā ir identificēti trīs potenciālie smaku emisiju avoti: sadedzināšanas iekārtas dūmenis, kurināmā izkraušanas zona un kurināmā bunkurs. Veikti smaku emisiju aprēķini, ņemot vērā piesārņojošās vielas, tostarp sēra dioksīdu (SO_2), amonjaku (NH_3), slāpekļa oksīdus (NO_x), sālsskābi (HCl) un fluorūdeņradi (HF). Smaku izplatības modelēšana, izmantojot meteoroloģiskos datus par periodu no 2022. līdz 2024. gadam un fona smaku koncentrāciju $0,00008 \text{ ouE/m}^3$, saskaņā ar LVĢMC sniegto informāciju liecina, ka maksimālā paredzētās darbības radītā smaku koncentrācija sasnies aptuveni $0,02 \text{ ouE/m}^3$. Lai gan tas nozīmē relatīvu pieaugumu salīdzinājumā ar fona līmeni, faktiskās koncentrācijas saglabājas ļoti zemas — vairākkārt zem normatīvajos aktos noteiktā robežlieluma un zem organoleptiskās detektēšanas sliekšņa. Kumulatīvajā novērtējumā, ņemot vērā arī tuvumā esošo uzņēmumu emisijas, kopējā smaku koncentrācija gaisā sasniedz aptuveni 3 % no pieļaujamās robežvērtības. Paredzētās darbības ietekme veido apmēram 86 % no kopējās koncentrācijas, taču kumulatīvais efekts nepārsniedz normatīvos ierobežojumus. Saskaņā ar IVN secinājumiem smaku koncentrācija nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr. 724 noteiktās robežvērtības, un paredzētās darbības rezultātā būtiska smaku ietekme uz vidi vai sabiedrības labklājību nav prognozējama.

IVN ietvaros tika veikts trokšņa novērtējums, analizējot gan esošo trokšņa līmeni, gan tā prognozētās izmaiņas objekta būvniecības un rūpnīcas ekspluatācijas laikā. Novērtējumā tika ņemts vērā satiksmes radītais troksnis, tostarp kravu piegādes un atkritumu izvešana, kā arī rūpnieciskais troksnis no iekārtu darbības, piemēram, ventilācijas sistēmām, transformatoriem un dzesēšanas iekārtām. Trokšņa līmenis tika izvērtēts tuvākajās apdzīvotajās vietās – Rūķīšu ciemā, Dreiliņu mazstāvu apbūves teritorijā, pie TEC-2 mājām un Kazarmas 10. km viensētā. Atsevišķās teritorijās, piemēram, pie ēkām Acone 2 un Acone 3, ir prognozēts neliels trokšņa līmeņa pieaugums, tomēr arī šajos punktos pieļaujamie lielumi netiek pārsniegti. Modelēšanas rezultāti rāda, ka trokšņa līmenis nepārsniegs Ministru kabineta noteikumos Nr. 16 noteiktās robežvērtības ne būvniecības, ne ekspluatācijas laikā.

Saskaņā ar IVN ziņojumu netiek prognozēta būtiska ietekme uz virszemes un pazemes ūdeņiem, augsni, dabas vērtībām vai kultūras pieminekļiem.

IVN ziņojumā secināts, mūsdienīgas atkritumu sadedzināšanas un koģenerācijas stacijas darbība, nodrošinot kontrolētu sadegšanu, efektīvu dūmgāzu attīrīšanu un nepārtrauktu emisiju monitoringu, ievērojot normatīvo aktu prasības un plānotos vides aizsardzības pasākumus, neradīs nozīmīgu negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēka veselību. Novērtējuma rezultātā netika konstatēti tādi vides aspekti, kas būtu vērtējami kā izslēdzoši paredzētās darbības realizācijai.

Ņemot vērā minēto, Inspekcija piekrīt IVN ziņojuma projekta risinājumam un iesaka gala variantā pievērst īpašu uzmanību plānoto pasākumu īstenošanai, lai nodrošinātu negatīvās

ietekmes (gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa emisiju) samazināšanu un tādējādi mazinātu iespējamo ietekmi uz iedzīvotāju veselību un dzīves kvalitāti.

Sabiedrības veselības departamenta
Higiēnas novērtēšanas nodaļas vadītāja

Olga Saganoviča

Irina Talanova,
irina.talanova@vi.gov.lv

No Valsts vides dienesta saņemtās fizisko personu vēstules un iesniegumi.
Pārsūtīti SIA "Geo Consultants" bez parakstu lapām.

Vides pārraudzības valsts birojam Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045
vpvb@vpvb.gov.lv

Kopija: Ropažu novada pašvaldībai, Salaspils novada pašvaldībai

IEBILDUMI par SIA "Gren Latvija" paredzētās darbības – atkritumu reģenerācijas stacijas būvniecība Aconē – IVN ziņojumu

Kā Ropažu novada iedzīvotājs es kategoriski iebilstu pret SIA "Gren Latvija" ieceri būvēt atkritumu dedzināšanas staciju Salaspils novada Aconē (Jaudas ielā 1). Uzskatu, ka pašreizējais IVN ziņojums ir nepilnīgs, tendenciozs un neatbilst realitātei šādu iemeslu dēļ:

1. Ziņojuma nekompetence un faktu sagrozīšana IVN materiālos iekļautās kartes un attālumu aprēķini līdz blīvi apdzīvotām vietām (Ulbroka, Dreiliņi, Acone) neatbilst faktiskajai situācijai dabā. Tas rada pamatotas šaubas par visa ziņojuma objektivitāti – vai tā ir ekspertu nekompetence, vai apzināta ieinteresētība projekta virzībā, ignorējot drošības riskus iedzīvotājiem.

2. Drošības riski un negatīvā kaimiņvalstu pieredze Uzņēmuma solījumi par "pilnīgu drošību" ir pretrunā ar faktiem par līdzīgiem "Gren" objektiem Lietuvā (Kauņā un Klaipēdā), kur fiksēti ugunsgrēki atkritumu bunkuros un mēģinājumi nelegāli ievest dedzināšanai atkritumus. IVN ziņojumā nav sniegta garantija, ka šādi scenāriji, kas apdraudētu Pierīgas iedzīvotājus, nav iespējami Aconē.

3. Ekonomiskā demagoģija par īpašumu vērtību Apgalvojums, ka industriālas atkritumu dedzināšanas tuvums nesamazinās nekustamo īpašumu cenas, ir uzskatāms par demagoģiju. Pamatojums, ka cenas "nākotnē pieaugs vispārējā cenu līmeņa kāpuma dēļ", ir mēģinājums noslēpt faktu, ka konkrēto īpašumu vērtība attiecībā pret tirgu kritīsies, radot tiešus zaudējumus iedzīvotājiem.

4. Neatbilstība mūsdienīgu Eiropas nostādnēm Atkritumu dedzināšana apdzīvotās vietās vairs netiek uzskatīta par "zaļo enerģiju". ES taksonomija un aprites ekonomikas vadlīnijas skaidri norāda uz nepieciešamību pēc pārstrādes, nevis resursu iznīcināšanas dūmeņos, radot piesārņojuma riskus uz gadu desmitiem.

PRASĪBA PAR PERSONĪGO ATBILDĪBU

Nēmot vērā iepriekš minēto, es pieprasu:

1. Iekļaut IVN ziņojumā sadaļu par personīgo atbildību. Es pieprasu, lai visas amatpersonas un IVN izstrādes eksperti, kuri ar savu parakstu apliecina šī projekta drošumu un "nekaitīgumu", uzņem personīgu juridisko un materiālo atbildību par sekām.
2. Tas ietver atbildību par:
 - Iedzīvotāju veselībai nodarīto kaitējumu piesārņojuma vai avāriju gadījumā;
 - Īpašumu vērtības kritumu, ko izraisīs šī objekta darbība;
 - Vides sanāciju jebkādu tehnoloģisku incidentu gadījumā.

Ja eksperti un amatpersonas nav gatavi parakstīt personīgu garantiju par savu atzinumu patiesumu, tas ir tiešs apliecinājums, ka projekts ir riskants un sabiedrībai bīstams.

Ar cieņu,

20.01.2026

SIA "Gren Latvija"
Dārziema iela 60,
Rīga, LV-1073
e-pasts: info@gren.com
Valsts vides dienests
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasts: pasts@vvd.gov.lv

Kopija: Vides pārraudzības valsts birojs Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045

Priekšmets: Iesniegums un priekšlikumi par SIA "Gren Latvija" paredzēto darbību "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā Aconē, Salaspils novadā" (IVN ziņojums, 2025. gada decembris)

Iesniedzu šo iesniegumu par minēto projektu. Lūdzu iekļaut priekšlikumus gala lēmumā, ievērojot piesardzības principu (Vides aizsardzības likuma 3. pants), sabiedrības intereses un vides aizsardzības prasības.

1. **Dioksīnu un furānu emisiju uzraudzība** IVN nav paredzēti fona mērījumi pirms darbības sākuma. Lietuvā (Klaipēdas WtE rūpnīca) tieši šī trūkuma dēļ radās nopietnas problēmas ar dioksīnu/furānu piesārņojumu apkārtnē. **Ieteikums:** Obligāti veikt neatkarīgus fona mērījumus dioksīniem/furāniem (gaisā, augsnē, bioloģiskos paraugos) vismaz 1 gadu pirms būvniecības (saskaņā ar ES BREF WtE standartiem).
2. **Amonija hidroksīda izmantošana un aizsargjoslas** NH_4OH (patēriņš ~850 t/gadā) nav pilnībā iekļauts bīstamo vielu sarakstā aizsargjoslu aprēķinā (MK noteikumi Nr. 563), lai gan SDS to klasificē kā bīstamu (Skin Corr. 1B, Eye Dam. 1, Aquatic Acute 1). **Ieteikums:** Pārskatīt aizsargjoslu aprēķinu, iekļaujot NH_4OH kā bīstamu vielu, un veikt papildu noplūdes riska novērtējumu, jo vienlaicīgi uzglabajamais apjoms paredz aizsargjoslu aprēķinu, kas nav iekļauts. Vienlaikus IVN dokumentācijā nekas nav minēts par gadījumiem, kad tvertnes augšējā daļā sakrāsies gāze un tās noplūdes gadījumā veicamās rīcības, jo esošā IVN neparedz nekādas saldēšanas vai citas darbības uzglabāšanas laikā, lai gan viršanas temperatūra ir ap 36 C, kas nozīmē, ka no ūdens šķīduma izgarojot it sevišķi siltākā laikā tieši augšējā tvertnes daļā uzkrājas gāzes, kur svarīgi drošības pasākumi.
3. **Jaudas neatbilstība atkritumu statistikai un nacionālajam plānam** Plānotā jauda 150–200 kt/gadā ir pārmērīga: Latvijā 2024. gadā radīti ~872 tūkst.t sadzīves atkritumu, no tiem apglabāti ~ tūkst.t. Esošā un plānotā jauda (Schwenk ~200 kt, Ventpils ~15 kt, Vides resursu centrs 143 kt u.c.) kopā pārsniegs 500 kt, kas ir pretēji Nacionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2021–2028. (mērķis ~220–250 kt/gadā kopā reģenerācijai). Tas veicinās atkritumu importu, kas aizliegts bez pašpietiekamības (Atkritumu apsaimniekošanas likuma 12. pants). **Ieteikums:** Samazināt jaudu vai atteikties no projekta, veicot pilnu kumulatīvo ietekmes novērtējumu. Vienlaikus neparedzēt jaudu lielāku kā noteikts atkritumu apsaimniekošanas plānā, kā arī paredzot dabisko cilvēku samazinājuma skaitu, kas ekvivalents arī atkritumu apjoma samazinājumam uz 1

iedzīvotāju, kas nav vērtēts ne IVN, ne arī spēkā esošajā atkritumu apsaimniekošanas plānā.

4. **Krāsns tipa piemērotība un alternatīvas** IVN ziņojumā (lpp. 45, 59, 69, 75–76, 183–189) plānotais kustīgās ārdas (moving grate) vai verdošā slāņa (fluidized bed) tips nav optimāls sliktas kvalitātes NAIK (zema entalpijas vērtība 8–17 MJ/kg, mitrums līdz 33%, neviendabīgums), jo rada lielāku nepilnīgas sadegšanas, emisiju un pelnu risku. Rotējošā tipa krāsns (rotary kiln) būtu piemērotāka šādiem atkritumiem, jo nodrošina augstāku temperatūru (līdz 1400–1500°C), turbulentu sajaukšanos un labāku organisko daļu izdegšanu, vienlaikus uz krāsns sienām smilts, māla u.c. neorganiskās frakcijas neveido amorfas fāzes, jo pie aptuveni 800 C sāk saņemt neorganiskās daļas un veido cietu amorfū fāzi uz degšanas virsmas. Vienlaikus rotējošā tipa krāsnī (degšana notiek pārsvarā visos procesos uz kurināmā materiala virsmas) degšanas laukums palielinās, kā arī pie saņemšanas pelni veido granulas, kuras pēcāk vieglāk atdalīt no dažādiem liela gabala metāla ieslēgumiem, kas paredzēts veikt ar elektromagnētu. Vēl labāka alternatīva – gazifikācija vai pirolīze (bezskābekļa process ar zemākām dioksīnu emisijām un labāku resursu atgūšanu), šāds process ir vairāk atzīts, bet dārgāks ekspluatācijā, kā arī izbūvē un noder pie organisko vielu izdedzināšanas, lai samazinātu apglabājamo atkritumu apjomu.

Ieteikums: Veikt salīdzinošu tehnoloģiju novērtējumu, prioritāti dodot rotējošā tipa krāsnij vai gazifikācijai/pirolīzei, lai samazinātu emisijas un uzlabotu aprites ekonomiku, nevis salīdzinot pēc procesiem faktiski lētākos variantus, bet kas īsti neder esošajai problēmai šobrīd Latvijā, lai samazinātu NAIK ar zemu kvalitāti sadedzināšanas iespēju.

Pielikums: Salīdzinājuma tabula par krāšņu tiem (balstīta uz IVN un ES BREF WtE standartiem)

Krāsns tips	Temperatūras diapazons	Priekšrocības (saistībā ar NAIK/MSW)	Trūkumi (saistībā ar sliktas kvalitātes NAIK)	Piemērotība sliktas kvalitātes NAIK	Kopējā vērtējums (1–5)
Kustīgo ārdus (Moving Grate)	850–1100°C	Lieli apjomi, nav vajadzīga priekšapstrāde, uzticama MSW	Augstākas NOx/CO emisijas, sliktāka sadegšana mitriem/neviendabīgiem atkritumiem	Vidēja–laba (labi lieliem apjomiem un augstas kvalitātes NAIK)	4/5
Virtošā tipa (Fluidized Bed)	800–1100°C	Augsta efektivitāte, zemākas NOx, laba sajaukšanās	Obligāta priekšapstrāde (sasmalcināšana), augsts nodilums	Laba (ar priekšapstrādi un augstas kvalitātes NAIK)	4/5

Krāsns tips	Temperatūras diapazons	Priekšrocības (saistībā ar NAIK/MSW)	Trūkumi (saistībā ar sliktas kvalitātes NAIK)	Piemērotība sliktas kvalitātes NAIK	Kopējā vērtējums (1–5)
Rotējošā tipa (Rotary Kiln)	1000–1500°C	Ļoti augsta temp., turbulentā sajaukšanās, labākā toksīnu destrukcija	Mazāki apjomi, augstākas emisijas	Ļoti laba (labākā sliktas kvalitātes NAIK)	4.5/5
Gazifikācija/Pirolīze (alternatīva)	800–1200°C (gaz.) / 400–900°C (pirolīze)	Bezskābekļa process, mazāk dioksīnu, sintēzes gāze, mazāk pelnu	Sarežģītāka, vajag stabilu sastāvu	Lieliska (zemākas emisijas, labāka resursu atgūšana)	4/5

- Skrubera šķidruma attīrīšana** Smilšu/naftas ķērāji nav pietiekami un lūdzu sniegt pamatojumu kā ar nostādinātāju tiks samazināts pH līmenis, atdalīti metāli sīkdispersos šķīdumos, kā arī pussadegšanas produkti šķīdumam (skābes, metāli). **Ieteikums:** Aizvietot ar hidrocikloniem vai bioloģisku attīrīšanu un udot veikt pastāvīgu online monitoringu, kā sabiedriskajā apsriedē piekrita mutvārdos Ropažos SIA “Gren Latvija” pārstāvis Andris Vanags
- Pelnu apsaimniekošana** Nav lokāla risinājuma ~57 kt pelnu gadā. **Ieteikums:** Izstrādāt obligātu lokālu utilizācijas plānu.
- Dūmgāzu monitoringam** nav norādīts ne veids, ne arī cik bieži un kā dati tiks publicēti. **Ieteikums** uzstādīt FTIR un XRF tipa pastāvīgā monitoringa iekārtas, kur visai sabiedrībai redzami tiešsaistē dati, lai var pārliecināties gan par temperatūru, gan arī emisiju kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem, šāda prasība nav jaunums un ir tikusi izvirzīta arī piemēram SIA “Sātiņi Energo LM” pie mazākiem sadedzināšanas apjomiem, lai sabiedrība varētu pārliecināties gan par VVD godprātīgo darbu un neradītu bažas, kā arī varētu palīdzēt uzraudzīt netipiskas darbības SIA “Gren Latvia”
- Riski, piesardzības princips un sabiedrības intereses**
 - Nav vērtēti riski gruntsūdeņiem/dzeramajam ūdenim (daudzi iedzīvotāji lieto akas/spices blakus rūpnīcai) apkārtne, ko būtiski līdzvērtīgi kā jau Lietuvā zināma prakse GREN saistītajiem uzņēmumiem, kur bijuši pārkāpumi par neatbilstīgu pelnu izmantošanu, uzglabāšanu apjomos kas lielāki par 3000 un 6800 t, vienlaikus secinams, ka riski pastāv, jo sabiedriskās apspriedes laikā no 2024.gada sniegta dažāda pretrunīga informācija (sākotnēji 2024.gada pavasarī norādīts, ka ved uz Norvēģiju, bet šādu pārvadājumi nav bijuši, tad 2024.gada rudenī iestrādā ceļos, bet tie ir bijuši tikai un vienīgi pilotprojekti un kā redzams ar būtiskiem

pārkapumiem, kur saņemti sodi, 2026.gada janvārī sabiedrisko apriežu laikā norādīts, ka uz Lietuvu un SIA "Getliņi Eko", bet jāņem vērā, ka šo pelnu apjoms noteikti palielināsies, jo viņi būs jāveic stabilizēšanas pasākumi, kas šo pelnu apjomu, apglabājot atkritumu poligonā palielinās par aptuveni 20 %, var apskatīt šādus risinājumus, Vienlaikus mēs bažā par šo stabilizāciju un atbilstošu apglabāšanu, jo secināms ka jau Brocēnos esošā rūpnīca cementa ražosanaī pēc gada pārskatiem pat nav nodevusi filtra putekļus pārstrādei ne AS BAO, ne arī atkritumu poligonā Zebrene apglabāšanai. Ņemot vērā, ka risku jau šobrīd, ievērojot Piesardzības principu, kā arī ņemot šaubu ēnu no VVD iespējamiem atbalsta riskiem, lūgums izvirzīt konkrētas prasības šo pelnu apsaimniekošanai un konkrēti norādīt kādas darbības tad tiks veiktas, kas nepiesārņo apkārtējo vidi, jo ceļu būvē iestrādājot pazūd monitoringa iespējas un paejot laika periodam šie pelni pie ceļa pārbūves var nonākt cilvēku elpvados u.c., ievietoti zem gruntsūdens līmeņa, radīt iztecēšanu un migrāciju zemākajos līmeņos (vērsu uzmanību, ka pēc procesiem ar termiski sadalot vai dozētā daudzumā ar skābekli mainās tikai laika periods, kurā sadalās organiskās vielas un pēc būtības pelni radīs līdzīgu piesārņojumu ar smagajiem metāliem kā jebkurš cits atkritumu poligons. Pat vairāk mēs bažā par kompeteci, jo SIA "GREN Latvija" pārstāvis A.Vanags, atbildot uz A.Jaunkalna atbildi faktiski maldināja sabiedrību, jo definēja, ka metālu iztecēšanas iespēja no pelniem ir daudz mazāka (pelnos koncentrācija par aptuveni 2-3 reizes lielāka), kā no sadedzināmajiem atkritumiem. Jā piekrītu šādi gadījumi var būt, bet tad jāveido kompozītmateriāls, kurā piemēram tiek sasaistīti starpfāzēs vai amorfos ieslēgumos šie metāli, bet attiecīgi šie piemaisījumi ir jāsaķausē pilnā apjomā, kur šajā gadījumā tas noteikti nebūs.

- IVN neiekļauj Atkritumu apsaimniekošanas plānā norādītos apjomus (vairākkārtīgi lielāki), intereses par izvietojumu, kur Jēkabpils pašvaldība vēlējusies izvietot pie sevis. Liela Salaspils iedzīvotāju daļa parakstījusies un iebilst, kas ir pretēji Pašvaldības likumā noteiktajam par sabiedrības interesēm. Vienlaikus nav ņemts vērā arī Mana balss iniciatīva, kas pretēji sabiedrības interesēm par izvietojumu, kur iniciatīvā "PAR PIERĪGU UN SALASPILS NOVADU BEZ ATKRITUMU DEDZINĀŠANAS!". Jēkabpils vēlējās mazāku projektu – tas būtu korekti nedarboties pretēji iedzīvotāju viedoklim. **Ieteikums:** Pārskatīt IVN un atteikties no esošās vietas izvēli, jo nav saskaņas ar sabiedrību un Latvijas atkritumu apsaimniekošanas plānu noteiktā darbības vieta un apjomi.

Lūdzu apstiprināt saņemšanu un iekļaut priekšlikumus (ieskaitot pielikumu) lēmumā.

Vienlaikus vērsu uzmanību, ka jau iepriekš norādītie ieteikumi nav ņemti vērā, papildus arī izpētes darbu atskaitē izvēlētais zondēšanas urbumu skaits ir 2 reizes mazāks kā noteikts VVD sniegtajās atbildēs iepriekš uz esošo teritorijas apjomu, nav noteikti visi metāli gruntsūdeņos, piemēram Molibdēns, kur VVD saskaņojis šādu izpētes atskaiti, pat vairāk

Vienlaikus lūdzu VVD sniegt uzziņu:

- 1) Vai visi pievienotie pielikumi ir bijuši iesniegti ar derīgiem parakstiem, kopijas tikušas apliecinātas un tulkojumi pareizi, jo secināms:

- 13.pielikums Trūkst piemēram no SIA Geo Consultants testēšanas pārskatiem pārskati, uz kuru rezultātiem tie balstījušies, līdz ar to pilna dokumentācija un vides informācija nav tikusi sniegta;
- 12.pielikum AFRY dokuments iesniegts bez identifikācijas par personu, kas izstrādājis tā parakstu, kā arī apliecinātu tulkojuma pareizību;
- Sugu un biotopu eksperta atzinumā par īpaši aizsargājamo meža biotopu un īpaši aizsargājamo un reto vaskulāru augu sugu satpomaības planotās enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijas izbūves vietā un tiesās ietekmes zonā Aconē, Salaspils novadā, paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros norādīts, ka parakstījusi Dr. Biol.Līga Strazdiņa, kur norādīts ka parakstījusi ar droso elektronisko parakstu, nezināmā septembrī, bet oriģināla parakstīta dokumenta nav redzams sabiedriskās apsrieses dokumentācijā, kā arī nav pievienots sertifikāts, lūdzam pievienot visus dokumentus, tajā skaitā atbilstoši noformētus LR normatīvo aktu prasībām, kā arī šīs ekspertes sertifikātu.
- 7.pielikums Trokšņa novērtējums saprotams, ka dokuments parakstīts ar roku, vai VVD ir pārliecinājies par šī dokumenta autentiskumu un kur pieejams oriģināls;
- 8.pielikums Gaisa piesārņojuma novērtējums pievienots, bet pēc dokumenta nav saprotams vai tas arī ir parakstīts un atbilstoši novērtēts, vai VVD ir pieejams oriģināls un tā ir pārliecinājusies, ka tiešām šis izstrādātāja persona ir norādītā izstrādātāja uzņēmuma darbinieks vai pilnvarotā persona dokumenta izsniegšanas brīdī;
- 9.pielikums, iesniegts uz SWECO (nezināma juridiskā persona, iespējams datēts 13.11.2025.) vizualizācija, iespējams oriģinālvalodā un tulkojums, lūdzu sniegt atbildi vai ir pieejams šī dokumenta oriģināls, vai šis dokumentam arī derīgs tulkojums un kāda juridiskā persona šo dokumentu ir izstrādājusi, kā arī persona kas parakstījusi vai personu grupa, jo norādītas iespējams 4 personas, kas izstrādājušas šo dokumentu;
- 10.pielikums, nav norādīts ne kas ir izstrādājis, kas parakstījis Tirgus izpēti (situācijas analīzi): Mājokļu cenu attīstība Kauņā, dokumentam nav datuma, kā arī paraksti. Vienlaikus vai Raimondam Reginis vispār ir parakstiesīgā persona, kā arī kādi sertificēti speciālisti veikuši šo novērtējumu, lai varētu pārliecināties, ka šī informācija vispār ir ticama
- Vienlaikus vai VVD ir zināms galu galā uz kādiem nekustamajiem īpašumiem beigās būs šī darbība, jo sākotnējie kadastri neeksistē, IVN procedūra veikta teritorijas daļām, kur vēl norit detālplānojums, izpētes atzinums sniegts par citu zemes vienību, sākotnējais IVN ziņojums par citiem, skaidrs ir tikai tas vai VVD ir pārliecība un tā var arī publicēt korektus datus ar kadastra vienībām, kur tad šī darbība noritēs, jo atzinumos ir citas teritorijas, kas rada lēmuma riskus un pārvietošanas iespējas.

Ar cieņu,

Vēršos pie Jums saistībā ar plānoto koģenerācijas stacijas izbūvi atkritumu reģenerācijai un enerģijas ražošanai

Sabiedrībā jau ir zināmi gadījumi, kad pie esošām atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijām ir konstatēts vides piesārņojums ar noturīgām organiskajām vielām. Kā piemēru vēlos minēt Kaunas koģenerācijas staciju, kur veiktajos pētījumos augsnē ir konstatēta dioksīnu un furānu klātbūtne.

Vienlaikus publiskajā telpā ir pausta nostāja (tostarp no Vanaga kunga puses), ka, lai arī piesārņojuma fakts netiek noliegts, nav pierādīta tieša cēloņsakarība starp konstatētajiem piesārņojumiem un atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas darbību, pieļaujot arī citus iespējamus piesārņojuma avotus. Tomēr šādi pētījumi ir veikti vēl vairākās citās valstīs, piemēram, Spānijā, Čehijā, Slovākijā, Francijā un Nīderlandē. Arī šajās zemēs pētnieki sadedzināšanas iekārtu tuvumā atklāja augstu noturīgo organisko piesārņotāju līmeni vidē un pārtikā,

Ņemot vērā minēto, mans galvenais jautājums ir šāds:

vai uz doto brīdi saistībā ar plānoto koģenerācijas stacijas projektu Latvijā ir veikti mērķtiecīgi pētījumi vai monitorings, kas vērsti tieši uz dioksīnu un furānu klātbūtnes noteikšanu vai to iespējamās veidošanās risku.

Papildus lūdzu sniegt informāciju:

- vai šādi pētījumi ir veikti projekta izstrādes, ietekmes uz vidi novērtējuma vai citā stadijā;
- kādās vides komponentēs tie ir veikti vai paredzēti (piemēram, augsnē, gaisā, nogulsnēs u.c.);
- vai šo pētījumu rezultāti ir pieejami sabiedrībai un kur ar tiem iespējams iepazīties;
- vai, ņemot vērā Kaunas piemēru, tiek plānoti papildu preventīvi pētījumi pirms stacijas darbības uzsākšanas.

Ņemot vērā dioksīnu un furānu augsto toksiskumu, bioakumulācijas spēju un ilgtermiņa ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, uzskatu šo informāciju par būtisku sabiedrības informētai līdzdalībai lēmumu pieņemšanas procesā.

Pateicos par sniegto informāciju un gaidu Jūsu atbildi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ar cieņu

Reģistrācijas datums: 26.01.2026., Reģistrācijas numurs: 881/AP/2026

42 fizisku personu paraksti

Valsts vides dienestam

Salaspils novada
domes priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Salaspilī, 2026. gada 13. janvārī

KOLEKTĪVAIS IESNIEGUMS (1. lapa no 5.)

Pamatojoties uz tehnoloģiski līdzīga, SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti², kas norāda uz dioksīnu pārsniegumu pārtikā 3-5 km no rūpnīcas, PFAS pārsniegumu olās un ūdenī, dioksīnu pieaugumu gaisā 8-300 reizes, avāriju izraisītiem smago metālu noplūdes riskiem un vispārēju piesārņojuma pieaugumu dzīvojamā zonā, pastāv pamatotas bažas par nopietnu kaitējumu iedzīvotājiem un apkārtējai dabai.

Ja šādu rūpnīcu uzceļ 500 m no dzīvojamās zonas, cilvēki būs tiešā toksisko vielu iedarbības zonā: piesārņojums nonāks cilvēku pārtikā, aku ūdenī un dārzu augsnē, iedzīvotāji ieelpos toksiskās daļiņas katru dienu, jebkura avārija 500m attālumā radīs tiešu apdraudējumu iedzīvotājiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, mēs lūdzam Salaspils novada pašvaldību:

1. Neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.
2. Paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Reģistrācijas datums: 26.01.2026., Reģistrācijas numurs: 901/AP/2026

Valsts vides dienestam

Rūpniecības iela 23,

Rīga, LV-1045

e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

iesniegums

Izvērtējot SIA "Gren Latvija", reģ. Nr. 40003340949 sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojumu par "Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.", atbilstoši likumā Par ietekmes uz vidi novērtējumu noteikto, iesniedzu sekojošus iebildumus un konstatētās nepilnības:

- smaku un potenciālā piesārņojuma ietekmes novērtējums neatbilst Vides aizsardzības likumā noteiktajam piesardzības principam, jo tas balstīts uz ideālu iekārtu darbību, neņemot vērā emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanos ekspluatācijas laikā, iespējamās apkopes nepilnības un netipiskas darbības režīmus, kā arī neparedzot neatkarīgu mērījumu un rezultātu verifikāciju. Iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmi,

kuros tipiski rodas īslaicīgi smaku koncentrācijas pārsniegumi, IVN ziņojumā nav modelēti un nav atsevišķi kvantitatīvi izvērtēti, tādējādi nepamatoti ierobežojot ietekmes novērtējumu tikai ar normālas darbības apstākļiem, kas neatbilst IVN mērķim savlaicīgi identificēt iespējamu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

- nav izvērtēts atkritumu uzturēšanas laiks bunkurā dīkstāves gadījumā.
- nav noteikts maksimāli pieļaujamais dīkstāves ilgums no smaku riska viedokļa.
- kumulatīvā ietekme aprēķināta normālas ekspluatācijas apstākļos, neanalizējot situācijas, kurās vienlaikus pastāv nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanās un dīkstāves vai avārijas režīmi vienā vai vairākos objektos, tādējādi nepamatoti izslēdzot sliktākos scenārijus un pienācīgi neizvērtējot iespējamo būtisko nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN vairākās sadaļās ir atsauce uz svarīgu un nozīmīgu informāciju, kas ir 19.pielikumā “Ražotāja apliecinājums”, tomēr šī informācija ir noteikta kā ierobežotas pieejamības informācija, tādējādi faktiski nepamatoti ierobežojot sabiedrības tiesības iepazīties ar IVN pamatā esošajiem datiem un padarot sabiedrisko apspriešanu formālu, nevis pilnvērtīgu.
- IVN nodaļā 3.3.1. Kurināmā raksturojums – nav konkrēti norādīts kurināmā izcelsmes avots, tai skaitā nav skaidri noteikts, ka stacijā tiks izmantoti tikai Latvijas teritorijā radītie atkritumi, lai gan projekta virzītājs sabiedriskajās apspriedēs mutiski ir norādījis, ka atkritumu imports netiek plānots. Šāda neatbilstība starp sabiedrībai sniegto informāciju un IVN dokumentāciju rada nenoteiktību par faktiski plānoto darbību un neļauj pienācīgi izvērtēt iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN nodaļā 3.3.3. minēts, ka siltumenerģija, kas radīsies procesa laikā, tiks nodota Rīgas centralizētajā siltumapgādes sistēmā (AS “Rīgas Siltums”) – tomēr no 2024. gada 22. maija Salaspils novada domes Ekonomiskās un teritoriālās attīstības komitejas sēdes protokola Nr. 10, kā arī no projekta virzītāja pārstāvja mutiski sniegtās informācijas sabiedriskajās apspriedēs ir secināms, ka siltumenerģija paredzēta Acones ciema dzīvojamo māju pieslēgšanai, kas IVN ziņojumā nav atspoguļots.
- IVN 72.Lpp. Emisiju uzraudzības sistēma (CEMS). Uzraudzības iestādēm būs pieejamas dienas (pusstundas) pārskati. Tomēr projekta virzītāja pārstāvis sākotnējās sabiedriskajās apspriedēs ir mutiski norādījis, ka iedzīvotājiem būs nodrošināta iespēja emisiju rādījumus redzēt tiešsaistē. Šāda atšķirība starp publiski sniegtajiem solījumiem un IVN dokumentācijā paredzēto informācijas pieejamību rada nenoteiktību par sabiedrības informēšanas apjomu un neļauj pilnvērtīgi izvērtēt plānotās darbības pārredzamību un ietekmes uz vidi kontroli.
- IVN 72.Lpp. minēts, ka “Plānots, ka CEMS filtru pārbaude un apkope tiks veikta rūpnīcas plānoto remontu laikā, kas plānota reizi gadā, nodrošinot to darbspēju un mērījumu precizitāti.”, savukārt 202.Lpp. minēts “Regulāri tiks veiktas CEMS sistēmas un dūmgāzu attīrīšanas iekārtu apkopes un pārbaudes, nodrošinot to nepārtrauktu un drošu darbību.” Šie formulējumi ir savstarpēji pretrunīgi, jo apkope reizi gadā neatbilst jēdzienam “regulāri” un nerada pārliecību par emisiju uzraudzības sistēmas nepārtrauktu darbspēju un mērījumu precizitāti, tādējādi apšaubot IVN ziņojumā paredzētās emisiju kontroles sistēmas uzticamību.

- IVN 84.Lpp. 3.6.1. sadaļas aprēķini pārsvarā atbilst normatīvajām prasībām, taču tie ir veikti pēc “labvēlīgā / optimālā ekspluatācijas scenārija”, nevis pēc konservatīva vai reālistiska sliktākā gadījuma pieejas. Aprēķinos netiek izmantotas: maksimālās iespējamās reālās stundas emisijas; scenāriji ar: katalizatora daļēju degradāciju - mainīgu RDF/atkritumu sastāvu - paaugstinātu hlora, slāpekļa vai mitruma saturu.
- Emisiju uzraudzības sistēma/dūmgāzu attīrīšana/rūpnīcas darbība – aprēķini ir veikti pēc “optimālākā” darbības variantā. Nav izvērtēts, kā mainītos rādījumi pie “sliktāka” darbības scenārija.
- IVN 113.Lpp. Kā IVN var norādīt, ka Smagie pelni (izdedži) būs nebīstami atkritumi, ja stacija darbību nav uzsākusi un Smagiem pelniem (izdedžiem) nav veiktas pārbaudes/analīzes. Ņemot vērā, ka projekta virzītājam ir pieredze atkritumu reģenerācijas iekārtu ekspluatācijā, tostarp Lietuvā, kur pelnu un izdedžu klasifikācija tiek noteikta, balstoties uz faktiskiem analīžu rezultātiem, šāds iepriekšējs secinājums nav pamatots ar objektīviem datiem un neatbilst profesionālai atkritumu apsaimniekošanas praksei, radot risku, ka ar izdedžiem saistītā iespējamā bīstamā ietekme uz vidi un cilvēku veselību tiek sistemātiski nenovērtēta.
- IVN 218.Lpp. “Tiks ierīkota ūdens tvertne (16,50 m augstumā, diametrs 13,00 m, 2000 m³ ūdens tvertne, no kuras 850 m³ ir paredzēti ugunsdzēsības sistēmai).” – tomēr IVN dokumentācijā nav aprakstīts, kā tehniski tiks nodrošināta šī apjoma atdalīšana un pastāvīga pieejamība ugunsdzēsības vajadzībām. Nav skaidrs, vai paredzēta fiziska rezervju nodalīšana, atsevišķa uzkrāšana vai citi tehniski risinājumi, kas garantētu ugunsdzēsības ūdens apjoma saglabāšanu avārijas gadījumā, tādējādi nepilnīgi izvērtējot ar ugunsdrošību un avāriju seku ierobežošanu saistītos riskus.
- IVN 219.Lpp. Iedzīvotāju kvalitatīva informēšana par “avārijas situāciju” diemžēl pēc apraksta nedarbotos. Piemērs: 2025.gada “Tolmets” ugunsgrēks, kur iedzīvotāji nekādus brīdinājumus nesaņēma. Nākošās dienas rītā plašsaziņas līdzekļos bija minēts, ka bija nepieciešams aizvērt logus un atslēgt ventilācijas sistēmas.
- IVN 254. Lpp. “Monitoringa veidus, apjomu un biežumu nosaka spēkā esošie normatīvie akti, LPTP un vides uzraudzības valsts institūciju prasības.” – vai VVD uz šo brīdi ir izstrādāts kontroles algoritms šādām stacijām?
- jāparedz mērīt dioksīnus/furānus pirmajā darbības gadā 6 reizes. Atkarībā no rezultātiem, nākošajos gados 4 x gadā
- jāparedz mērīt smago metālu koncentrāciju (Cd; TI; Pb; As; Cr; Ni) un PAO (policikliskie aromātiskie ogļūdenraži).
- jāparedz regulāri veikt toksiskuma analīzes smagajiem pelniem (izdedžiem), vieglajiem pelniem.
- jāparedz veidot neatkarīgu/as sabiedrības darba grupas/biedrības, kas veic neplānotu rūpnīcas darbības kontroli.
- ārpus ražotnes teritorijas, tostarp apdzīvotajās vietās, nepieciešams IVN paredzēt un uzstādīt ārējā monitoringa stacijas ar smaku/emisiju noteikšanas sensoriem (elektroniskajiem deguniem).
- IVN dokumentācijā nav paredzēts SCR katalizatora aktivitātes regulārs audits vairākas reizes gadā, kā arī nav modelēta SCR sistēmas efektivitātes samazināšanās reālos

eksploatācijas apstākļos, tostarp zemākās dūmgāzu temperatūrās, iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmos, katalizatora piesārņojuma gadījumā, samazinātas reaģenta padeves apstākļos un NH₃ dozēšanas aizkaves laikā. Šāda pieeja neļauj pienācīgi izvērtēt NO_x emisiju kontroles sistēmas faktisko efektivitāti un iespējamās īslaicīgus emisiju pieaugumus, tādējādi nepilnīgi izvērtējot plānotās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Nemot vērā iebildumus un riska faktoros izklāstītās nepilnības, IVN ziņojums nav nodrošinājis objektīvu un pilnīgu plānotās darbības ietekmes uz vidi izvērtējumu, kā to paredz Ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 15. panta pirmā daļa, kā arī nav nodrošinājis sabiedrības pienācīgu informēšanu un līdzdalību IVN procedūrā. Tādēļ sagatavoto IVN ziņojumu nav iespējams atzīt par atbilstošu likuma prasībām un par pamatu tā turpmākai apstiprināšanai.

Reģistrācijas datums: 26.01.2026., Reģistrācijas numurs: 898/AP/2026

Valsts vides dienestam
pasts@vvd.gov.lv

Par: Iebildumi pret SIA "Gren Latvija" atkritumu dedzināšanas rūpnīcas projektu
Aconē

Vēlos izteikt savus iebildumus pret plānoto atkritumu dedzināšanas rūpnīcu Aconē (SIA "Gren Latvija" projekts).

Nesen notikušajā publiskajā apspriedē Ulbrokā ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) man šķita nepārliciecināms.

IVN ziņojumā tika apgalvots, ka plānotās būvniecības apkārtnē nav aizsargājamo dzīvnieku un putnu sugu. Tomēr vietējie iedzīvotāji, tostarp es, laiku pa laikam novērojam retas un aizsargājamas putnu sugas šajā teritorijā.

Pielikumā pievienoju fotogrāfiju ar aizsargājamo putnu, kuru es personīgi nofotografēju 2025. gada 4. jūnijā Meiju ielā, Ulbrokā. Nepieciešamības gadījumā varu iesniegt arī video materiālus, kuros labāk redzams, ka putns atrodas manā teritorijā.

Tas liecina par nepietiekamu faunas izpēti un rada nopietnas šaubas par visa novērtējuma kvalitāti un objektivitāti.

Nemot vērā iepriekš minēto, lūdzu noraidīt šo projektu vai pieprasīt padziļinātu un objektīvu ietekmes uz vidi novērtējumu.

Ar cieņu,

25. janvārī. 2026

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

iesniegums

Izvērtējot SIA “Gren Latvija”, reģ. Nr. 40003340949 sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojumu par “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.”, atbilstoši likumā Par ietekmes uz vidi novērtējumu noteikto, iesniedzu sekojošus iebildumus un konstatētās nepilnības:

- smaku un potenciālā piesārņojuma ietekmes novērtējums neatbilst Vides aizsardzības likumā noteiktajam piesardzības principam, jo tas balstīts uz ideālu iekārtu darbību, neņemot vērā emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanos ekspluatācijas laikā, iespējamās apkopes nepilnības un netipiskas darbības režīmus, kā arī neparedzot neatkarīgu mērījumu un rezultātu verifikāciju. Iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmi, kuros tipiski rodas īslaicīgi smaku koncentrācijas pārsniegumi, IVN ziņojumā nav modelēti un nav atsevišķi kvantitatīvi izvērtēti, tādējādi nepamatoti ierobežojot ietekmes novērtējumu tikai ar normālas darbības apstākļiem, kas neatbilst IVN mērķim savlaicīgi identificēt iespējamu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- nav izvērtēts atkritumu uzturēšanas laiks bunkurā dīkstāves gadījumā.
- nav noteikts maksimāli pieļaujamais dīkstāves ilgums no smaku riska viedokļa.
- kumulatīvā ietekme aprēķināta normālas ekspluatācijas apstākļos, neanalizējot situācijas, kurās vienlaikus pastāv nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanās un dīkstāves vai avārijas režīmi vienā vai vairākos objektos, tādējādi nepamatoti izslēdzot sliktākos scenārijus un pienācīgi neizvērtējot iespējamo būtisko nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN vairākās sadaļās ir atsauce uz svarīgu un nozīmīgu informāciju, kas ir 19.pielikumā “Ražotāja apliecinājums”, tomēr šī informācija ir noteikta kā ierobežotas pieejamības informācija, tādējādi faktiski nepamatoti ierobežojot sabiedrības tiesības iepazīties ar IVN pamatā esošajiem datiem un padarot sabiedrisko apspriešanu formālu, nevis pilnvērtīgu.
- IVN nodaļā 3.3.1. Kurināmā raksturojums – nav konkrēti norādīts kurināmā izcelsmes avots, tai skaitā nav skaidri noteikts, ka stacijā tiks izmantoti tikai Latvijas teritorijā radītie atkritumi, lai gan projekta virzītājs sabiedriskajās apspriedēs mutiski ir norādījis, ka atkritumu imports netiek plānots. Šāda neatbilstība starp sabiedrībai sniegto informāciju un IVN dokumentāciju rada nenoteiktību par faktiski plānoto darbību un neļauj pienācīgi izvērtēt iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

- IVN nodaļā 3.3.3. minēts, ka siltumenerģija, kas radīsies procesa laikā, tiks nodota Rīgas centralizētajā siltumapgādes sistēmā (AS “Rīgas Siltums”) – tomēr no 2024. gada 22. maija Salaspils novada domes Ekonomiskās un teritoriālās attīstības komitejas sēdes protokola Nr. 10, kā arī no projekta virzītāja pārstāvja mutiski sniegtās informācijas sabiedriskajās apspriedēs ir secināms, ka siltumenerģija paredzēta Acones ciema dzīvojamo māju pieslēgšanai, kas IVN ziņojumā nav atspoguļots.
- IVN 72.Lpp. Emisiju uzraudzības sistēma (CEMS). Uzraudzības iestādēm būs pieejamas dienas (pusstundas) pārskati. Tomēr projekta virzītāja pārstāvis sākotnējās sabiedriskajās apspriedēs ir mutiski norādījis, ka iedzīvotājiem būs nodrošināta iespēja emisiju rādījumus redzēt tiešsaistē. Šāda atšķirība starp publiski sniegtajiem solījumiem un IVN dokumentācijā paredzēto informācijas pieejamību rada nenoteiktību par sabiedrības informēšanas apjomu un neļauj pilnvērtīgi izvērtēt plānotās darbības pārredzamību un ietekmes uz vidi kontroli.
- IVN 72.Lpp. minēts, ka “Plānots, ka CEMS filtru pārbaude un apkope tiks veikta rūpnīcas plānoto remontu laikā, kas plānota reizi gadā, nodrošinot to darbspēju un mērījumu precizitāti.”, savukārt 202.Lpp. minēts “Regulāri tiks veiktas CEMS sistēmas un dūmgāzu attīrīšanas iekārtu apkopes un pārbaudes, nodrošinot to nepārtrauktu un drošu darbību.” Šie formulējumi ir savstarpēji pretrunīgi, jo apkope reizi gadā neatbilst jēdzienam “regulāri” un nerada pārliecību par emisiju uzraudzības sistēmas nepārtrauktu darbspēju un mērījumu precizitāti, tādējādi apšaubot IVN ziņojumā paredzētās emisiju kontroles sistēmas uzticamību.
- IVN 84.Lpp. 3.6.1. sadaļas aprēķini pārsvarā atbilst normatīvajām prasībām, taču tie ir veikti pēc “labvēlīgā / optimālā ekspluatācijas scenārija”, nevis pēc konservatīva vai reālistiska sliktākā gadījuma pieejas. Aprēķinos netiek izmantotas: maksimālās iespējamās reālās stundas emisijas; scenāriji ar: katalizatora daļēju degradāciju - mainīgu RDF/atkritumu sastāvu - paaugstinātu hlora, slāpekļa vai mitruma saturu.
- Emisiju uzraudzības sistēma/dūmgāzu attīrīšana/rūpnīcas darbība – aprēķini ir veikti pēc “optimālākā” darbības variantā. Nav izvērtēts, kā mainītos rādījumi pie “sliktāka” darbības scenārija.
- IVN 113.Lpp. Kā IVN var norādīt, ka Smagie pelni (izdedži) būs nebīstami atkritumi, ja stacija darbību nav uzsākusi un Smagiem pelniem (izdedžiem) nav veiktas pārbaudes/analīzes. Ņemot vērā, ka projekta virzītājam ir pieredze atkritumu reģenerācijas iekārtu ekspluatācijā, tostarp Lietuvā, kur pelnu un izdedžu klasifikācija tiek noteikta, balstoties uz faktiskiem analīžu rezultātiem, šāds iepriekšējs secinājums nav pamatots ar objektīviem datiem un neatbilst profesionālai atkritumu apsaimniekošanas praksei, radot risku, ka ar izdedžiem saistītā iespējamā bīstamā ietekme uz vidi un cilvēku veselību tiek sistemātiski nenovērtēta.
- IVN 218.Lpp. “Tiks ierīkota ūdens tvertne (16,50 m augstumā, diametrs 13,00 m, 2000 m³ ūdens tvertne, no kuras 850 m³ ir paredzēti ugunsdzēsības sistēmai).” – tomēr IVN dokumentācijā nav aprakstīts, kā tehniski tiks nodrošināta šī apjoma atdalīšana un pastāvīga pieejamība ugunsdzēsības vajadzībām. Nav skaidrs, vai paredzēta fiziska rezervju nodalīšana, atsevišķa uzkrāšana vai citi tehniski risinājumi, kas garantētu

ugunsdzēsības ūdens apjoma saglabāšanu avārijas gadījumā, tādējādi nepilnīgi izvērtējot ar ugunsdrošību un avāriju seku ierobežošanu saistītos riskus.

- IVN 219.Lpp. Iedzīvotāju kvalitatīva informēšana par “avārijas situāciju” diemžēl pēc apraksta nedarbotos. Piemērs: 2025.gada “Tolmets” ugunsgrēks, kur iedzīvotāji nekādus brīdinājumus nesaņēma. Nākošās dienas rītā plašsaziņas līdzekļos bija minēts, ka bija nepieciešams aizvērt logus un atslēgt ventilācijas sistēmas.
- IVN 254. Lpp. “Monitoringa veidus, apjomu un biežumu nosaka spēkā esošie normatīvie akti, LPTP un vides uzraudzības valsts institūciju prasības.” – vai VVD uz šo brīdi ir izstrādāts kontroles algoritms šādām stacijām?
- jāparedz mērīt dioksīnus/furānus pirmajā darbības gadā 6 reizes. Atkarībā no rezultātiem, nākošajos gados 4 x gadā
- jāparedz mērīt smago metālu koncentrāciju (Cd; TI; Pb; As; Cr; Ni) un PAO (policikliskie aromātiskie ogļūdenraži).
- jāparedz regulāri veikt toksiskuma analīzes smagajiem pelniem (izdedžiem), vieglajiem pelniem.
- jāparedz veidot neatkarīgu/as sabiedrības darba grupas/biedrības, kas veic neplānotu rūpnīcas darbības kontroli.
- ārpus ražotnes teritorijas, tostarp apdzīvotajās vietās, nepieciešams IVN paredzēt un uzstādīt ārējā monitoringa stacijas ar smaku/emisiju noteikšanas sensoriem (elektroniskajiem deguniem).
- IVN dokumentācijā nav paredzēts SCR katalizatora aktivitātes regulārs audits vairākas reizes gadā, kā arī nav modelēta SCR sistēmas efektivitātes samazināšanās reālos ekspluatācijas apstākļos, tostarp zemākās dūmgāzu temperatūrās, iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmos, katalizatora piesārņojuma gadījumā, samazinātas reaģenta padeves apstākļos un NH₃ dozēšanas aizkaves laikā. Šāda pieeja neļauj pienācīgi izvērtēt NO_x emisiju kontroles sistēmas faktisko efektivitāti un iespējamās īslaicīgus emisiju pieaugumus, tādējādi nepilnīgi izvērtējot plānotās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Nemot vērā iebildumus un riska faktoros izklāstītās nepilnības, IVN ziņojums nav nodrošinājis objektīvu un pilnīgu plānotās darbības ietekmes uz vidi izvērtējumu, kā to paredz Ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 15. panta pirmā daļa, kā arī nav nodrošinājis sabiedrības pienācīgu informēšanu un līdzdalību IVN procedūrā. Tādēļ sagatavoto IVN ziņojumu nav iespējams atzīt par atbilstošu likuma prasībām un par pamatu tā turpmākai apstiprināšanai.

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publicētajiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Valsts vides dienestam

Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045

2026. gada 25. janvārī

Iesniegums

Par plānoto ieceri *"Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu"*, Aconē, Salaspils novadā".

Sniedzu savus priekšlikumus un iebildes sakarā ar iecerēto koģenerācijas stacijas būvniecību.

Ietekmes uz vidi novērtējums "Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā" (turpmāk tekstā – IVN). Pasūtītājs: SIA "Gren Latvija". Izstrādātājs: SIA "Geo Consultants".

1. Izskatot IVN, nekur tekstā neatradu atsauci uz 6. Un 9. pielikumu. Varbūt, kaut ko esmu neievērojis.

2. 54. lpp. Plānots, ka reģenerācijas iekārtā atbilstoši MK noteikumos Nr. 302 noteiktajai klasifikācijai kā energoresurss tiks izmantotas šādas atkritumu plūsmas vai to apstrādes rezultātā atšķirti piemaisījumi, kas atbilst nebīstamo atkritumu klasei 191210 – sadedzināmi atkritumi (no atkritumiem iegūts kurināmais):

020104; 020107; 020203; 020204; 020304; 020305; 020502; 020704; 030101; 030105; 030301; 030307; 030308; 040209; 040221; 040222; 060503; 070112; 070213; 070512; 150101; 150102; 150103; 150106; 150109; 150203; 160119; 160222; 160199; 170201; 170203; 180104; 180203; 190203; 190501; 190604; 190805; 190812; 191201; 191204; 191207; 191208; 191210; 191212; 200101; 200110; 200111; 200138; 200139; 200301; 200302; 200307; 200399.

Sadedzināsim ne jau ciparus, bet atbilstošus atkritumus, tāpēc būtu vēlams atsevišķs pielikums, kurā būtu parādīti aiz šiem cipariem arī atbilstošie atkritumi.

3. 3.14. tabula 86. lpp. Piesārņojošo vielu koncentrācijas dūmgāzēs no atkritumu sadedzināšanas.

PM10, PM2,5, Cd, Ti, Sb, As, Pb, Cr, Co, Mn, Ni, V, Hl, HF, SO2, NOx, CO, KGOO, PHDD/F, Hg.

It īpaši gribu uzsvērt par svina esamību dūmgāzēs un tā kaitīgo ietekmi uz cilvēka organismu (šeit es gribu uzsvērt, ka tas notiks ilgstoši). Svins ir ārkārtīgi toksisks metāls, kam nav nekādas labvēlīgas funkcijas cilvēka organismā. Svins var iekļūt organisma, ieelpojot svina putekļus un dūmus. Svins nešķīst organismā un rada nopietnu kaitējumu organismam. Svins uzkrājas organismā (kaulos, zobos un mīkstajos audos), un tā simptomi var neparādīties nekavējoties. Lielākās svina briesmas ir tas, ka organisms to sajauc ar kalciju, dzelzi un cinku. Svins aizstāj šos svarīgos minerālus fermentos un starpšūnu metabolismā. Kad svins aizstāj kalciju, piemēram, smadzeņu signālos, tiek traucēti vai darbojas nepareizi nervu savienojumi. Pieaugušajiem saindēšanās ar svinu var izraisīt atmiņas zudumu, koncentrēšanās grūtības, depresiju, aizkaitinājumu un perifēru neiropatiju (tirpšanu, nejūtīgumu vai vājumu rokās un kājās. Svins nomāc hemoglobīna veidošanos asinīs. Hemoglobīns ir olbaltumu viela, kas transportē skābekli uz organismu. Tas izraisa anēmiju, kuras simptomi ir pastāvīgs nogurums, vājums un balta āda. Ilgstoša svina iedarbība izraisa hroniskus nieru bojājumus, kas var izraisīt nieru mazspēju. Tā arī paaugstina urīnskābes līmeni, kas var izraisīt podagru. Viens no galvenajiem saindēšanās ar svinu simptomiem ir hipertensija. Svins sacietina asinsvadus un bojā nieres, kas regulē asinsspiedienu, tādējādi palielinot sirdslēkmes un insulta risku.

Svina iedarbība zemās koncentrācijās grūtniecības laikā ir saistīta ar augļa attīstības neirotoksicitāti.

Lūgums Valsts Vides dienestam un Veselības inspekcijai, kā arī Salaspils Domei izvērtēt šos manus apsvērumus par svina kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību, lemjot par atļaujas izsniegšanu celt atkritumu sadedzināšanas rūpnīcu šajā jau piesārņotajā teritorijā.

4. Sadalā "Avāriju risku analīze" (212. lpp.) 6.3. tabulā (227. lpp.), kā kļūdu veids minēta transporta avārija ārpus Objekta; kļūdu izpausme: ceļa seguma kvalitāte; kļūdu cēloņi: ceļa stāvoklis.

Nekur IVN nav apskatīta pārvadātāja autotransporta avārija un izbirušās kravas savākšanas un vietas neitralizācija (sakopšana).

Vai nebūtu lietderīgi iekļaut izvērtējumā arī hipotētisku avāriju pie 50. autobusa gala pieturas "Acone", kur notiek cilvēku kustība pāri Granīta ielai virzienā uz Rūķīšu ciemu un atpakaļ uz 50. autobusu. Reagējot uz cilvēka parādīšanos uz ceļa, automobilis var avarēt ar bīstamo kravu (piemēram, smagie pelni u.c., kuri var izbirt, iegāžoties upītē, piesārņojot to, un tālāk piesārņojot Piķurgas upi, un tālāk jau ir Juglas ezers).

5. 174. lpp. Paredzētās darbības tuvākā apkaimē atrodas pieci īpaši aizsargājami biotopi "mežainas piejūras kāpas" (ES klasifikācijas kods 2180). Šie biotopi izvietoti aptuveni šādos attālumos no Paredzētās darbības teritorijas:

- 1,42 km attālumā D virzienā (Salaspils novads);
- 1,55 km attālumā D-DR virzienā (Rumbula, Stopiņu pagasts, Ropažu novads);
- 1,92 km attālumā D virzienā (Rumbula, Stopiņu pagasts, Ropažu novads);
- 1,64 km attālumā D-DA virzienā (Salaspils novads);
- 1,99 km attālumā D-DA virzienā (Salaspils novads).

Kā arī aptuveni 1,79 km attālumā D-DA virzienā atrodas degradētie augstie purvi (ES klasifikācijas kods 7120), kuros iespējama vai jau noris dabiskā atjaunošanās (īpaši aizsargājams biotops).

Lūgums ietvert IVN sadaļu par šo īpaši aizsargājamo biotopu "mežainas piejūras kāpas" stāvokļa izvērtējumu, ko būtu veicis sertificēts meža speciālists.

6. 203. lpp. Atzīmējams, ka atbilstoši LVGMC sniegtajiem fona datiem, NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, NH₃ koncentrācijas pārsniedz MK noteikumos Nr. 182 robežsliekšni, ko veido citu uzņēmumu, kuri atrodas rūpnieciskās apbūves teritorijās, radītās emisijas.

Man ir bažas, ka tas nozīmē, ka jau tagad ir pārkāptas Latvijas Republikas Satversmē noteiktās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē TEC – 2 Acones ciematā dzīvojamo māju iedzīvotājiem. (115. pants Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.)

Lūgums sniegt argumentētu atbildi par manām bažām.

7. Pētījumā "Latvijas iedzīvotāju biomonitoringa programmas izveide – HBM4LV" ietvaros, kā bīstamas cilvēka veselībai ir minētas šādas vielas:

- **Policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži**, kuri rodas atkritumu sadedzināšanas uzņēmumos, un uz cilvēku iedarbojas ieelpojot.

Pasliktinātas imūnsistēmas funkcijas, plaušu darbības traucējumi (astmai līdzīgi simptomi), aknu bojājumi, nieru bojājumi, **paaugstināts risks ādas, plaušu, urīnpūšļa un kuņģa-zarnu trakta ļaundabīgu audzēju attīstībā**, ādas iekaisumi.

- **Liesmu slāpētāji**: ir atrodamas mēbelēs, paklājos, un citos tekstilizstrādājumos, krāsas, pārtikas izstrādājumos, izolācijas materiālos, matračos, paklājos, aizskaros u.c. Uz cilvēku darbojas caur ādu, ieelpojot.

Iedarbība uz cilvēku: traucētas neiroloģiskas funkcijas, endokrīnās sistēmas un vairogdziedzera darbības traucējumi, ietekme uz imūnsistēmu, ļaundabīgie audzēji, negatīva ietekme uz **augļa attīstību**, reproduktīvās sistēmas toksicitāte.

- **Ftalāti**, satur plastmasas galda piederumi, tekstilizstrādājumi, audumi. Uz cilvēku iedarbojas caur ādu, ieelpojot.

Iedarbība uz cilvēku: uzmanības deficīta un hiperaktivitātes traucējumi, hormonālās izmaiņas, kas var izraisīt veselības traucējumus, astma, insulīna rezistence, aptaukošanās, **neauglība. Auglis, bērns un pusaudzis ir uzņēmīgi un jūtīgi pret ftalātu iedarbību, īpaši agrīnā attiecīgā vecuma augšanas posmā.**

- **Kadmijs**: iespējamie avoti: atkritumu pārstrādes nozares, rūpnieciskais gaisa piesārņojums. Uz cilvēku iedarbojas ieelpojot. Iedarbība uz cilvēku: nieru slimības (ieskaitot nieru mazspēju), kaulu demineralizācija (palielināts osteoporozes un kaulu lūzuma risks).

- **Dzīvsudrabs**: iespējamie avoti: no fosilā kurināmā un produktiem, kas satur dzīvsudrabu caur elpceļiem.

Iedarbība uz cilvēku: smadzeņu bojājumi, centrālās un perifērās nervu sistēmas traucējumi – uzvedības izmaiņas, trīce, bezmiegs, atmiņas zudums u.t.t. Sirds un asinsvadu sistēmas slimības, plaušu bojājumi, nieru bojājumi, gremošanas trakta bojājumi.

Vēlētos saņemt skaidrojumu, vai augstāk minētās vielas: **policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži, liesmu slāpētāji, ftalāti** veidos gaisa piesārņojumu no skursteņa un cik lielos daudzumos, vai tie tiks sadedzināti un neizplūdis atmosfērā, ņemot vērā to kaitīgumu uz cilvēku.

8. Ir paredzēts sadedzināt notekūdeņu vietējās attīrīšanas iekārtu, sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas, rūpniecisko notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas dūņas u.c. dūņas.

Būtu vēlams IVN iekļaut izvērtēto dūņu paraugus (piemēram, to ķīmisko sastāvu, toksicitāti u.c. rādītājus).

9. Piesārņojošo vielu emisija gaisā.

Gaisu piesārņojošās vielas: oglekļa oksīds(CO), slāpekļa oksīdi (NOx) t.sk. dioksīds (NO2), daļiņas PM (t.sk. daļiņas PM2,5 un PM10), sēra dioksīds (SO2), kopējais gaistošais organiskais ogleklis (KGOO), hlorūdeņradis (HCl), fluorūdeņradis (HF), dioksīni un furāni (PHDD/F0, dzīvsudrabs, kadmijs un tallijs, citi smagie metāli (antimons, arsēns, svins, hroms, kobalts, varš, mangāns, niķelis).

Lūgums Valsts vides dienestam, vēlreiz izvērtēt vai tas jau nebūs par lielu slodzi Acones apkaimes iedzīvotājiem un dabas videi, it īpaši, ja mēs to vērtējam ilgtermiņā, it īpaši attiecībā uz bīstamajām vielām gaisā un vai tas nepalielinās cilvēku potenciālo saslimstību ar onkoloģiskajām un alerģiskajām slimībām. Būtu vēlams pieprasīt no Veselības inspekcijas (t.sk. ģimenes ārsta)

izsvērtu ziņojumu par iedzīvotāju iespējamo saslimstības palielinājumu Acones apkaimes iedzīvotājiem, it īpaši TEC – 2 ciematā dzīvojošajiem.

Kopā, izvērtējot savas domas, uzskatu, ka Acones iedzīvotājiem jau tagad ir pasliktinājusies dzīves vide, un turpmāk tā vēl vairāk pasliktināsies, domāju, ka rūpīgi jāizvērtē, vai pieļaujama šādas rūpnīcas būvniecība šajā Acones apkaimē.

Ar cerību, ka mani priekšlikumi un iebildes palīdzēs Jūsu darbā, izskatot jautājumu par koģenerācijas stacijas būvniecību Aconē, Salaspils novadā.

Reģistrācijas datums: 26.01.2026., Reģistrācijas numurs: 923/AP/2026

Jautājumi par SIA “Gren Latvija” paredzētās darbības “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā”” IVN autoriem SIA Geo Consultants

22.01.2026

Pavadvēstule jautājumiem

Saskaņā ar SIA “Gren Latvija” paredzētās darbības “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā”” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā piedāvāto iespēju nosūtīt savus neuzdotos jautājumus IVN autoriem SIA Geo Consultants vai VVD. Izmantoju šo iespēju nosūtot savus būtiskākos jautājumus IVN autoriem SIA Geo Consultants, no kā arī vēlos saņemt atbildes savā e-pastā. Jautājumu kopijas nosūtu arī VVD - iepazīties.

Jautājumi ir sagrupēti 4 daļās

Pielikums 2., jeb I. Grupa. Strukturālie riski. - 4.jautājumi

Pielikums 3., jeb II. Grupa. Tehnoloģiju jautājumi. – 5.jautājumi

Pielikums 4., jeb III. Grupa. Veselības un klimata (piesārņojuma) jautājumi. – 7.jautājumi

Pielikums 5., jeb IV. Grupa. Drošības un komunikācijas riski. - 4.jautājumi

Katra sadaļa satur konkrētus jautājumus un argumentus, kādēļ šāds jautājums uzdots, balstoties uz starptautisko pētījumu, normatīvu, akadēmiskās literatūras u.c. avotu bāzes.

I Grupa. Strukturālie riski.

Kopenhāģenas dedzinātava tiek pieminēta (iepriekšējā IVN rādītas arī reklāmas videofilmas), kā paraugs, bet Dānijas valdība jau ir atzinusi dedzināšanas pārmērību, kā arī neuzskata to par ilgtspējīgu (CopenHill nav nākotnes modelis — tas ir pagātnes infrastruktūras piemērs) un rezultātā Dānijas valdība jau 2020.g. pieņēmusi lēmumu dedzināšanas apjomus būtiski samazināt; Lielbritānijas vides politikas analizēs šis objekts tiek minēts kā brīdinājums, nevis kā modelis.

Izlasot Acones dedzinātavas IVN prognozes redzams, ka pastāv liels risks atkārtot tās pašas kļūdas, jeb jautājumi šajā jomā, ko IVN vispār neizvērtē:

Rūpnīcas darbības laiks aptuveni 30 gadi

1. Jautājums. Kāpēc IVN ietvaros nav analizēts scenārijs, kurā atkritumu apjoms samazinās, nevis pieaug?

- lai nodrošinātu garantētu atkritumu plūsmu 30 gadu garumā, atkritumu samazināšana kļūst ekonomiski nevēlama: atkritumu saimniecības uzraudzības institūcijas un atkritumu apsaimniekotāji neplāno veikt pasākumus iedzīvotāju un uzņēmumu izglītošanā (Japāna šo pasākumu rezultātā 12 gadu laikā samazinājusi atkritumu daudzumu no 50 milj tonnu uz 38 milj tonnu, tātad par ceturdaļu);
- “lock-in effect” (infrastruktūra piespiež uzturēt atkritumu apjomu, lai tā būtu ekonomiski dzīvotspējīga). Šāda atkritumu apsaimniekošana kavē atkritumu apjoma samazināšanos, Latvijā izpaužas slēdzot līgumus: piepildi konteineru x %, ja piepildi mazāk, maksā sodu, u.c.

2. Jautājums. Kāpēc IVN ietvaros nav analizēts, kāda ir dedzinātavas ietekme uz atkritumu apsaimniekošanas nozari, kā arī citām nozarēm?

- plānojot pastāvīgu atkritumu plūsmu šādā apjomā ierēķināta koksne, tātad tiešais konkurents šķeldu katlu mājām, kas jau tagad resursu nepietiekamības dēļ kurina balķus (izejviela kokrūpniecībai, kur jau tagad notiek cīņa par cērtamo koku diametra samazinājumu);
- atkritumu apsaimniekošana tiek pakārtota dedzinātavas vajadzībām, kā arī tehnoloģiskās novecošanas riskam. IVN pieņem, ka tehnoloģija būs aktuāla 25–35 gadus, neņemot vērā, ka alternatīvas atkritumu pārstrāde, tehnoloģijas attīstās straujāk. Rezultātā dedzinātava var kļūt par “iesaldētu risinājumu”, jeb bremzi šai atkritumu pārstrādes attīstībai.

3. Jautājums. Kāpēc IVN ietvaros nav izvērtētas, atkritumu dedzināšanas tendences pasaulē, sevišķi, valstīs ar vairāk nekā 20 gadu pieredzi šajā jomā?

Tendences pasaulē:

- Vācija - pārbūvē dedzinātavas, bet paralēli samazina dedzināmo atkritumu apjomu, citādi tās kļūst ekonomiski nerentablas.
- Lielbritānija - pārmērīga jauda → imports no citām valstīm.
- ASV - jaunu dedzinātavu gandrīz nav; esošās slēdz.

- Japāna - samazina staciju skaitu, bet nesamazina kopējo jaudu, būvējot tiešām modernas stacijas ar “0” toleranci pret lokālu piesārņojumu. Japānā atkritumu dedzināšana atzīta kā pārejas risinājums, ar lielām veselības izmaksām.

Salīdzinoša tabula:

Kritērijs	CopenHill (DK)	Acone (plānotā)	ES politikas virziens
Politikas statuss	dedzināšana tiek samazināta	tiek attīstīta jauna jauda	dedzināšana – pēdējais risinājums
Atkritumu plūsma	nepieciešams imports	risks atkarībai no apjoma	apjoma samazināšana
Klimata politika	atzīta kā problēma	CO ₂ aspekts nepietiekami analizēts	klimata neitralitāte
Veselības aspekts	kritizēts UK u.c. valstu pētījumos	veselības ietekmes novērtējums (HIA) nav veikts	kāpēc: PM2.5 nav drošā līmenī
Aprites ekonomika	kavē pārstrādi	augsts “lock-in” risks	Prioritāte: novēršana, pārstrāde, dedzināšana gālējs lēmums

4. Kāpēc nav apskatīts scenārijs: kas notiek ar dedzinātavu, ja ES tiek pieņemti stingrāki gaisa piesārņojuma normatīvi?

- Kas notiks, ja ES pieņems normatīvus, piemēram:
 - par PM1; ultrafinām daļiņām, kurām nav ES robežvērtību, bet ir pierādīta ietekme uz veselību, ņemot vērā, ka vidē jau PM2.5 rādītāji ir paaugstināti;
- ka prasības būs stingrākas arī uz citu piesārņotāju rādītājiem;
- ka atkritumu sadedzināšana ES valstīs ir nevēlama un neatbilst aprites ekonomikai.

Piezīme: IVN nav ietverts risinājums projektam par izmantojamo dabasgāzi pēc 2050. gada industriālajiem objektiem, atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam Nr. 550 no 2025. gada 2. septembra Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. jūlija rīkojumā Nr. 573 "Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam".

Marie Donahue: “Atkritumu dedzināšanas klasificēšana kā “atjaunojamā enerģija” ir netīrs noslēpums daudzu valstu atjaunojamās enerģijas jomā. Šāda politika ir stiprinājusi šo novecojošo, netīro un dārgo nozari uz tīrāku nozaru, lētāku enerģijas avotu rēķina un atkritumu apsaimniekošanas stratēģijas”.

Citāts no Report: Waste Incineration: A Dirty Secret in How States Define Renewable Energy. 2018. Report, Conclusion, 26 page.. <https://ilsr.org/waste-incineration-renewable-energy/>

Mans secinājums par šo jautājumu daļu “Strukturālie riski”. Acones projekta risks Latvijas kontekstā:

- jau šobrīd Latvija nepilda atkritumu pārstrādes mērķus,
- balstās uz mehānisko šķirošanu ar zemu efektivitāti,
- **riskē nonākt situācijā, kur: atkritumu samazināšana kļūst ekonomiski nevēlama.**

Tas ir tieši tas pats strukturālais slazds, ko šobrīd mēģina labot Dānija un Lielbritānija.

II.Grupa. Tehnoloģiju jautājumi.

IVN neveic dedzināšanas iekārtu paaudžu salīdzinājumu, bet tikai normatīvo atbilstību. Acones projektā paredzētā tehnoloģija pēc būtības atbilst 1990.–2000. gadu Eiropas dedzināšanas paaudzei, kas ir modernizēta ar mūsdienu filtriem, uzticama un vidēji efektīva tehnoloģija, bet nav salīdzināma ar Japānas 2010.–2025. gadu integrētajām tehnoloģijām. Japāna izvēlēta, jo ir vadošā pasaules valsts atkritumu sadedzināšanas tehnoloģijās ar “0” toleranci pret lokāliem vides piesārņojumiem.

- 1. Kāpēc IVN nav veikts tehnoloģiju paaudžu salīdzinājums, tostarp ar Japānā plaši izmantotām SCR (selektīva katalītiskā reducēšana) un vitrifikācijas / kausēšanas tehnoloģijām (>1300 °C)?**
- 2. Vai tika izvērtēta iespēja tehnoloģiski samazināt bīstamo pelnu apjomu (sadedzināšana ar augstāku temperatūru, divkameru degšana, vitrifikācija u.c), nevis tikai tos noglabāt?**
- 3. Kāpēc netiek paredzēta katalītiskā dioksīnu noārdīšana (SCR), ja tā būtiski samazina ilgtermiņa veselības riskus?**
- 4. Kā tiek risināts PM1 daļiņu un ultrafino daļiņu jautājums, kurām ES nav normatīvu robežvērtību?**
- 5. Vai IVN ietvaros tika analizēts scenārijs: “zemāks veselības risks, bet augstākas kapitāla izmaksas”, ja nē — kāpēc sabiedrības veselība netika vērtēta kā prioritārs kritērijs?**

MI veidots novērtējums par enerģētisko efektivitāti:

Japānas tehnoloģiju izmaksas par 20 - 40 % dārgākas, nekā piedāvātā

Rādītājs	Acone (tipiski ES)	Japāna
Elektroefektivitāte	~20–25 %	30–35 %
Kopējā efektivitāte	~50–60 %*	>70 %

Rādītājs	Acone (tipiski ES)	Japāna
Atlikuma apjoms	20–30 %	<10 % (cīnās par <3 %)

* - Acones IVN kopējā efektivitāte norādīta 65%. Japāņu tehniskajā literatūrā norādīts, ka 65% Acones izvēlētai tehnoloģijai var sasniegt, ja ir kvalitatīvs un viendabīgs izejmateriāls, zems mitruma daudzums, bet IVN uzskaitītās dedzināšanas izejvielas un kopējais pelnu (smagie+vieglie) daudzums par to neliecina.

Piezīmes: Acones IVN lietotie procesu apraksti, kurus manā skatījumā tehniski var izteikt vienkāršāk:

kondensāta pH līmeņa stabilizēšana – atbilstoši LVS 1084, lieto terminu - kondensāta neitralizēšana
dūmu pūtējs – tehniski pareizāk – dūmsūcējs.

Reģistrācijas datums: 26.01.2026., Reģistrācijas numurs: 902/AP/2026

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

iesniegums

Izvērtējot SIA “Gren Latvija”, reģ. Nr. 40003340949 sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojumu par “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.”, atbilstoši likumā Par ietekmes uz vidi novērtējumu noteikto, iesniedzu sekojošus iebildumus un konstatētās nepilnības:

- smaku un potenciālā piesārņojuma ietekmes novērtējums neatbilst Vides aizsardzības likumā noteiktajam piesardzības principam, jo tas balstīts uz ideālu iekārtu darbību, neņemot vērā emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanos ekspluatācijas laikā, iespējamās apkopes nepilnības un netipiskas darbības režīmus, kā arī neparedzot neatkarīgu mērījumu un rezultātu verificāciju. Iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmi, kuros tipiski rodas īslaicīgi smaku koncentrācijas pārsniegumi, IVN ziņojumā nav modelēti un nav atsevišķi kvantitatīvi izvērtēti, tādējādi nepamatoti ierobežojot ietekmes novērtējumu tikai ar normālas darbības apstākļiem, kas neatbilst IVN mērķim savlaicīgi identificēt iespējamu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- nav izvērtēts atkritumu uzturēšanas laiks bunkurā dīkstāves gadījumā.
- nav noteikts maksimāli pieļaujamais dīkstāves ilgums no smaku riska viedokļa.

- kumulatīvā ietekme aprēķināta normālas ekspluatācijas apstākļos, neanalizējot situācijas, kurās vienlaikus pastāv nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanās un dīkstāves vai avārijas režīmi vienā vai vairākos objektos, tādējādi nepamatoti izslēdzot sliktākos scenārijus un pienācīgi neizvērtējot iespējamo būtisko nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN vairākās sadaļās ir atsauce uz svarīgu un nozīmīgu informāciju, kas ir 19.pielikumā “Ražotāja apliecinājums”, tomēr šī informācija ir noteikta kā ierobežotas pieejamības informācija, tādējādi faktiski nepamatoti ierobežojot sabiedrības tiesības iepazīties ar IVN pamatā esošajiem datiem un padarot sabiedrisko apspriešanu formālu, nevis pilnvērtīgu.
- IVN nodaļā 3.3.1. Kurināmā raksturojums – nav konkrēti norādīts kurināmā izcelsmes avots, tai skaitā nav skaidri noteikts, ka stacijā tiks izmantoti tikai Latvijas teritorijā radītie atkritumi, lai gan projekta virzītājs sabiedriskajās apspriedēs mutiski ir norādījis, ka atkritumu imports netiek plānots. Šāda neatbilstība starp sabiedrībai sniegto informāciju un IVN dokumentāciju rada nenoteiktību par faktiski plānoto darbību un neļauj pienācīgi izvērtēt iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN nodaļā 3.3.3. minēts, ka siltumenerģija, kas radīsies procesa laikā, tiks nodota Rīgas centralizētajā siltumapgādes sistēmā (AS “Rīgas Siltums”) – tomēr no 2024. gada 22. maija Salaspils novada domes Ekonomiskās un teritoriālās attīstības komitejas sēdes protokola Nr. 10, kā arī no projekta virzītāja pārstāvja mutiski sniegtās informācijas sabiedriskajās apspriedēs ir secināms, ka siltumenerģija paredzēta Acones ciema dzīvojamo māju pieslēgšanai, kas IVN ziņojumā nav atspoguļots.
- IVN 72.Lpp. Emisiju uzraudzības sistēma (CEMS). Uzraudzības iestādēm būs pieejamas dienas (pusstundas) pārskati. Tomēr projekta virzītāja pārstāvis sākotnējās sabiedriskajās apspriedēs ir mutiski norādījis, ka iedzīvotājiem būs nodrošināta iespēja emisiju rādījumus redzēt tiešsaistē. Šāda atšķirība starp publiski sniegtajiem solījumiem un IVN dokumentācijā paredzēto informācijas pieejamību rada nenoteiktību par sabiedrības informēšanas apjomu un neļauj pilnvērtīgi izvērtēt plānotās darbības pārredzamību un ietekmes uz vidi kontroli.
- IVN 72.Lpp. minēts, ka “Plānots, ka CEMS filtru pārbaude un apkope tiks veikta rūpnīcas plānoto remontu laikā, kas plānota reizi gadā, nodrošinot to darbspēju un mērījumu precizitāti.”, savukārt 202.Lpp. minēts “Regulāri tiks veiktas CEMS sistēmas un dūmgāzu attīrīšanas iekārtu apkopes un pārbaudes, nodrošinot to nepārtrauktu un drošu darbību.” Šie formulējumi ir savstarpēji pretrunīgi, jo apkope reizi gadā neatbilst jēdzienam “regulāri” un nerada pārliecību par emisiju uzraudzības sistēmas nepārtrauktu darbspēju un mērījumu precizitāti, tādējādi apšaubot IVN ziņojumā paredzētās emisiju kontroles sistēmas uzticamību.
- IVN 84.Lpp. 3.6.1. sadaļas aprēķini pārsvarā atbilst normatīvajām prasībām, taču tie ir veikti pēc “labvēlīgā / optimālā ekspluatācijas scenārija”, nevis pēc konservatīva vai reālistiska sliktākā gadījuma pieejas. Aprēķinos netiek izmantotas: maksimālās iespējamās reālās stundas emisijas; scenāriji ar: katalizatora daļēju degradāciju - mainīgu RDF/atkritumu sastāvu - paaugstinātu hlora, slāpekļa vai mitruma saturu.

- Emisiju uzraudzības sistēma/dūmgāzu attīrīšana/rūpnīcas darbība – aprēķini ir veikti pēc “optimālākā” darbības variantā. Nav izvērtēts, kā mainītos rādījumi pie “sliktāka” darbības scenārija.
- IVN 113.Lpp. Kā IVN var norādīt, ka Smagie pelni (izdedži) būs nebīstami atkritumi, ja stacija darbību nav uzsākusi un Smagiem pelniem (izdedžiem) nav veiktas pārbaudes/analīzes. Ņemot vērā, ka projekta virzītājam ir pieredze atkritumu reģenerācijas iekārtu ekspluatācijā, tostarp Lietuvā, kur pelnu un izdedžu klasifikācija tiek noteikta, balstoties uz faktiskiem analīžu rezultātiem, šāds iepriekšējs secinājums nav pamatots ar objektīviem datiem un neatbilst profesionālai atkritumu apsaimniekošanas praksei, radot risku, ka ar izdedžiem saistītā iespējamā bīstamā ietekme uz vidi un cilvēku veselību tiek sistemātiski nenovērtēta.
- IVN 218.Lpp. “Tiks ierīkota ūdens tvertne (16,50 m augstumā, diametrs 13,00 m, 2000 m³ ūdens tvertne, no kuras 850 m³ ir paredzēti ugunsdzēsības sistēmai).” – tomēr IVN dokumentācijā nav aprakstīts, kā tehniski tiks nodrošināta šī apjoma atdalīšana un pastāvīga pieejamība ugunsdzēsības vajadzībām. Nav skaidrs, vai paredzēta fiziska rezervju nodalīšana, atsevišķa uzkrāšana vai citi tehniski risinājumi, kas garantētu ugunsdzēsības ūdens apjoma saglabāšanu avārijas gadījumā, tādējādi nepilnīgi izvērtējot ar ugunsdrošību un avāriju sekas ierobežošanu saistītos riskus.
- IVN 219.Lpp. Iedzīvotāju kvalitatīva informēšana par “avārijas situāciju” diemžēl pēc apraksta nedarbotos. Piemērs: 2025.gada “Tolmets” ugunsgrēks, kur iedzīvotāji nekādus brīdinājumus nesaņēma. Nākošās dienas rītā plašsaziņas līdzekļos bija minēts, ka bija nepieciešams aizvērt logus un atslēgt ventilācijas sistēmas.
- IVN 254. Lpp. “Monitoringa veidus, apjomu un biežumu nosaka spēkā esošie normatīvie akti, LPTP un vides uzraudzības valsts institūciju prasības.” – vai VVD uz šo brīdi ir izstrādāts kontroles algoritms šādām stacijām?
- jāparedz mērīt dioksīnus/furānus pirmajā darbības gadā 6 reizes. Atkarībā no rezultātiem, nākošajos gados 4 x gadā
- jāparedz mērīt smago metālu koncentrāciju (Cd; Ti; Pb; As; Cr; Ni) un PAO (policikliskie aromātiskie ogļūdenraži).
- jāparedz regulāri veikt toksiskuma analīzes smagajiem pelniem (izdedžiem), vieglajiem pelniem.
- jāparedz veidot neatkarīgu/as sabiedrības darba grupas/biedrības, kas veic neplānotu rūpnīcas darbības kontroli.
- ārpus ražotnes teritorijas, tostarp apdzīvotajās vietās, nepieciešams IVN paredzēt un uzstādīt ārējā monitoringa stacijas ar smaku/emisiju noteikšanas sensoriem (elektroniskajiem deguniem).
- IVN dokumentācijā nav paredzēts SCR katalizatora aktivitātes regulārs audits vairākas reizes gadā, kā arī nav modelēta SCR sistēmas efektivitātes samazināšanās reālos ekspluatācijas apstākļos, tostarp zemākās dūmgāzu temperatūrās, iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmos, katalizatora piesārņojuma gadījumā, samazinātas reaģenta padeves apstākļos un NH₃ dozēšanas aizkaves laikā. Šāda pieeja neļauj pienācīgi izvērtēt NOx emisiju kontroles sistēmas faktisko efektivitāti un iespējamās īslaicīgus emisiju pieaugumus, tādējādi nepilnīgi izvērtējot plānotās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Nemot vērā iebildumos un riska faktoros izklāstītās nepilnības, IVN ziņojums nav nodrošinājis objektīvu un pilnīgu plānotās darbības ietekmes uz vidi izvērtējumu, kā to paredz Ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 15. panta pirmā daļa, kā arī nav nodrošinājis sabiedrības pienācīgu informēšanu un līdzdalību IVN procedūrā. Tādēļ sagatavoto IVN ziņojumu nav iespējams atzīt par atbilstošu likuma prasībām un par pamatu tā turpmākai apstiprināšanai.

Reģistrācijas datums: 27.01.2026., Reģistrācijas numurs: 987/AP/2026

Valsts vides dienestam

Rūpniecības iela 23,

Rīga, LV-1045

e-pasts: pasts@vvd.gov.lv

Iesniegums

par SIA “Gren Latvija” paredzēto darbību “Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā Aconē, Salaspils novadā “ (IVN ziņojums, 2025. gada decembris)

Iepazīstoties ar augstāk minētā uzņēmuma izstrādāto dokumentu par ietekmi uz vidi, kā arī klātienē apmeklējot šī projekta publisko apspriešanu, man ir radušies sekojoši jautājumi un ieteikumi Valsts Vides Dienestam. Lūdzu rast iespēju uz šiem jautājumiem atbildēt.

- **Dioksīnu un furānu emisiju monitorings, jo tie ļoti būtiski var ietekmēt iedzīvotāju veselību.**

Diemžēl IVN nav paredzēti vides mērījumi pirms rūpnīcas darbības sākuma. Lietuvā, Klaipēdas WtE rūpnīca tieši šo neveikto mērījuma dēļ radās iespēja manipulēt ar datiem. Tika konstatēts dioksīnu un furānu piesārņojumu vidē, bet uzņēmums Gren Latvija komentē, ka tas nav saistīts ar viņu darbību, jo pirms tam netika veikti mērījumi.

Lai nerastos līdzīgas situācijas, lūdzu veikt neatkarīgus mērījumus dioksīniem un furāniem (gaisā, augsnē, mājssaimniecībās) pirms būvniecības sākuma un informēt pašvaldību un iedzīvotājus par veiktajiem mērījumiem.

- **Manuprāt, Gren Latvija piedāvātās jaudas neatbilst Latvijas atkritumu apjomam un nacionālajam plānam un Eiropas zaļajam kursam - atkritumus maksimāli šķirot.**

Lūdzu izskaidrot kā tiek plānota Gren Latvija atkritumu dedzināšanas rūpnīcas paredzamā jauda, ja nav plānots ievest atkritumus dedzināšanai.

2026. gada 26. janvārī

From:
Sent: Mon, 26 Jan 2026 18:13:14 +0200
To: ap@vvd.gov.lv
Subject: iesniegums par SIA GREN Latvija ieceri Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā Aconē

INFORMĀCIJA: Šis e-pasts ir nosūtīts no adreses, kura nepieder Jūsu organizācijai.

Labdien,

Iepazīstoties ar SIA GREN Latvija IVN ziņojumu, rodas vairāki priekšlikumi un iebildumi:

- 1) SIA GREN Latvija maldina sabiedrību, jo IVN ziņojumā (piemēram, leavadā) nav sniegta precīza un secīga informācija par veiktajām izmaiņām un grozījumiem IVN programmā un plānotās darbības Lēmumā. Lai novērstu jebkādas aizdomas par procedūras pārkāpumiem, lūdzu tabulas veidā sagatavot informāciju ar kadastra numuriem par koģenerācijas stacijas pilnvērtīgai darbībai nepieciešamo visu infrastruktūru: elektrības kabeļi, ŪKT cauruļvadi, gāzes vadi, ņemot vērā, ka SIA "Latvijas valsts ceļi" ceļu nodalījumu joslās šādu inženierinfrastruktūru ir aizliegts izvietot jau IVN stadijā!
- 2) Ekspertu kvalifikācija neatbilst IVN likuma 17. (11) punktam, ziņojumā nav norādīts precīzi, likumam atbilstoši ekspertu izglītība. Papildināt ziņojumu ar pilnu ekspertu kvalifikācijas aprakstu (iestāde, gads, pieredze, sertifikāta numurs un derīguma termiņš) atbilstoši likuma 17. (11) punktam. Ņemot vērā, ka plānotā darbība ir raksturojama, kā sarežģīts fizikāli- ķīmisk process, norādīt tieši kādi ķīmiķi un inženieri-tehnologi ir sagatavojuši aprēķinu un rasējumu sadaļas, pieredze, izglītība utt..
- 3) Labot atsauces! IVN ziņojums ir pilns ar nepieejamām, nestrādājošām vai novecojušām zinātniskajām atsaucēm.
- 4) IVN ziņojums ir pilns ar gramatiskām kļūdām, neprecīzu nodaļu numerāciju, neiztulkotiem rasējumiem un grafikiem valsts valodā.. 9.pielikumā ir ļoti zema tulkojuma kvalitāte – šādas sasteigtas un nekvalitatīvas versijas nodošana uz sabiedrisko apspriedei nav pieļaujama, lūdzu izlabot neprecizitātes un rīkot atkārtotu sabiedrisko apspriedi!
- 5) Sniegta informācija par veiktajām konsultācijām ar ministrijām! IVN ziņojumā nav sniegta informācija par veiktajām konsultācijām ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Klimata un enerģētikas ministriju un Ekonomikas ministriju. Ņemot vērā, ka paredzētās darbības ietvaros SIA "Gren Latvija" plāno izbūvēt jaunu atkritumu koģenerācijas staciju (un ar to saistīto infrastruktūru) siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai, kur par kurināmo paredzēti šķiroti, nebīstami, pārstrādei nederīgi atkritumi, un plānotās jaudas ir siltuma jauda 50–70 MW un elektriskā jauda 15–20 MW, šāds objekts būtu sistēmiski nozīmīgs Latvijas mērogā: atkritumu apsaimniekošanā, klimata politikā un enerģētikas politikā. Līdz ar to konsultācijām ar minētajām ministrijām ir būtiska un obligāta nozīme, jo stacijas darbībai var būt būtiska ietekme uz:

- Atkritumu apsaimniekošanas politiku un infrastruktūru Latvijā pēdējos gados ir ieguldīti būtiski finanšu līdzekļi atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā, tostarp: daļtās vākšanas sistēmās, apglabāšanas poligonos, šķirošanas līnijās un citā infrastruktūrā. Jaunas lieljaudas atkritumu sadedzināšanas/koģenerācijas jaudas izveide var radīt pretēju stimulu daļtāi vākšanai un pārstrādei, jo tiek izveidota iekārta, kurai ekonomiskā loģika balstās uz pastāvīgu kurināmā plūsmu, un praktiski "kurināmā vērtību" var noteikt zemākas cenas princips, nevis atkritumu hierarhija (noveršana - atkārtota izmantošana - pārstrāde - reģenerācija - apglabāšana). Lai gan VAIRAM politikas dokumentos var būt iezīmēta šāda risinājuma nepieciešamība, tas pats par sevi neapspirdina konkrēta objekta optimālu jaudu, atļaušanas vietu un ietekmes līdzsvaru pret pārstrādes mērķiem. Neatrisināts jautājums IVN ziņojumā: bez VAIRAM iesaistes IVN ietvaros nav iespējams ticami novērtēt, vai projekts ir saskaņots ar nacionālo atkritumu politiku, tostarp

dalītās vakššanas un pārstrādes merķiem un jau izveidoto infrastruktūru, ņemot vērā citu līdzīgu projektu jaudas jau būvniecības stadijā.

- Klimata politika un Latvijas CO₂ bilance. Šādas stacijas izveidei, lai tā būtu atbilstoša klimata politikas kontekstā, pēc būtības ir jābilst uz pierādāmu CO₂ ieguvumu (vai vismaz klimata neitralitāti) salīdzinājumā ar alternatīvām (piem., poligonu scenāriju, pārstrādes scenāriju, enerģijas ražošanas aizvietošanu u. tml.). IVN ziņojumā nav veikts pilna dzīves cikla novērtējums attiecībā uz CO₂ emisijām un ieguvumiem, līdz ar to: nav iespējams objektīvi novērtēt projekta faktiskos ieguvumus klimatam, īpaši, ņemot vērā dabasgāzes būtisko līdzsadedzinašanas apjomu, kas nepieciešams stacijas darbības nodrošināšanai (piem., starta režīmiem, stabilitātei, dīkstāves/rezerves režīmiem u. tml.), kas var būtiski pasliktināt kopejo emisiju bilanci. Papildus IVN ziņojumā nav pietiekami skaidri izskaidrota plānotā kurināmā sastāvdaļas un iespējamie maisījumi kurus dedzinās, piemēram zemas kvalitātes biomasu, un tās atbilstība KEM politikas virzieniem, kuros var tikt pieprasīta: ilgtspējīga šāda kurināmā sagatavošana, pierādāma izcelsme, ierobežojumi attiecībā uz primāro koksnes izejvielu izmantošanu sadedzināšanā. Neatrisināts jautājums IVN ziņojumā: bez KEM konsultācijām un bez atbilstošiem CO₂ dzīves cikla aprēķiniem nav iespējams pamatoti secināt, ka projekts ir klimata politikas ziņā atbilstošs, kā arī nav skaidrs, vai plānotais kurināmā grozs atbilst nākotnes klimata politikas prasībām.
- Enerģētikas politika un sistēmas nepieciešamība. ņemot vērā, ka blakus paredzētajai stacijai jau darbojas Latvenergo lieljaudas TEC uz dabasgāzi, IVN ziņojumā ir nepietiekami pamatots: kāds ir sistēmiskais ieguvums no jaunas lieljaudas ražošanas jaudas, kā tiks novērsts risks, ka atkritumu nepietiekamības vai ekonomisku iemeslu dēļ stacija praktiski kļūs par dabasgāzes dedzinātāju, lai nodrošinātu iepņēmumus un noslodzi. Ja stacijai ekonomiskās dzīvotspējas dēļ būs jāuztur augsta darbības intensitāte, būs atkritumu plusma nebus pietiekama vai būs sezonāla, pastāv risks, ka dabasgāze tiks izmantota nevis kā tehnoloģisks izņēmums, bet kā strukturāls risinājums, kas ir pretruna merķim nodrošināt atkritumu reģenerācijas jaudu. Neatrisināts jautājums IVN ziņojumā: bez EM un KEM iesaistes nav izvērtēts, vai projekts ir saskaņots ar elektroenerģijas un siltumapgādes sistēmas attīstības loģiku un vai netiek radīta jauna lieljaudas fosīlas enerģijas stacija.

6) IVN ziņojums ir sagatavots savdabīgā manierē – būtībā tas ir manifest ar tukšiem solījumiem, ka jebko, ko SIA "GrenLatvija" uzbūvēs tas atbilsts likumdošanas normām aizmirstot par detaļiem aprēķiniem un izstrādātu inženierkonceptiju nepieciešamību. Līdz ar to uzskatu, ka IVN Ziņojumā nav izpildīta MK noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteiktā prasība par esošā vides stāvokļa novērtējumu, jo Ziņojumā nav ietverts pilnvērtīgs pamatscenārija apraksts un izvērtējums, proti, nav analizēts, kā attiecīgie vides stāvokļa aspekti attīstītos Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā. Ziņojumā pamatscenārijs:

- nav definēts kā atsevišķs, skaidri strukturēts "neīstenošanas" attīstības scenārijs;
 - nav pamatots ar datiem un pieņēmumiem (piemēram, par emisiju, trokšņa, satiksmes plūsmu, atkritumu plūsmu, enerģijas ražošanas aizvietošanu u. c. attīstību bez projekta);
 - nav sasaistīts ar prognozētajām ietekmēm, lai būtu iespējams nodalīt, kuras iespējamās negatīvās izmaiņas būtu attiecināmas uz Paredzēto darbību un kuras varētu rasties arī neatkarīgi no tās.
- Līdz ar to Ziņojums nenodrošina nepieciešamo salīdzināšanas bāzi, kas ļautu novērtēt, cik lielā mērā potenciālās negatīvās izmaiņas vides stāvoklī ir tieši Paredzētās darbības rezultāts (kā to paredz pamatscenārija funkcija), un tādējādi ir konstatējams minētās normatīvās prasības neizpildes fakts. Vienlaikus jāuzsver, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums un to neaizstāj; tomēr Ziņojumā nav nodrošināts tieši pamatscenārija izvērtējums kā atsevišķa obligāta sastāvdaļa. Lūdzu iekļaut IVN pamatscenārija izvērtējumu!

7) IVN ziņojumā izpildīt 2.4.9. IVN programmas punktu – "Darbības vietā un tās apkārtnē esošo paaugstinātas bīstamības objektu raksturojums, tiem noteiktās aizsargjoslas un iespējamie ierobežojumi Paredzētās darbības objektu un/vai tehnoloģisko risinājumu izmantošanā. Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo paaugstinātas bīstamības objektu darbību ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un maisījumiem iespējamo nevēlamo iedarbību un to izplatības raksturojums rūpnieciskās avārijas un ātrējo „domino” efektu gadījumā”. IVN stadijā ir jāveic detaļas rūpniecisko risku vērtējums atbilstoši MK noteiktai metodikai, nav pieļaujama deklaratīva atrakstīšanās, bez detaļas risku vērtējuma un kartogrāfiskā materiāla.

8) IVN ziņojumā, piemēram 9.pielikumā (Sweco AB) ir konstatējama vērtējamā priekšmeta būtības neizpratne un/vai nepietiekama precizitāte, ko apliecina neatbilstošas un maldinošas terminoloģijas

lietošana, jo plānotā darbība Ziņojumā tiek raksturota kā "atkritumu dedzināšana" (vai tai pielīdzinātos apzīmējumus), lai gan šāds vispārināts apzīmējums: 1) nesniedz precīzu darbības saturu un mērķi, jo projektā paredzēta atkritumu enerģētiskā reģenerācija (R1) koģenerācijas režīmā ar siltuma un elektroenerģijas ražošanu, t. sk. ar noteiktām prasībām kurināmā kvalitātei (šķiroti, nebīstami, pārstrādei nederīgi atkritumi) un ar noteiktām tehnoloģiskām emisiju kontroles sistēmām; 2) var radīt nepareizu sabiedrības un institūciju izpratni, kas ietekmē sabiedriskās apspriešanas kvalitāti un līdzdalības iespēju saturisku īstenošanu. IVN procesā izmantotajiem jēdzieniem jābūt tādiem, kas nepārprotami definē vērtējamo darbību, lai ieinteresētās puses varētu sniegt precīzus iebildumus un priekšlikumus. Lūdzu novērst neatbilstošo terminoloģiju un visā dokumentā konsekventi lietot precīzu apzīmējumu, kas atbilst plānotās darbības būtībai un normatīvajam regulējumam (piemēram, "atkritumu enerģētiskā reģenerācija koģenerācijas stacijā", "atkritumu apstrāde ar enerģijas atgūšanu (R1)", "atkritumu koģenerācijas stacija" u. tml.), vienlaikus skaidri definējot: 1) atkritumu plūsmas raksturojumu (šķiroti/nēbīstami/nepārstrādājami), 2) enerģijas atgūšanas režīmus un siltuma izmantošanas nosacījumus, 3) rezerves kurināmā (t. sk. dabasgāzes) izmantošanas robežas un ietekmi uz projekta būtību.

9) Kādā veidā IVN ziņojumā ir izpildītas IVN programmas 1.5. un 1.6. punktu prasības, ja Ziņojumā nav iesniegti (vai nav identificējami) aprēķini (detālas masas bilances, detālas plūsmas diagrammas utt.) un tehniskā dokumentācija (izstrādāta precīza tehnoloģija), kas pamatotu Paredzētās darbības galvenos raksturlielumus ekspluatācijas fāzē un ietekmes samazināšanas risinājumu efektivitāti, tostarp:

- pamatiekārtu tehnisko datu lapas un projektētie darbības režīmi (jauda, efektivitāte, nepārtrauktība/cikliskums);
- attīrīšanas iekārtu kvantitatīvie rādītāji un attīrīšanas efektivitāte ar pamatojošiem dokumentiem (īpaši emisijām gaisā);
- ķīmisko vielu datu lapas, to patēriņš, uzglabāšana un izmantošana konkrētos procesos, tai skaitā norādot ķīmiskās reakcijas un mezglus kurā stās notiek;
- tehnoloģiskā procesa shēmas, tai skaitā procesu diagrammas, temperatūras un spiediena režīmi, kas būtiski vides aizsardzības aspektā;
- materiālu, vielu un ūdens bilances, kā arī atkritumu/atlikumu bilances (t. sk. alternatīvā kurināmā izmantošanas gadījumā);
- kurināmā (atkritumu/alternatīvā kurināmā) izcelsmes avoti, kvalitātes kontroles procedūras, pieļaujamās variācijas, laboratorijas testi un rīcība neatbilstību gadījumos;
- garantētie/sasniedzamie emisiju līmeņi, pamatojot ar ražotāja dokumentiem vai reprezentatīvām zinātniskām atsaucēm.

Pieprasu norādīt konkrēti:

- kurās Ziņojuma sadaļās un pielikumos ir atrodami minētie pierādījumi (aprēķini un tehniskie avoti);
- kādi tieši dokumenti (autors, nosaukums, izdevējs/ražotājs, versija/datums) kalpojuši par izejas datiem modelēšanai un ietekmju novērtējumam;
- ja šāda dokumentācija nav pieejama, kā Ziņojuma autori varēja pamatot secināt par atbilstību, ņemot vērā, ka IVN programmas prasības paredz tieši kvantitatīvu pamatojumu, nevis deklaratīvus apgalvojumus

10) Preses relizē Dienas Bizness "Acones-atkritumu-regenerācijas-stacija-gren-plano-investet-200-miljonus-eiro", kas publicēta 04.12.2025 ir pieejams sekojošs citāts: "Tajā tiks izmantotas mūsdienīgākās un drošākās tehnoloģijas – Kanadevia Inova katlu sistēma, LUEHR FILTER dūmgāzu attīrīšanas tehnoloģija, Doosan Škoda Power turbīna un KW Kranwerke atkritumu satvērēju celtni", kas nozīmē, ka SIA "GREN Latvija" pirms sabiedriskās apspriedes jau bija izvēlēties visu tehnoloģiju un šis ierosinātais IVN process ir tikai formāls ķeksis sabiedrības mānīšanai? IVN ziņojumā nekur nav atrodama šāda informācija, ka ir vērtēta tieši konkrēti Kanadevia Inova katlu sistēma, LUEHR FILTER dūmgāzu attīrīšanas tehnoloģija, Doosan Škoda Power turbīna un KW Kranwerke atkritumu satvērēju celtni – nav neviena ražotāja tehniskā iekārtu datu lapa, neviena rasējuma vai tehnoloģiskā paņēmiena. IVN ziņojuma 3. nodaļā ir izkopspektēta

vispār zināma un pieejama teorija, bez konkrētu iekārtu apraksta vai analīzes. IVN ziņojums nav mācību grāmatu teorijas konspekts, bet gan konkrēta ražotāja iekārtu vērtējums. Tāpat šīs konkrētās iekārtas no preses relīzes nav vērtētas ne trokšņu modelī, ne gaisa un smaku modelī. Lūdzu novērst neatbilstību un pārtaisīt IVN ziņojumu uz jau konkrētām izvēlētām iekārtām un paņēmieniem, pierādot ar aprēķiniem šo paņēmienu atbilstību likumdošanas normām. Skaidrot kāpēc tiek mērīta sabiedrība ar deklaratīvi formālu IVN procesu, kurš apskata teorijas grāmatas par procesu nevis konkrētus skaitļus un parametrus, jo tieši IVN būtība ir salīdzināt dažādus ražotājus un nonākt līdz labākam risinājumam, nevis dokumentus piedzīt formāli pēc vajadzības.

11) Ņemot vērā, ka IVN ziņojuma 3.3.1. nodaļā "Kurināmā raksturojums" ir norādīts, ka:

- Plānotais pamatkurināmais pēc laboratoriskajām analizēm atbilst ISO 21640:2021 3. un 4. klasei,
- ir aprakstīti seši plānotie alternatīvā kurināmā veidi,
- ir sniegts plānotās biomasas izmantošanas apraksts,

lūdzu skaidrot, vai gaisa piesārņojuma un smaku izplatības modelī nav jāveic atsevišķa modelēšana katram no minētajiem kurināmā veidiem/scenārijiem, jo katram kurināmā veidam ir atšķirīgs ķīmiskais sastāvs un raksturlielumi (piem., siltumspēja, hlora/sēra saturs, mitrums, pelnu saturs, slāpekļa saturs u.c.), kas tieši ietekmē:

- emisiju faktoros un līdz ar to aprēķinātos izmešu apjomus (NO_x, SO₂, HCl/HF, putekļi, smagie metāli, organiskie savienojumi u.c.),
- potenciālo smaku veidošanos un tās intensitāti (īpaši pieņemšanas/uzglabāšanas un sagatavošanas posmos, kā arī avārijas vai "worst-case" režīmos),
- attīrīšanas iekārtu noslodzi un sasniedzamos emisiju līmeņus.

Atiecīgi, kādēļ IVN ziņojumā 8.pielikumā gaisa un smaku ietekmju novērtējums netiek veikts pa kurināmā scenārijiem, lai noteiktu, kura no alternatīvām ir labvēlīgāka no emisiju viedokļa, un lai novērstu situāciju, ka modelēšana faktiski balstās uz vienu "vidējo" pieņēmumu, kas var neatbilstot reālās emisijas pie dažādās kurināmā kvalitātes vai sastāva?

Pieprasu norādīt:

- kādi kurināmā sastāva un kvalitātes pieņēmumi izmantoti modelēšanā (katram scenārijam vai vienoti);
- kādi emisiju faktori/izejas dati izmantoti katram kurināmā veidam (vai kāpēc tie nav diferencēti);
- vai ir modelēts "slīktākais gadījums" (piem., augstāks hlora/sēra saturs, zemāka siltumspēja, augstāks mitrums, lielāka piemaisījumu daļa) un kā tas ietekmē rezultātus;
- vai secinājumi par ietekmes nozīmīgumu saglabājas spēkā visām 3.3.1. nodaļā minētajām kurināmā alternatīvām, ne tikai pamat kurināmajam.

12) IVN Ziņojuma 3.11. nodaļā ir norādīts, ka kontrole un monitorings tiks veikti 365 dienas gadā, savukārt, tiks kontrolēti 7000 dažādi parametri. Tajā pašā laikā IVN ziņojumā nav neviena vārda par to – kādā veidā šī informācija un kontroles parametru atbilstība tiks nodota kontrolējošām institūcijām. Mūsdienās nepastāv ierobežojumi nodrošināt šādu datu, kas apliecina rūpnīcas drošības, veselības parametru ievērošanu un atbilstību - pārraidi ne tikai kontrolējošām institūcijām, bet arī sabiedrības kontrolei šāda rakstura un bīstamības objektam.

Ziņojumā jānorāda detalizēts plāns - kādi parametri, cik bieži un kādā regularitātē tiks nodrošināt tiešsaistē sabiedrībai un kontrolējošām institūcijām, lai novērstu bažas par normatīvo aktu pārkāpumiem no objekta attīstītāja puses.

13) IVN ziņojuma 15. pielikumā ir pievienotas vēstules valsts un pašvaldības institūcijām, kā arī sūdzības no ieinteresētajām personām. Tomēr pielikumos norādītā informācija liecina par IVN procedūras neatbilstību normatīvo aktu prasībām:

- Projektu paredzēts īstenot uz trīs pašvaldību saskarsmes robežas. Attiecīgi IVN procedūrā nepieciešams izvērtēt un informēt visu iesaistīto pašvaldību teritoriju ietekmi uz iedzīvotāju veselību. Tas nav izdarīts.
- Pievienotajos dokumentos ir redzams, ka NEVIENA no pašvaldībām nav izsniegusi akceptu paredzētajai darbībai. Tāpat NEVIENA no pašvaldībām nav izsniegusi izziņu par plānotās darbības atbilstību Teritorijas plānošanas un izmantošanas nosacījumiem, tā vietā ir izsniegta nesaprotama rakstura un satura izziņa no Salaspils novada, No Ropažu novada pievienota iepriekš izsniegta vēstule, kas nav saistīta ar paredzētās darbības iesniegumu. No Rīgas pilsētas pašvaldības vispār nav pievienota vēstule, tikai e-pasts par to, ka konkrēta persona atsakās atbildēt. Līdz ar to nav saprotams par kādu iespējamo darbību var būt runa, ja nav nodrošināta atbilstība sākotnējiem plānotās darbības nosacījumiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām?

Pieprasu nodrošināt IVN procedūrā nepieciešamos atbilstošos dokumentus, kas pierāda plānotās ieceres atbilstību plānošanas normatīvajiem aktiem katrā no 3 pašvaldību teritorijām.

- Pievienotajos dokumentos ir sarakste ar AS Latenergo, kur norādīts, ka nav vērtēts kā minētais projekts ietekmēs Elektroenerģijas ražošanas situāciju Siltumapgādes tarifus Rīgas pilsētā. Jau šobrīd ir zināms, ka Latenergo TEC ražotā siltuma izmantošana rada ievērojami augstākus tarifus Rīgas iedzīvotājiem. Ja blakus tiek izmantots jauns siltumapgādes objekts, kas samazinās siltuma ražošanas apjomu Rīgas TEC, bet saglabāsies tieši tās pašas pamatlīdzekļu uzturēšanas izmaksas – radīsies papildu tarifu pieaugums Rīgas iedzīvotājiem. Kā zināms – tas šobrīd ir jautājums, kas aktīvi tiek vērtēts LR Saeimā. Attiecīgi šo jautājumu ir nepieciešams izvērtēt pirms tiek dota atļauja jaunam siltumapgādes objektam Rīgas siltumapgādes sistēmā.

Pieprasu nodrošināt, ka pirms tiek pieņemts lēmums par paredzētās darbības akceptu ir veikts izvērtējums IVN procedūras ietvaros par ietekmi uz Rīgas Siltumapgādes sistēmas tarifiem iedzīvotājiem ar un bez paredzētās darbības īstenošanas, nodrošinot, ka ir pieejams ilgtermiņa modelis iekārtu darbības dzīves ciklam vai vismaz 25 gadu periodam.

14) Ir zināms, ka plānotais kurināmais ko paredzēts izmantot iekārtu darbībai ir nešķīroti sadzīves atkritumi. Nešķīrotu sadzīves atkritumu izmantošana ES normatīvajos aktos ir ar ievērojami zemāku prioritāti kā atkritumu šķirošana un atkārtota izmantošana. Ņemot vērā projekta ilgtermiņa darbību ir nepieciešams modelēt projekta paredzētās darbības vismaz 25 gadu periodā ietekmi uz atkritumu šķirošanas un pārstrādes iekārtu sistēmas darbību, kuras liela daļā ir izbūvētas ES finansējumu. Pastāv risks, ja šī projekta ietekmē tiks pārtraukta kādu ES finansēto atkritumu pārstrādes iekārtu darbība – iespējams atsevišķiem ES finansētiem projektiem būs nepieciešams atmaksāt iztērēto ES finansējumu. Nepieciešams modelēt šo situāciju ar atkritumu apjomiem valstī arī tāpēc, ka Rīgas reģions veido vairāk kā pusi no valstī saražotā atkritumu apjoma un attiecīgi ietekme uz šo reģionu var atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz visas valsts sasniedzamajiem rādītājiem atkritumu šķirošanas un pārstrādes jomā.

Pieprasu veikt pilnvērtīgu izvērtējumu par paredzētās darbības ietekmi uz ES finansētajiem projektiem atkritumu šķirošanas un pārstrādes jomā Rīgas reģionā un to ietekmes analīzi uz Latvijai ES noteiktajiem atkritumu pārstrādes normatīviem un mērķiem.

Tāpat nepieciešams norādīt kādos gadījumos projekta attīstītajam jākompensē zaudējumi, īstenojot šādu projektu, ja tā rezultātā valstij tiks radīti finansiālie zaudējumi ES fondu piesaistes jomā.

15) Par 14.pielikuma "paredzētās darbības atbilstības novērtējums labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem":

- Šis pielikums sagatavots atklāti ignorējot plānotās tehnoloģiskos risinājumus, nenodrošinot izvēlētas tehnoloģijas sasaisti ar paredzēto atbilstību. Atbilstība satur tikai deklarativus paziņojumus bez konkrēta skaidrojuma un tehnoloģijas rādītāju pierādījumiem.

Pieprasu izvērtēt konkrētu tehnoloģiju, kas tiks izmantota paredzētajai darbībai, nevis tikai apliecinājumus no Attīstītāja.

Pieprasu nodrošināt konkrētu galveno tehnoloģiju aprakstus, specifiskācijās, atbilstības deklarācijās un to izvērtējumu, kas pierāda paredzētās darbības atbilstību, nevis tikai apliecinājumus tekstā.

Valsts vides dienestam
pasts@vvd.gov.lv
un
Tiesībsarga birojam
tiesibsargs@tiesibsargs.lv

no

Par jaunas atkritumu koģenerācijas stacijas izbūvi Aconē, Salaspils novadā

Labdien!

Vēršos pie jums par "Jaunas atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijas izbūvi Aconē, Salaspils novadā." ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu un virzību uz būvniecības saskaņošanu.

- 1) Vēlos vērst uzmanību, ka 2023.gadā tika iniciēta Latvijas iedzīvotāju parakstu vākšana portālā www.manabalss.lv PAR DROŠU ATTĀLUMU NO ATKRITUMU DEDZINĀŠANAS RŪPNĪCĀM, kurai tika savākti nepieciešamie 10 000 (desmit tūkstoši) balsu, un iniciatīva tika iesniegta Latvijas Republikas Saeimā, un kurai šo momentu savāktais parakstu apjoms ir pāri trīspadsmit tūkstošiem: <https://manabalss.lv/iniciativa-par-drosu-attalumu-no-atkritumu-dedzinanas-koģenerācijas-regenerācijas-rupnicam/show>

Pašlaik nav informācijas, ka šī iniciatīva būtu rezultējusies konkrētos grozījumos likumos vai noteikumos, kas oficiāli noteiktu drošu attālumu starp atkritumu koģenerācijas iekārtām un apdzīvotām vietām. Nav publiski pieejamu ziņu, ka Saeima būtu pieņēmusi šādus grozījumus vai ka tie būtu iekļauti Latvijas tiesību aktos pēc iniciatīvas iesniegšanas. Viss liecina, ka iniciatīva nav līdz galam izskatīta un rezultējusies iedzīvotājiem labvēlīgā formā. Pēdējie ieraksti medijos un internetā par šo atrodami no 2025.gada 4.februāra, piem.:

- <https://saeima.lv/lv/aktualitates/saeimas-zinas/34327-apakskomisijas-aicina-paredzet-lielaku-minimalo-attalumu-no-atkritumu-dedzinanas-iekartas-lidz-apdzivotam-vietam/>
- <https://www.tvnet.lv/8185752/saeima-asas-diskusijas-par-atkritumu-dedzinanas-rupnicu-ietekmi-uz-veselibu-un-vidi>

Uzskatu, ka jaunas atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijas būvniecība nevar tik saskaņota, kamēr augstākminētā iniciatīva nav izskatīta un pārskatīts atkritumu dedzināšanas vietu attālums no apdzīvotām vietām, papildus vērtējot iedzīvotāju blīvumu atkritumu dedzināšanas vietas tuvumā.

Iniciatīvā minētais 5km radiusa attālums Acones stacijas gadījumā ietver neskaitāmas dzīvojamās mājas Rīgā, Ropažu novadā un Salaspils novadā, piem., 3 km attālumā no plānotās būves atradīsies gan Ulbrokas bērnudārzs, kas ir viens no lielākajiem bērnudārziem Latvijā, gan tādā pat attālumā atradīsies Ulbrokas vidusskola.

Saskaņojot pašreizējā lokācijā Acones atkritumu dedzināšanas stacijas būvniecību, tik tuvu visblīvāk apdzīvotai vietai Latvijā- Rīgai un Pierīgai, vai tiešām finansiālais ieguvums valsts un pašvaldības budžetam atsver iespējamās veselības problēmas ietekmēto apkārtni iedzīvotājiem un vides piesārņojumu ilgtermiņā?

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

- 2) Uzskatu, ka Acones stacijas novērtējumā uz vidi liels uzsvars ir likts uz uzņēmuma SIA "Gren Latvija" godprātību un modernu tehnoloģiju izmantošanu būvējot staciju

- https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Sabiedriskas%20Apspriesanas/2025/Acone/IVN_zi%C5%86ojums_Gren_19122025.pdf
- <https://www.ropazi.lv/lv/notikums/ietekmes-uz-vidi-novertesanas-zinojuma-sabiedriskas-apspriesanas-sanaksme?date=0>

Novērtējums ir tendenciozs un cita starpā neparāda, kāda būtu ietekme uz vidi ilgtermiņā, piem., 5 un 10, 20 gadu laikā, kā arī novērtējums neatspoguļo situāciju, kas notiks vidē ilgtermiņā, ja uzņēmums neievēros kādas būtiskas prasības. Arī sanāksmē, kur tika prezentēts novērtējums iedzīvotājiem, tika apskatīti tikai gadījumi, kad ietekme uz cilvēku varētu būt tūlītēja nevis ilgtermiņā, bet sabiedrības galvenais satraukums ir šīs stacijas ietekme uz vidi un veselību ilgākā periodā jeb summējoties šai gadu ietekmei.

Turklāt uzņēmumam ir paredzēts strādāt 30 gadus, kas nozīmē, ka šobrīd modernās tehnoloģijas jau pēc 5 gadiem nebūs modernas un būs nolietotas fiziski. Nav nekādu garantiju, ka uzņēmums veiks modernizāciju ik pēc noteikta laika un pastāvīgi nodrošinās jaunāko tehnoloģiju izmantošanu, lai nepieļautu vides piesārņojumu.

Arī uzņēmuma reputācija medijos attiecībā uz atkritumu dedzināšanu Lietuvā liek šaubīties par šo uzņēmēju godprātību. Šeit ilustrācijai pētnieciskās žurnālistikas raidījums no Latvijas radio 1:

<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/07.11.2024-kamer-eiropa-atsakas-no-atkritumu-dedzinanas-stacijam-latvija-tas-tikai-plano-atvert-precizets.a575396/>

- 3) Kādā no publikācijām par atkritumu dedzināšanas stacijām Valsts vides dienests ir norādījis, ka: *"Būtiskākais, kas jākontrolē, ir dedzināšanas vai reģenerācijas procesā izmantotais materiāls un tā kvalitāte, sadedzināšanas temperatūra, kā arī izmešu daudzums"*. Vai Valsts vides dienestam būs kapacitāte kvalitatīvi kontrolēt šādu uzņēmumu, ņemot vērā, ka līdz šim šāda apmēra un veida uzņēmumu Latvijā nav bijuši? Vai šādām kontrolēm būs finansējums un rīcības plāns, ko darīt, ja tiek secināts, ka uzņēmums tomēr rada piesārņojumu? Turklāt jau šobrīd tiek runāts par to, ka SIA "Gren Latvija" atkritumu dedzināšanas Acones stacijas jauda būs liela un tai var pietrūkt atkritumu resursu Latvijā- attiecīgi tiks veikts atkritumu imports.

Lūdzu Valsts vides dienestu ņemt vērā augstākminēto Acones atkritumu dedzināšanas stacijas novērtējuma uz vidi izvērtēšanā. Labprāt atbildē saņemšu jūsu redzējumu.

Papildus lūdzu tiesībsarga biroja iesaisti augstākminētās situācijas risināšanā, jo uzskatu, ka šobrīd atkritumu dedzināšanas staciju jautājumā pastāv trūkumi normatīvos aktos un to piemērošanā cilvēktiesību un labas pārvaldības aspektā, kurus nepieciešams novērst, turklāt tiek ignorēti iedzīvotāju savāktie paraksti par droša attāluma noteikšanu atkritumu dedzināšanas stacijām.

Patiesā cieņā

Valsts vides dienestam

Rūpniecības iela 23,

Rīga, LV-1045

e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

Par administratīvo pārkāpumu

2026. gada 15. janvārī plkst. 17.00 kultūras centrā “Ulbrokas Pērle”, konferenču zālē “Zaļā klase” (Institūta iela 3, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novadā) notikusi ietekmes uz vidi novērtējuma paredzētas darbības “Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” sabiedriskā apspriešana.

Sanāksmes laikā ir konstatēti būtiski trūkumi kas ir fiksēts protokolā un videoierakstos.

Ir rupji pārkāptas prasības par sanāksmes organizēšanu, proti nenodrošinot pašvaldības pārstāvī par sanāksmes vadītāju. Šādi ir pieļauta konflikta interese, jo vadītājā vietā bija nozīmēta apmaksāta uzņēmuma Gren Latvija persona nevis neatkarīgs pārstāvis no pašvaldības, kas nav tiesīgs ņemt atlīdzinājumu par sanāksmes vadīšanu.

Ņemot vērā, ka Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” prasību neievērošana ir administratīvais pārkāpums, un šo noteikumu ievērošanu kontrolē Valsts vides dienests, lūdzu ierosināt administratīvu lietvedību par šo noteikumu 45. punkta prasību neievērošanu.

Ar cieņu,

Reģistrācijas datums: 27.01.2026., Reģistrācijas numurs: 950/AP/2026

Trīs fizisku personu iesniegums

Valsts vides dienestam

Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045;

e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

kopijas: Ropažu novada domei

e-pasta adrese: novada.dome@ropazi.lv

Enerģētikas un vides aģentūra

e-pasta adrese: pasts@eva.gov.lv

SIA "Geo Consultants"

e-pasta adrese: gc@geoconsultants.lv

SIA "Gren Latvija"

e-pasta adrese: info@gren.com

Iebildumi

pret ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā"

Stopiņi

Dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas datums

[1] Jau vairākas reizes bijām pievērsuši sabiedrības uzmanību tam, ka atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projekts Aconē, Salaspils novadā neatbilst sabiedrības interesēm, un būtiski apdraud vidi un apkārt dzīvošos un to veselību, un būtiski pārkāpj Latvijas Republikas Satversmes 115.pantā noteiktās konstitucionālās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

[2] Tā, citu starpā, jau bijām ziņojuši Ropažu pašvaldībai savus apsvērumus par sekojošo:

- Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi.

- Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren Latvija" norādītā objekta 2025.gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

[3] 2026.gada 15.janvārī notika Ietekmes uz vidi novērtēšanas ziņojuma (IVN ziņojums) sabiedriskā apspriešana Ropažu novada pašvaldībā. Turklāt, saskaņā ar Ropažu pašvaldības vietni sociālajā tīklā Facebook, ar IVN ziņojumu var iepazīties SIA "Geo Consultants" tīmekļa vietnē www.geoconsultants.lv un SIA "Gren Latvija" tīmekļa vietnē www.gren.com/lv/.

Ziņojumā ir konstatējami būtiskie trūkumi, no kuriem izriet projekta īstenošanas neiespējamība un pretiesiskums:

[3.1] Paredzētās darbības vietas piemērotība:

Ziņojumā ir noklusēts, ka 500 metru attālumā no paredzēta objekta dzīvojamo māju apbūve atrodas jau 4500 metru attālumā no paredzēta objekta, tā vietā norādot 700 metru attālumu, kas neatbilst aktuāliem datiem.

[3.2] Ietekme uz veselību:

Ziņojumā nav konkrēti norādīts, uz kādiem avotiem atsaucas projekta izstrādātājs, norādot ka kumulatīvās ietekmes uz veselību veidošanās iespējamība ir zema. Turklāt, zema iespējamība nenozīmē, ka šādas iespējamības nav. Attiecīgi, pastāv nepieciešamība precīzi norādīt, kā tā varētu izpausties un kāds varētu būt aizsardzības plāns, lai novērstu šādu iespējamību vispār.

Ir konstatēta nepietiekama riska pierādīšana:

IVN materiālos ir norādīts, ka atkritumu sadedzināšanas / reģenerācijas procesā dūmgāzēs var būt (un praksē mēdz būt) tādas piesārņojošas vielas kā PM (cietās daļiņas, t.sk. smalkās), NO_x, SO₂, skābie gāzu komponenti (HCl, HF), smagie metāli, CO, kā arī dioksīni/furāni (PCDD/F) un PCB. **Tas ir tiešs signāls, ka iedzīvotāju veselības risku izvērtējumam jābūt īpaši stingram un pierādījumos balstītam.**

Sabiedriskajā komunikācijā nereti tiek minēta augsta attīrīšanas efektivitāte (piemēram, "96% u.tml."). Uzsveram: pat ļoti augsta attīrīšanas efektivitāte nozīmē nenulles atlikušās emisijas, turklāt smalkajām daļiņām (PM) nav noteikts drošs iedarbības sliekšnis, un jebkura papildu iedarbība var palielināt veselības riskus. Šo principu atspoguļo arī Pasaules Veselības organizācijas (WHO) materiāli par gaisa piesārņojuma ietekmi.

Publiskajos avotos ir izskanējis, ka īpaši bīstama frakcija ir fly ash (filtru pelni) un ka daļa īpaši toksisku komponentu (t.sk. dioksīni/furāni) netiek mērīti nepārtraukti ar augstu precizitāti, bet tiek noteikti periodiski. Ja tas attiecināms uz Jūsu Projektu, sabiedrības aizsardzībai nepieciešama daudz stingrāka monitoringa un “pirms/pēc” salīdzināmības programma.

[3.3] Ietekme uz tuvumā esošu nekustamo īpašumu cenām:

Sastādot atzinumu acīm redzams nebija nodrošināti LĪVA noteiktie vērtēšanas standarti. Atzinumam tika izmantots tikai viens piemērs – Kauņas koģenerācijas stacija. Uz viena piemēra nedrīkst izdarīt vispārinošu secinājumu! Turklāt, no atzinuma nav saprotamas stacijas jaudas, apbūves veidi u tml. Spriežot pēc bildēm, pārsvarā apbūve ir daudzdzīvokļu mājas. Savukārt, mūsu gadījumā ir jaukta apzbūve – gan daudzdzīvokļu mājas gan viengimenes mājas, un privātais sektors prevalē. Acīm redzams, ka dzīvokļu cenas (it īpaši, tā saucamajā padomju apbūvē) un privātmāju cenas veidošanas mehānismi ir absolūti atšķirīgi un nesalīdzināmi. Līdz ar ko ir acīm redzams, ka Ietekmes uz tuvumā esošu nekustamo īpašumu cenām apliecinošais atzinums nav piemērojams IVN ziņojumam.

[3.4] Par aizsargājamām dabas vērtībām, putniem un netiešo ietekmi:

Publiski pieejamajos IVN materiālos ir norādes, ka Projekta tuvumā atrodas putnu mikroliegums (kods 1731) un Eiropas Savienības nozīmes biotopi. Pielikumos/ekspertu materiālos tiek minēti aizsargājami putni, tostarp ūpis, grieze un cīrulis, kas ir saistīti ar īpašas aizsardzības režīmu un prasa piesardzības principa piemērošanu.

Pat ja tiešs biotopu iznīcinājums netiek deklarēts, Projekts var radīt netiešu ietekmi: troksnis, vibrācijas, apgaismojums, satiksmes pieaugums, kā arī piesārņojošo vielu nosēdumi uz apkārtējām teritorijām.

Papildus ir jāatzīmē, ka no IVN materiāliem ir redzams, ka atzinums tika sastādīts maijā, kad putni ligzdo un neatrodas sev apdzīvotajās vietās. Minētais apliecina, ka ir nepieciešams veikt atkārtotu dabas vērtību monitoringu citā sezonā.

[3.5] Par procedūras tiesiskumu, datu caurskatāmību un lēmumu pieņemšanu:

EVA publiski norādījusi, ka Projektam tiek piemērota IVN procedūra. Sabiedrības līdzdalības jēga ir iespējama tikai tad, ja informācija ir pilnīga, salīdzināma un saprotama, īpaši attiecībā uz alternatīvām, pieņēmumiem, sliktākajiem scenārijiem un monitoringa saistībām. Minētais norāda uz nepieciešamību nodrošināt visu dokumentu, izpēti un monitoringu caurskatāmību un pieejamību sabiedrībai.

[4] Ievērojot visu augstāk minēto, lūdzam Jūs:

- **atzīt, ka IVN ziņojums neatbilst likuma prasībām un nenodrošina caurskatāmo un objektīvu**

informāciju par projektu;

- izprasīt no projekta izstrādātāja sekojošu dokumentāciju un informāciju un nodrošināt mums iespēju to saņemt:

1. pilnu emisiju un izkliedes modelēšanas datu paketi (avota parametri, meteoroloģiskie dati un periods, fona koncentrācijas, darba režīmi, starta/apstāšanās režīmi, iespējamie noviržu scenāriji);
2. skaidru sarakstu, kuras vielas tiks kontrolētas nepārtraukti un kuras periodiski, ar mērījumu biežuma pamatojumu;
3. neatkarīgu “pirms/pēc” bāzes monitoringa programmu (gaiss, nosēdumi, augsne, biovides indikatori), lai novērstu strīdus par piesārņojuma izcelsmi pēc objekta darbības uzsākšanas;
4. skaidru veselības riska izvērtējuma kopsavilkumu ar saprotamiem secinājumiem iedzīvotājiem un ar norādi uz pieņēmumiem (piem., maksimālās slodzes scenāriji, sliktākie meteoroloģiskie apstākļi).
5. pilnu ornitoloģisko/bioloģisko pētījumu un lauka datu aprakstu (metodika, datumi, maršruti, novērojumu punkti, secinājumu pamatojums);
6. saistošus pasākumus trokšņa un gaismas piesārņojuma mazināšanai, kā arī būvdarbu ierobežojumus ligzdošanas periodā (ar skaidrām datumam piesaistītām prasībām);
7. kumulatīvās ietekmes izvērtējumu (kopā ar citām tuvumā esošām darbībām/objektiem), neaprobežojoties ar atsevišķa objekta “vidējo” scenāriju.
8. prognozētos gada apjomus katrai atlikumu frakcijai;
9. atkritumu klasi/kodu un bīstamības pamatojumu, kā arī pilnu apsaimniekošanas ķēdi (kur, ar kādām atļaujām, kas ir atbildīgais operators);
10. avāriju risku novērtējumu un rīcības plānu (t.sk. ugunsgrēka, noplūdes, putekļu izkliedes gadījumā), kā arī finansiālās garantijas / apdrošināšanu.
11. alternatīvu analīzi (ne tikai tehnoloģiju, bet arī izvietojuma un atkritumu plūsmas alternatīvas) ar kritērijiem un izvēles pamatojumu;
12. precīzu atbildi, kā sabiedrības apspriešanā (15.01.2026 17:00) saņemtie jautājumi un iebildumi tiks integrēti IVN gala materiālos un turpmākajos lēmumos;
13. līdz brīdim, kamēr nav sniegtas pilnas atbildes un dokumenti, atturēties no tālākas Projektu virzīšanas uz neatgriezeniskām darbībām (t.sk. būvniecības priekšdarbiem un atļauju nosacījumiem, kas ierobežo sabiedrības tiesību aizsardzību).

Pielikumā:

1. LSM (Latvijas Sabiedriskie mediji) publikācija par Gren Latvija atkritumu dedzināšanas ieceri un sabiedrības bažām:

<https://eng.lsm.lv/article/society/environment/08.11.2024-latvian-radio-probes-controversial-waste-incineration-plans.a575742/>

2. WHO (Pasaules Veselības organizācija) materiāli par gaisa piesārņojuma (t.sk. PM) ietekmi uz veselību:

<https://iris.who.int/bitstreams/7f67ee60-03bd-45b8-aa82-c47844c166b6/download>

3. ES BAT secinājumi atkritumu sadedzināšanai (Waste Incineration BAT Conclusions) – normatīvā konteksta atsauce:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A32019D2010>

4. Papildu konteksts par bioloģisko monitoringu ap līdzīgiem objektiem (piemērs piesardzības principa pamatojumam):

<https://www.toxicowatch.org/single-post/biomonitoring-2022kaunas-lithuania-madrid-spain-pilsen-czech-rep>

Reģistrācijas datums: 27.01.2026., Reģistrācijas numurs: 984/AP/2026

Rīga, 26.01.2025.

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045
E-pasts: pasts@vvd.gov.lv

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma būtiskiem trūkumiem

2026. gada 13. janvārī plkst. 17.00 Salaspils kultūras namā, Lielajā zālē (Līvzemes iela 7, Salaspils, Salaspils novads) notikusi ietekmes uz vidi novērtējuma paredzētas darbības “Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāžu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” sabiedriska apspriešana.

Sanāksmes laikā ir konstatēti būtiski trūkumi IVN procedūras nodrošināšanai, kas ir fiksēts protokolā un videoierakstos.

Ir rupji pārkāpta prasība par sanāksmes organizēšanu, proti netika nodrošināts par sanāksmes vadītāju pārstāvis no pašvaldības. Šādi ir pieļauts interešu konflikts,

jo vadītājā vietā uzņēmums Gren Latvija nozīmēja un apmaksāja sev izdevīgu personu. Pārstāvim no pašvaldības, Valsts vides dienesta pārstāvim nav tiesības pieņemt atlīdzību par sanāksmes vadīšanu vai piedalīšanos tajos.

Sanāksmes vadītājs Ansis Bogustovs veica selektīvu informācijas pasniegšanu, kas neiedeva iespēju realizēt IVN procedūras pamatprasības nodrošināšanu, kas ir atrunāts Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību".

Sanāksmes laikā vadītājs Ansis Bogustovs selektīvi ierobežoja sabiedrības līdzdalību, pēc saviem ieskatiem izvēloties jautājumu uzdevējus, komentējot un lemjot par to kas uzdos jautājumus bet kas nē. Ansis Bogustovs novirza sanāksmi uz jautājumu uzdošanu, kaut gan iepriekš minētie MK noteikumi paredz apspriešanu un viedokļu izteikšanu sanāksmes laikā. Gadījumos, kad sanāksmes dalībnieki iebilda pret šādu pieeju, sanāksmes vadītājs publiski izteica aizskarošus un pazemojošus komentārus, tostarp, salīdzinot sabiedrības pārstāvjus ar bērniem, sanāksmi ar tirgu un tml.

Laikā, kad es prasīju izteikt savu viedokli, Ansis Bogustovs publisku necieņu un goda aizskārumu adresējis man

salīdzinot mani ar "3. klases skolnieku".

Rezultātā visu sanāksmes laiku es nosēdēju ar paceltu roku lai izteikt viedokli, bet iespēja izteikties tā arī nebija iedota. Ansis Bogustovs pats nolēma kad izbeigt sanāksmi un noteica kārtību ka realizējama turpmāka komunikācija par IVN ziņojumu. Kaut gan IVN procedūrai ir obligāti MK noteikumu prasības.

Ir konstatēts fakts, ka speciāli ignorēti sabiedrības pārstāvji un netika nodrošināta iespēja izteikties sanāksmes laikā ka tas paredz Ministru kabineta noteikumi Nr. 18: "Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā sanāksmes vadītājs nodrošina klātesošajiem iespēju uzdot jautājumus un izteikt viedokli." – tiesiskais regulējums: Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību", 45. punkts. <https://likumi.lv/ta/id/271684#p45>.

Pēc visa ir secināms, ka vadītājs šajā IVN ziņojuma sanāksmē nav bijis, līdz ar ko rodas jautājums par to kāda sanāksme ir notikusi MK noteikumu prasību

neievērojot? Valsts Vides dienests (VVD) var uzskatīt šo sanāksmi par uzņēmuma pienākumu izpildi attiecībā uz IVN procedūras ievērošanu?

Gadījumā ja VVD uzskata ka sanāksmes vadītājs nav nepieciešams un var arī nenodrošināt klātesošajiem iespēju uzdot jautājumus un izteikt viedokli, tad uzreiz rodas sakarīgs jautājums vai citas MK noteikumu Nr. 18 prasības arī nav obligātas? Tas arī var neievērot? Vai tieši VVD nosaka kādas prasības ir obligātas un kādas nē? Kādus vēl MK noteikumu prasības var neievērot? Lūdzu sniegt viedokli sakarā ar šo MK noteikumu prasību piemērošanu.

Ministru kabineta noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” prasību neievērošana ir IVN noteiktas procedūras neievērošana un šo ievērošanu jākontrolē Valsts vides dienestam. VVD nevar atstāt šo faktu bez ievērības. Šādā veidā realizējamas sanāksmes nav pieļaujamas un tas dod precedentu visatļautībai. Minētā sanāksme ir ierobežojusi sabiedrības brīvību un tādejādi pārkāpj Vides aizsardzības likuma 12. panta. <https://likumi.lv/ta/id/147917#p12> “Sabiedrības iesaistīšana ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā” prasības.

Jāpiebilst, ka Valsts vides dienesta piedalīšanas sanāksmē bija obligāta. Uzņēmums Gren Latvija nebija pieaicinājis Valsts vides dienestu, un pirmā sanāksmes pusē Valsts vides dienests nepiedalījās (bet parādījās attālināti tikai otrajā sapulces pusē, pēc jautājuma par Valsts vides dienesta esamību).

Lūdzu sniegt skaidrojumu vai VVD pienākums piedalīties sanāksmē ir obligāts? Kam bija jāauzicina VVD pārstāvjus uz sapulci? Vai pašiem ierasties uz sanāksmi ir VVD pienākums?

Sanāksmes laikā Gren Latvija (Uzņēmums) sniedza nekonstruktīvu informāciju (pašreklāma, Klaipēdas uzņēmuma darbības radītāji, mucu izvietojums teritorija, pieredze Lietuvā, uzņēmuma ekonomiskie radītāji, vispārīga informācija un tml.), kas aizņēma vairāku sapulcei atvēlēto laiku bet neiedeva iespēju iepazīstināties ar būtiskiem momentiem kas tieši apdraud iedzīvotāju veselību un vides kvalitāti. Būtiskiem faktiem vienkārši nepietika laika, un prezentācijas laikā

nebija detalizēti izrunāta un prezentēta piesārņojuma rašanas, ietekmes un novēršanas problēma. Sabiedrība nebija iepazīstināta ar reālu situāciju kāda sagaidāma no uzņēmuma darbības. Sabiedrība pieprasa atkārtotu ziņojuma pārskatīšanu, papildināšanu un ar tiesību normām atbilstošo IVN procedūru.

Sakarā ar iepriekšminēto ir nepieciešams sniegt sabiedrībai informāciju (atbildi) par sekojošiem uz paredzētās darbības teritoriju ietekmējošiem faktoriem:

1. Veicot piesārņojuma modelēšanu, tika izmantots datorprogrammas matemātiskais modelis kas sniedz datus par piesārņojuma koncentrāciju sadalījumu noteiktā teritorijā, atbilstoši vēju rozes gadā griezumā. Savukārt cilvēki, kas dzīvo blakus uzņēmumam gadījumā, piem. vēja virzienā ZA ar vēja ilgumu dažas dienas, nesāņem priekšstatu par reālo piesārņojumu viņu teritorijā šī laika posmā. Šādi aprēķinot reāli iespējamo piesārņojumu izmantojot pat uzņēmuma samazinātos ievaddatus, sanāk, ka smakas ekspozīcija sasniegs ar vēja virzienu ZA $+1^{\circ}$ vairāk par 8 smaku vienībām. Tas jau ir normas pārsniegumi.

Nemot vērā, ka VVD ir iespēja pašiem pārliecināties par modelēšanas atbilstību, pieprasot nepieciešamus datus no uzņēmuma, šajā gadījumā ir nepieciešama datu pārbaudes procedūra. Par nepatiesu datu sniegšanu uzņēmumam piemērojama administratīva atbildība. Sabiedrības pieaicināts neatkarīgais eksperts veicot datu modelēšanu (ADM screen programma) saņēma citus rezultātus, kas krāsaini parada IVN ziņojuma neatbilstību. Šīs ir signāls par nepieciešamību veikt detalizētāku situācijas analīzi. Lūdzu iesniegt Jūsu veiktas pārbaudes piesārņojuma modelēšanas rezultātus, lai varētu salīdzināt datus.

2. Sanāksmes laikā ir konstatētas neatbilstības peļņu paraugu testēšanas mērījumos. Uzņēmums nesniedza atbildes un nekomentēja peļņu testēšanas rezultātu labojumus. Tas nozīmē ka iesniegtie rezultāti nav ticami.
3. Ziņojumā nav apzinātas visas publiskas un ietekmētas zonas, piemēram nav Allira, Ēdnīca-kafejnīca, kas atrodas rietumos 250 m attālumā (darba laiks 11:00-20:00) un cit. kur cilvēki uzturas ilgāk par 8 stundām. Ir nepieciešama papildu ietekmēto teritoriju izpēte.

4. Uzņēmums nevarēja sniegt atbildes, kāpēc sadedzinot atkritumus kas satur bīstamus komponentus un elementus kas padara atkritumus par bīstamajiem, rezultātā filtros, gaisā un izdedžos pazūd bīstamie komponenti. Kur viņi pazūd? Dedzinot atkritumus bīstamo komponentu īpatsvars visus paliekošus atkritumus padara par bīstamajiem, tas koncentrācija padara atkritumus, atbilstoši klasifikācijai par “bīstami atkritumi”.

Saskaņā ar zinātniskiem materiāliem, ka arī EPA vadlīnijas minēto, sadzīves atkritumu sadedzināšanas pelni ir ārkārtīgi toksiska viela, kas sastāv no neorganiskiem atlikumiem, smagajiem metāliem (svina, kadmija, dzīvsudraba, cinka), dioksīniem, slāpekļa oksīdiem un sēra oksīdiem. Izdedži satur silīcija, kalcija, alumīnija un dzelzs oksīdus. Atkritumu sadedzināšanas pelni ir bīstami un nepiemēroti izmantošanai kā mēslojums. Pelni satur 3–10 reizes vairāk dioksīnu nekā iepriekš uzskatīts. Šie pelni tiek uzskatīti par bīstamiem atkritumiem un tiem nepieciešama īpaša utilizācija, jo tie satur videi un cilvēku veselībai bīstamas sastāvdaļas.

Nevar pieļaut tas turpmāku izmantošanu aizbildinoties ar ļoti efektīviem "produktiem", piemēram, būvmateriāliem, lauksaimniecības augsnes mēslošanas līdzekļiem un ceļu būvniecību ka to prezentē Uzņēmums.

Lūdzam pārskatīt vēlreiz Uzņēmuma sniegto informāciju, jo sanāksmes laikā Sabiedrībai netika sniegta saprotama atbilde.

Salaspils novada pašvaldības vēstule ar pielikumiem

SALASPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90000024008, Līvzemes iela 8, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169, tālr. 67981010
e-pasts: dome@salaspils.lv, www.salaspils.lv

26.01.2026.

Nr.ADM/1-17.3/26/251

Uz

Nr.

Valsts Vides Dienests
Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045

Par saņemtiem iesniegumiem par plānoto darbību "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā"

Pēc ietekmes uz vidi Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas par plānoto ieceri "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu" (turpmāk – Plānotā iecere), Salaspils novada pašvaldībā (turpmāk - Pašvaldība) ir saņemti iesniegumi un atbilstoši iesnieguma likuma 4.pantam, kā arī ņemot vērā, ka Valsts vides dienests koordinē un pārbauda ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Plānotai iecerei un līdz 26.01.2026. sabiedrība var iesniegt priekšlikumus, iebildumus, pārsūtam saņemtos iesniegumus vēstules pielikumā.

Pielikumā: 7 (septiņi) iesniegumi.

Izpilddirektore

Silvija Puriņa

Liene Turne
29478068

Pielikums Nr. 1

Salaspils novada domei
Domes priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169
dome@salaspils.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstījusies, vēršos pie Salaspils novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtnējam vidi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Salaspils domi:

1. neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē;
2. paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Pielikums Nr. 2

Salaspils novada domci
Domes priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169
dome@salaspils.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstījis, vēršos pie Salaspils novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtnējam vidi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Salaspils domi:

1. neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē;
2. paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Pielikums Nr. 3

Salaspils novada domei
Domes priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169
dome@salaspils.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstījusies, vērsos pie Salaspils novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtejai vidē. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprīvē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Salaspils domi:

1. neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē;
2. paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Pielikums Nr. 4

Salaspils novada domei
Domes priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169
dome@salaspils.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstījusies/-usies, vērsos pie Salaspils novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtejai vidē. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprīvē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. marta publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Salaspils domi:

1. neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē;
2. paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds: _____

Personas kods: _____

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Salaspils novada: _____

Salaspils novada domei
Domes priekšsēdētājam
Raivim Anšpakam

Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169
dome@salaspils.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties, vēršos pie Salaspils novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Salaspils domi:

1. neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē;
2. paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds: _____

Personas kods: _____

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Salaspils novadā: _____

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Salaspils novada domei
Domes priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169
dome@salaspils.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vēršos pie Salaspils novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Salaspils domi:

1. neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē;
2. paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds: _____

Personas kods: _____

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Salaspils novadā: _____

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Reģistrācijas datums: 27.01.2026., Reģistrācijas numurs: 1008/AP/2026

Salaspils novada
priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Ropažos, 2026.gada 26.janvārī

*Par kolektīvo iesniegumu, kurā izteikts lūgums neapstiprināt atkritumu
reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Salaspils novada Aconē*

Ar šo nosūtu Jums kolektīvo iesniegumu no Salaspils novada iedzīvotājiem,
ar kuru Salaspils novada domei ir izteikts motivēts lūgums neatbalstīt plānoto
atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Salaspils novada
Aconē. Lūdzu izskatīt šo kolektīvo iesniegumu steidzamā kārtā tuvākajā
domes sēdē. Lūdzu, izskatot kolektīvo iesniegumu, dot vārdu pilnvarotajam
iesniedzēju pārstāvim:

Tāpat, lūdzu Jūs informēt Valsts vides dienestu par saņemto kolektīvo
iesniegumu un lūgt to pievienot pie rakstiskiem priekšlikumiem par paredzēto
darbību notiekošās sabiedriskās apspriešanas ietvaros.

Pielikumā: 850 iesniedzēju paraksti uz 93 lapām kopā.

Cienā,

Iesniegums

Par projektu "GREN Latvija" Aconē

“Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.

"GREN Latvija" projekts Aconē ir nepilnīgs un ar esošiem datu trūkumiem nav iespējams to pilnvērtīgi izvērtēt.

1. Dokumentācijas trūkumi:

IVN ziņojumā daudzkārt pieminēts 19.pielikums (par iekārtas ražotāju garantijām), bet fails ar 19.pielikumu nav atrodams publicētajā dokumentācijā.

IVN ziņojumā pieminēti gāzesvadi un gāzes degļi, bet kopējās iekārtas shēmas tie nav attēloti.

2. Ekspertīzes trūkumi:

Lielāka daļa no ekspertiem vērtēja tikai paredzētu darbību optimāla režīmā, bet nav izvērtēta negatīva ietekme potenciālas avarijas gadījumā.

Sākotnēja riska izvērtējuma aprakstīti bīstamas situācijas varianti un avārijas varbūtība, bet nav aprēķināts potenciālas avārijas mērogs.

"GREN Latvija" // Acones projekts

Sanāksmes protokols

Sākotnējo risku identificēšanu ir veicis Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmums "AFRY". Izstrādātajā HAZID (Hazard Identification/ Risku identifikācija) dokumentā ir identificēti potenciālie riski, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība.

Sliktākais iespējamais avārijas scenārijs ar domino efekta rašanos var rasties no bunkura ugunsgrēka, kas izplatās uz citām stacijas daļām.

Tikai gadījumos, ja uguns netiek nekavējoties apturēta, tas var izplatīties uz citām stacijas sistēmām un/vai izraisīt struktūras bojājumus, sekundāras eksplozijas.

Tomēr šī ietekme, ņemot vērā augstos stacijas drošības pasākumus, ticamākais tiks lokalizēta Objekta teritorijā. Objektā būs paredzēta daudzlīmeņu drošības sistēma, kas kā rezerve reaģēs gadījumos, kad pamatsistēma nenostrādās.

Piemēram, bunkurā tiks veikta 24/7 piegādātas kravas kontrole, tai sk. videonovērošana, nepārtraukta operatora uzraudzība, tiks uzstādīti temperatūras sensori ar automātisku ūdensstrūklu iedarbināšanu temperatūras kāpuma gadījumā. Visi procesi tiks maksimāli automatizēti, minimizējot cilvēciskā faktora ietekmi (kā piemēram, reaģēšanas ātrums).

Pati bunkura ēka tiks būvēta no stiegrota (armēta) betona, kura stiprība būs pietiekama, lai izturētu arī ugunsgrēka ietekmi.

Sanāksmes laikā daudzkārt bija jautāts gan par iespējamu avārijas mērogu, gan par rādiusu, bet atbildi bija ļoti pavirši par iespējamu ugunsgrēku ar eksploziju un struktūras bojājumiem...

Bet cik stipri var būt tie bojājumi?

Cik liela attālumā būs bīstama dūmu koncentrācija?

Cik daudz toksiskus nosēdumus būs ārpus Operatora teritorijas?

Ja tas viss nav aprēķināts, tad varbūt arī drošības sistēmai nav pietiekama rezerva.

Arī drošības sistēma var sabojāties un tad avarijas likvidēšana būs atkarīga no VUGD spējām.

Protams, jāņem vērā dažādas laikapstākļu variācijas, vēja stiprumu un virzienu... Lai saprast bīstamu rādītājus utml.

Un to jāzina projekta sākumā, lai sagatavot pilnvērtīgas ekspertīzes, lai dod iedzīvotājiem, citiem Operatoriem, VVD un pašvaldībām pietiekamu informāciju riska novērtēšanai.

Projekta kritika no "Latvenergo" diezgan pamatīga.

3. Sistēmiskās pieejas nepilnīga realizācija.

Ir dati par atkritumu apjomu, par ķīmiskām vielām ražotnei, bet jāaprēķina papildinātus riskus arī no automašīnām (no kravas auto un no viegliem).

Ir emisijas aprēķini, bet jāņem vērā arī degvielas un baterijas esamību (un to avārijas riskus).

Piemēram, sadursme autostāvvietā ar uzliesmojumu, sprādzienu un ķēdes reakciju...

4. Prezentācijas trūkumi.

Mārketinga triki redzami jau no sākuma, pašā projekta nosaukuma.

Mēģinājumi reklamēt projektu, nevis objektīvi atspoguļot plusi un mīnusi.

Daudz runāts par optimālu darbu un ļoti maz par drošības riskiem, akla ticība automātikai...

"Gren" jau bija vides pārkāpumi Latvijā (pēc VVD datiem), bet tas prezentācijā nav pieminēts.

Aptauja veikta nekorekti, jo poligoni un reģenerācija ir daudzveidīgi. Ir poligoni ar reģenerācijas iekārtām (biogāze).

Ja aptaujas laikā tieši jautāt par attieksmi pret atkritumu dedzināšanu mājas tuvumā, tad arī rezultāti būs citādi.

Nekustama īpašuma prognoze ar Lietuvas apskatu neizskatās objektīva, jo nav atspoguļoti migrācijas faktori un iedzīvotāju informētība par projektu.

Atkritumu poligonu problemātikas raksturojums nav objektīvs, jo nav ņemti vērā svarīgi faktori: attīstās šķirošanas prakse, iepakojumā standarti un pārstrādes tehnoloģijas.

5. IVN procedūras trūkumi.

Pēc MK. noteikumiem IVN sanāksme jāveda pašvaldības pārstāvim, to apliecināja arī Andris Vanags, Operatora "Gren Latvija" pārstāvis.

Bet abos IVN sanāksmēs pašvaldības vadības nebija.

Nav sarīkota sanāksme rīdziniekiem, bet potenciālas avārijas riski noteikti skars Rīgas intereses.

Aicinu stingri ievērot likumdošanu un respektēt tiesības uz vides informāciju.

Jāsniedz pilnvērtīgu avārijas scenāriju aprakstu sabiedrībai.

Atbalstu 5 km drošības iniciatīvu.

Aicinu iesaistīt Rīgas pašvaldību lēmuma pieņemšanai.

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

ZIŅOJUMS PAR PĀRBAUDES REZULTĀTIEM

Madona
vieta

03.03.2025

Nr. 256-06/2025

I. VISPĀRĪGĀS ZIŅAS

1.	Pārbaudes veicējs(i) (amats, vārds, uzvārds)	Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes Piesārņojuma kontroles daļas Madonas sektora vecākā inspektore Irita Zavadska
2.	Pārbaudes datums	11.02.2025
3.	Pārbaudes objekts	Katlu māja
	Objekta adrese	Nākotnes iela 7, Gulbene, Gulbenes nov.
	Juridiskā vai fiziskā persona	SIA "Gren Gulbene"
	Reģistrācijas numurs	44103054135
4.	Operatoram izsniegtā (ās) atļauja (as) (atļaujas veids, Nr., izdošanas datums, derīguma termiņš)	B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja MA10IB0023 07.04.2010

II. PĀRBAUDĪTĀS DARBĪBAS JOMAS

Gaisa aizsardzības noteikumu ievērošana; Augsnes un grunts aizsardzība

III. SECINĀJUMI

Vides aizsardzība

Objektā, no dūmvada konstatēts darvas un ūdens kondensāta notecējums uz grunts. Objektā nav ievērotas likuma "Par piesārņojumu" 2.panta 1.punkta noteiktās prasības un Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumu Nr.17 "Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām" 83.punktā noteiktās prasības: "Sadedzināšanas iekārtas kondensātu, katlu skalošanas notekūdeņus un ūdens mīkstināšanas filtru reģenerēšanas notekūdeņus operators savāc un novada notekūdeņu savākšanas sistēmā. Minētos notekūdeņus ir aizliegts novadīt vidē neattīrītus

vai novadīt lietussūdens savākšanas sistēmā”.

Testēšanas rezultāti

Valsts vides dienesta organizēto emisiju kontrolmērījumi emisiju avotā A2, pārsniedz Operatora saņemtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.MA10IB0023 C sadaļas 15.tabulā noteiktos piesārņojošo vielu emisijas limitus– oglekļa oksīdam (CO) un cietajām daļiņām (PM).

Nav ievērotas B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.MA10IB0023 C sadaļas 8.1.1.punkta un 8.1.4.punkta noteiktās prasības.

Pēc pārbaudē konstatētā secināts, ka sadedzināšanas iekārtai Eco Boiler, ar nominālo ievadīt siltuma jaudu 5,29MW, nepieciešams veikt ieregulēšanu, lai nodrošinātu optimālu sadedzināšanas režīmu, un pēc iekārtas ieregulēšanas ir jāveic atkārtota piesārņojošo emisiju testēšana, kā noteikts B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.MA10IB0023 C sadaļas 8.9.1.punkta nosacījumos.

Par pārbaudē konstatēto, tiks izdots lēmums par veicamajām rīcībā, kurā tiks uzdots sadedzināšanas iekārtai Eco Boiler, ar nominālo ievadīt siltuma jaudu 5,29MW:

- veikt iekārtas ieregulēšanu un nodrošināt optimālu sadedzināšanas režīmu;
- veikt atkārtotu emisiju testēšanu.

Informācijai:

tiks izdots lēmums par veicamām rīcībām neatbilstību novēršanai

Ziņojumu sagatavoja:

Valsts vides dienesta

Vidzemes reģionālās vides pārvaldes

Valsts vides inspektors - Vidzemes reģionālās vides pārvaldes Piesārņojuma kontroles daļas
Madonas sektora vecākā inspektore Irita Zavadska

vvd.gov.lv/lv/jaunums/vvd-latv

Pērn Latvijā būtiski samazinājies neapsaimniekoto plastmasas iepakojumu apjoms, kā arī par aptuveni 15 % samazinājies poligonos noglabāto atkritumu daudzums, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Sie rādītāji apliecina stabilu RAS darbību un sabiedrības pieaugošo izpratni par atbildīgu atkritumu apsaimniekošanu.

“Latvija šobrīd ir piemērs citiem, valstī esošas ražotāju atbildības sistēmas strādā efektīvi, mēs esam ieviesuši vairāk risinājumu nekā jebkura cita Baltijas vai Ziemeļvalsts. Pieaug pārstrādes apjomi, samazinās apglabātie atkritumi, un sabiedrība arvien aktīvāk iesaistās šķirošanā. Tas ir kopīgs sasniegums, ar ko varam pamatoti lepoties,” uzsver VVD ģenerāldirektors Andris Ķeniņš

Iekārtas uz vidi novērtējums "Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Acronē, Salaspils novads"

3.8. attēls. Kurināmā padeves sistēmas principiālā shēma (avots: Zīļuc, 2022⁶)

Iekārtas uz vidi novērtējums "Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Acronē, Salaspils novads"

3.2. Pamatiekārtu un tehnoloģisko procesu raksturojums

Paredzētā darbība ir koģenerācijas stacija, kuras galvenā darbība ir saistīta ar kurināmā sadedzināšanu, lai vienlaikus iegūtu siltumenerģiju un elektroenerģiju. Tehnoloģiskais process ietver tādas pamatsistēmas kā kurināmā iekraušanu, sadedzināšanu, siltuma atgūšanu, dūmgāzu attīrīšanu, pelnu apsaimniekošanu, siltuma un elektroenerģijas ražošanu. Papildus tiek nodrošināta materiālu (metālu) atgūšana otrreizējai izmantošanai. Koģenerācijas stacijas principiālā shēma parādīta 3.6. attēlā.

1. Kurināmā iekraušanas zona	16. Smago pelnu (izdedžu) novadīšanas sistēma
2. Kurināmā bunkurs	17. Metāla separatori
3. Greifera kauss	18. Aktivētās ogles silos
4. Kurināmā padeves mehānisms	19. Kaļķa silos
5. Tēkne	20. Vieglu pelnu (DGA atlikumu) silos
6. Primārais gaiss	21. Tvaiku turbīna
7. Degkamerā	22. Generators
8. Sekundārais gaiss	23. Siltummainis
9. Dūmgāzu vads	24. Gaisa dvesdētājs
10. Maisu filtrs	25. Transformators
11. Dūmgāzu ventilators	26. Elektroenerģijas pārvades tīkls
12. Selektīva Katalītiska Reducēšana (SKR)	27. Centralizēta siltumapgādes sistēma
13. Dūmgāzu kondensators	28. Pūrsaucais absorbēris
14. Skurstenis	29. Skurstenis
15. Emisiju uzraudzības sistēma (CEMS)	

3.6. attēls. Paredzētās darbības principiālā shēma (avots: UAB Gien Klaipēdas koģenerācijas stacijas principiālā shēma)

Outlook

Publiskā apspriešana, Atkritumu dedzinātava, Aconē

No

Datums Pk, 16.01.2026 15:47

Līdz pasts@vvd.gov.lv <pasts@vvd.gov.lv>

Labdien.

Piedalījos publiskajā apspriešanā par atkritumu dedzināšanas rūpnīcu Aconē.

Ta kā es, _____, dzīvoju Salaspilī, tad šis objekts tieši ietekmēs mani un manus tuvākos.

Izvērtējumā dzirdēju, ka izvērtēta ietekme uz putniem, rūpļiem, augiem. Bet nebija pieminēta ietekme uz cilvēkiem. Vīnīgā atsauce, ka palielinās vēža riski.

Tā kā nav paredzēti nekādi kompensācijas rīki pašvaldībai, iedzīvotājiem. NAV skaidrības par izdezu likteni, ir aizdomas, ka rūpnīca tiek būvēta lai dedzinātu importētos atkritumus un iegūtu vietējos izdedzus, tad uzskatu, ka projekts nav gatavs, ir pārstrādājams ietverot:

1. Uzkrājuma mehānismus - drošības naudas ar kurām varētu kompensēt, pārstrādāt uzkrāto izdedzu apjomu
2. Kompensācijas mehānismus vietējai pašvaldībai par uzņemtajiem riskiem, par pašvaldības ieguldījumu infrastruktūra (Pasvaldība kļūst par kapitāldaļu turētāju un piedalas lemmu pieņemšanā)
3. Nav iekļauta nodeva par pašvaldības resursu izmantošanu ~ 10EUR/t par katru pārstrādāto atkritumu tonnu, jo pašvaldības iedzīvotājiem neinterese saražotais siltums, elektrība. Labuma guvejs ir Rīgas iedzīvotāji
4. Jāizstrādā noteikumi tādi lai lielaka Salaspils iedzīvotāju daļa to atbalstītu, tiktu ņemta verā vietējās kopienas intereses.

_____, iedzīvotājs

Ropažu novada pašvaldības vēstule ar pielikumiem

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000067986

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130

Tālr. 27885518

novada.dome@ropazi.lv

Ulbrokā

30.01.2026. Nr. RN/2026/2.2-5/161

Uz Nr.

Valsts vides dienestam

paziņošanai e-adresē

Informācijai:

iesniegumu iesniedzējiem

***Par iesniegumu nosūtīšanu plānotās atkritumu
reģenerācijas (dedzināšanas) iekārtas būvniecību
Salaspils novada Aconē***

Ropažu novada pašvaldība, sabiedriskās apspriešanas procesā ir saņēmusi 18 (astoņpadsmit) fizisko personu iesniegumus un 2 (divus) biedrību iesniegumus ar kopējo parakstītāju skaitu 589 (pieci simti astoņdesmit deviņi).

Pašvaldība pārsūta saņemtos iesniegumus Valsts vides dienestam pievienošanai sabiedriskās apspriešanas materiāliem.

Pielikumā: iesniegumi (1. adresātam).

Pašvaldības izpilddirektors

Jānis Belkovskis

Leitāne
25180581

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-uses, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtnējam vidi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprīvē, ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vides pārraudzības valsts birojam Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045
vpvb@vpvb.gov.lv

Kopija: Ropažu novada pašvaldībai, Salaspils novada pašvaldībai

IEBILDUMI par SIA "Gren Latvija" paredzētās darbības – atkritumu reģenerācijas stacijas būvniecība Aconē – IVN ziņojumu

Kā Ropažu novada iedzīvotājs es kategoriski iebilstu pret SIA "Gren Latvija" ieceri būvēt atkritumu dedzināšanas staciju Salaspils novada Aconē (Jaudas ielā 1). Uzskatu, ka pašreizējais IVN ziņojums ir nepilnīgs, tendenciozs un neatbilst realitātei šādu iemeslu dēļ:

1. Ziņojuma nekompetence un faktu sagrozīšana IVN materiālos iekļautās kartes un attālumu aprēķini līdz blīvi apdzīvotām vietām (Ulbroka, Dreiliņi, Acone) neatbilst faktiskajai situācijai dabā. Tas rada pamatotas šaubas par visa ziņojuma objektivitāti – vai tā ir ekspertu nekompetence, vai apzināta ieinteresētība projekta virzībā, ignorējot drošības riskus iedzīvotājiem.

2. Drošības riski un negatīvā kaimiņvalstu pieredze Uzņēmuma solījumi par "pilnīgu drošību" ir pretrunā ar faktiem par līdzīgiem "Gren" objektiem Lietuvā (Kauņā un Klaipēdā), kur fiksēti ugunsgrēki atkritumu bunkuros un mēģinājumi nelegāli ievest dedzināšanai atkritumus. IVN ziņojumā nav sniegta garantija, ka šādi scenāriji, kas apdraudētu Pierīgas iedzīvotājus, nav iespējami Aconē.

3. Ekonomiskā demagoģija par īpašumu vērtību Apgalvojums, ka industriālas atkritumu dedzināšanas tuvums nesamazinās nekustamo īpašumu cenas, ir uzskatāms par demagoģiju. Pamatojums, ka cenas "nākotnē pieaugs vispārējā cenu līmeņa kāpuma dēļ", ir mēģinājums noslēpt faktu, ka konkrēto īpašumu vērtība attiecībā pret tirgu krīšies, radot tiešus zaudējumus iedzīvotājiem.

4. Neatbilstība mūsdienu Eiropas nostādnēm Atkritumu dedzināšana apdzīvotās vietās vairs netiek uzskatīta par "zaļo enerģiju". ES taksonomija un aprites ekonomikas vadlīnijas skaidri norāda uz nepieciešamību pēc pārstrādes, nevis resursu iznīcināšanas dūmeņos, radot piesārņojuma riskus uz gadu desmitiem.

PRASĪBA PAR PERSONĪGO ATBILDĪBU

Nemot vērā iepriekš minēto, es pieprasu:

1. Iekļaut IVN ziņojumā sadaļu par personīgo atbildību. Es pieprasu, lai visas amatpersonas un IVN izstrādes eksperti, kuri ar savu parakstu apliecina šī projekta drošumu un "nekaitīgumu", uzņem personīgu juridisko un materiālo atbildību par sekām.
2. Tas ietver atbildību par:
 - o Iedzīvotāju veselībai nodarīto kaitējumu piesārņojuma vai avāriju gadījumā;

- Īpašumu vērtības kritumu, ko izraisīs šī objekta darbība;
- Vides sanāciju jebkādu tehnoloģisku incidentu gadījumā.

Ja eksperti un amatpersonas nav gatavi parakstīt personīgu garantiju par savu atzinumu patiesumu, tas ir tiešs apliecinājums, ka projekts ir riskants un sabiedrībai bīstams.

Ar cieņu,

20.01.2026

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtnējam videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Gūbei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu. Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtnējam videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas apritē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:
Personas kods:
Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtnējam videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas apritē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:
Personas kods:
Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Četrus fiziskus personus iesniegums

Valsts vides dienestam

Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045;

e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

kopijas: Ropažu novada domei

e-pasta adrese: novada.dome@ropazi.lv

Enerģētikas un vides aģentūra

e-pasta adrese: pasts@eva.gov.lv

SIA "Geo Consultants"

e-pasta adrese: gc@geoconsultants.lv

SIA "Gren Latvija"

e-pasta adrese: info@gren.com

Iebildumi

**pret ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai
koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu
attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā"**

Stopiņi

Dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas datums

[1] Jau vairākas reizes bijām pievērsuši sabiedrības uzmanību tam, ka atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projekts Aconē, Salaspils novadā neatbilst sabiedrības interesēm, un būtiski apdraud vidi un apkārt dzīvošos un to veselību, un būtiski pārkāpj Latvijas Republikas Satversmes 115.pantā noteiktās konstitucionālās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

[2] Tā, citu starpā, jau bijām ziņojuši Ropažu pašvaldībai savus apsvērumus par sekojošo:

- Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi.

- Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren Latvija" norādītā objekta 2025.gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

[3] 2026.gada 15.janvārī notika Ietekmes uz vidi novērtēšanas ziņojuma (IVN ziņojums) sabiedriskā apspriešana Ropažu novada pašvaldībā. Turklāt, saskaņā ar Ropažu pašvaldības vietni sociālajā tīklā Facebook, ar IVN ziņojumu var iepazīties SIA "Geo Consultants" tīmekļa vietnē www.geoconsultants.lv un SIA "Gren Latvija" tīmekļa vietnē www.gren.com/lv/.

Ziņojumā ir konstatējami būtiskie trūkumi, no kuriem izriet projekta īstenošanas neiespējamība un prettiesiskums:

[3.1] Paredzētās darbības vietas piemērotība:

Ziņojumā ir noklusēts, ka 500 metru attālumā no paredzēta objekta dzīvojamo māju apbūve atrodas jau 4500 metru attālumā no paredzēta objekta, tā vietā norādot 700 metru attālumu, kas neatbilst aktuāliem datiem.

[3.2] Ietekme uz veselību:

Ziņojumā nav konkrēti norādīts, uz kādiem avotiem atsaucas projekta izstrādātājs, norādot ka kumulatīvās ietekmes uz veselību veidošanās iespējamība ir zema. Turklāt, zema iespējamība nenozīmē, ka šādas iespējamības nav. Attiecīgi, pastāv nepieciešamība precīzi norādīt, kā tā varētu izpausties un kāds varētu būt aizsardzības plāns, lai novērstu šādu iespējamību vispār.

Ir konstatēta nepietiekama riska pierādīšana:

IVN materiālos ir norādīts, ka atkritumu sadedzināšanas / reģenerācijas procesā dūmgāzēs var būt (un praksē mēdz būt) tādas piesārņojošas vielas kā PM (cietās daļiņas, t.sk. smalkās), NO_x, SO₂, skābie gāzu komponenti (HCl, HF), smagie metāli, CO, kā arī dioksīni/furāni (PCDD/F) un PCB. **Tas ir tiešs signāls, ka iedzīvotāju veselības risku izvērtējumam jābūt īpaši stingram un pierādījumos balstītam.**

Sabiedriskajā komunikācijā nereti tiek minēta augsta attīrīšanas efektivitāte (piemēram, “96% u.tml.”). Uzsveram: pat ļoti augsta attīrīšanas efektivitāte nozīmē nenulles atlikušās emisijas, turklāt smalkajām daļiņām (PM) nav noteikts drošs iedarbības sliekšnis, un jebkura papildu iedarbība var palielināt veselības riskus. Šo principu atspoguļo arī Pasaules Veselības organizācijas (WHO) materiāli par gaisa piesārņojuma ietekmi.

Publiskajos avotos ir izskanējis, ka īpaši bīstama frakcija ir fly ash (filtru pelni) un ka daļa īpaši toksisku komponentu (t.sk. dioksīni/furāni) netiek mērīti nepārtraukti ar augstu precizitāti, bet tiek noteikti periodiski. Ja tas attiecināms uz Jūsu Projektu, sabiedrības aizsardzībai nepieciešama daudz stingrāka monitoringa un “pirms/pēc” salīdzināmības programma.

[3.3] Ietekme uz tuvumā esošu nekustamo īpašumu cenām:

Sastādot atzinumu acīm redzams nebija nodrošināti LĪVA noteiktie vērtēšanas standarti. Atzinumam tika izmantots tikai viens piemērs – Kauņas koģenerācijas stacija. Uz viena piemēra nedrīkst izdarīt vispārinošu secinājumu! Turklāt, no atzinuma nav saprotamas stacijas jaudas, apbūves veidi u.tml. Spriežot pēc bildēm, pārsvarā apbūve ir daudzdzīvokļu mājas. Savukārt, mūsu gadījumā ir jaukta apzbūve – gan daudzdzīvokļu mājas gan viengimenes mājas, un privātais sektors prevalē. Acīm redzams, ka dzīvokļu cenas (it īpaši, tā saucamajā padomju apbūvē) un privātmāju cenas veidošanas mehānismi ir absolūti atšķirīgi un nesalīdzināmi. Līdz ar ko ir acīm redzams, ka Ietekmes uz tuvumā esošu nekustamo īpašumu cenām apliecinošais atzinums nav piemērojams IVN ziņojumam.

[3.4] Par aizsargājamām dabas vērtībām, putniem un netiešo ietekmi:

Publiski pieejamajos IVN materiālos ir norādes, ka Projekta tuvumā atrodas putnu mikroliegums (kods 1731) un Eiropas Savienības nozīmes biotopī. Pielikumos/ekspertu materiālos tiek minēti aizsargājami putni, tostarp ūpis, grieze un cīrulis, kas ir saistīti ar īpašas aizsardzības režīmu un prasa piesardzības principa piemērošanu.

Pat ja tiešs biotopu iznīcinājums netiek deklarēts, Projekts var radīt netiešu ietekmi: troksnis, vibrācijas, apgaismojums, satiksmes pieaugums, kā arī piesārņojošo vielu nosēdumi uz apkārtējām teritorijām.

Papildus ir jāatzīmē, ka no IVN materiāliem ir redzams, ka atzinums tika sastādīts maijā, kad putni ligzdo un neatrodas sev apdzīvotajās vietās. Minētais apliecina, ka ir nepieciešams veikt atkārtotu dabas vērtību monitoringu citā sezonā.

[3.5] Par procedūras tiesiskumu, datu caurskatāmību un lēmumu pieņemšanu:

EVA publiski norādījusi, ka Projektam tiek piemērota IVN procedūra. Sabiedrības līdzdalības jēga ir iespējama tikai tad, ja informācija ir pilnīga, salīdzināma un saprotama, īpaši attiecībā uz alternatīvām, pieņemumiem, sliktākajiem scenārijiem un monitoringa saistībām. Minētais norāda uz nepieciešamību nodrošināt visu dokumentu, izpēti un monitoringu caurskatāmību un pieejamību sabiedrībai.

[4] Ievērojot visu augstāk minēto, lūdzam Jūs:

- atzīt, ka IVN ziņojums neatbilst likuma prasībām un nenodrošina caurskatāmo un objektīvu informāciju par projektu;

- izprasīt no projekta izstrādātāja sekojošu dokumentāciju un informāciju un nodrošināt mums iespēju to saņemt:

1. pilnu emisiju un izkliedes modelēšanas datu paketi (avota parametri, meteoroloģiskie dati un periods, fona koncentrācijas, darba režīmi, starta/apstāšanās režīmi, iespējamie noviržu scenāriji);
2. skaidru sarakstu, kuras vielas tiks kontrolētas nepārtraukti un kuras periodiski, ar mērījumu biežuma pamatojumu;
3. neatkarīgu “pirms/pēc” bāzes monitoringa programmu (gaiss, nosēdumi, augsne, biovides indikatori), lai novērstu strīdus par piesārņojuma izcelsmi pēc objekta darbības uzsākšanas;
4. skaidru veselības riska izvērtējuma kopsavilkumu ar saprotamiem secinājumiem iedzīvotājiem un ar norādi uz pieņemumiem (piem., maksimālās slodzes scenāriji, sliktākie meteoroloģiskie apstākļi).
5. pilnu ornitoloģisko/bioloģisko pētījumu un lauka datu aprakstu (metodika, datumi, maršruti, novērojumu punkti, secinājumu pamatojums);
6. saistošus pasākumus trokšņa un gaismas piesārņojuma mazināšanai, kā arī būvdarbu ierobežojumus ligzdošanas periodā (ar skaidrām datumam piesaistītām prasībām);
7. kumulatīvās ietekmes izvērtējumu (kopā ar citām tuvumā esošām darbībām/objektiem), neaprobežojoties ar atsevišķa objekta “vidējo” scenāriju.
8. prognozētos gada apjomus katrai atlikumu frakcijai;
9. atkritumu klasi/kodu un bīstamības pamatojumu, kā arī pilnu apsaimniekošanas ķēdi (kur, ar kādām atļaujām, kas ir atbildīgais operators);
10. avāriju risku novērtējumu un rīcības plānu (t.sk. ugunsgrēka, noplūdes, putekļu izkliedes gadījumā), kā arī finansiālās garantijas / apdrošināšanu.
11. alternatīvu analīzi (ne tikai tehnoloģiju, bet arī izvietojuma un atkritumu plūsmas alternatīvas) ar kritērijiem un izvēles pamatojumu;
12. precīzu atbildi, kā sabiedrības apspriešanā (15.01.2026 17:00) saņemtie jautājumi un iebildumi tiks integrēti IVN gala materiālos un turpmākajos lēmumos;
13. līdz brīdim, kamēr nav sniegtas pilnas atbildes un dokumenti, atturēties no tālākas Projektu virzīšanas uz neatgriezeniskām darbībām (t.sk. būvniecības priekšdarbiem un atļauju nosacījumiem, kas ierobežo sabiedrības tiesību aizsardzību).

Pielikumā:

5. LSM (Latvijas Sabiedriskie mediji) publikācija par Gren Latvija atkritumu dedzināšanas ieceri un sabiedrības bažām:

<https://eng.lsm.lv/article/society/environment/08.11.2024-latvian-radio-probes-controversial-waste-incineration-plans.a575742/>

6. WHO (Pasaules Veselības organizācija) materiāli par gaisa piesārņojuma (t.sk. PM) ietekmi uz veselību:

<https://iris.who.int/bitstreams/7f67ec60-03bd-45b8-aa82-c47844c166b6/download>

7. ES BAT secinājumi atkritumu sadedzināšanai (Waste Incineration BAT Conclusions) – normatīvā konteksta atsauce:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A32019D2010>

8. Papildu konteksts par bioloģisko monitoringu ap līdzīgiem objektiem (piemērs piesardzības principa pamatojumam):

<https://www.toxicowatch.org/single-post/biomonitoring-2022kaunas-lithuania-madrid-spain-pilsen-czech-rep>

Ar cieņu,

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties/-usies, vērsos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domei
Domes priekšsēdētājam
Signei Grubei

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130
novada.dome@ropazi.lv

IESNIEGUMS

Es, zemāk parakstīties, vēršos pie Ropažu novada domes saistībā ar Salaspils novada teritorijā, Aconē, plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, kura īstenošana var būtiski skart arī Ropažu novada iedzīvotāju tiesības un likumīgās intereses.

Plānotās rūpnīcas izvietošana aptuveni 500 metru attālumā no dzīvojamās apbūves rada būtiskus riskus cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Pastāv pamatotas bažas, ka toksiskās vielas var nonākt pārtikas aprītē, aku ūdenī un augsnē, savukārt gaisa piesārņojums var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju veselību ikdienā. Turklāt iespējamās avārijas gadījumā šādā attālumā var rasties tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pamatojoties uz tehnoloģisko līdzību ar citiem līdzīga tipa objektiem, kā arī uz publiski pieejamiem biomonitoringa pētījumu datiem, tostarp SIA "Gren" norādītā objekta 2025. gada 20. martā publicēto biomonitoringa atskaiti, konstatēti dioksīnu pārsniegumi pārtikā vairāku kilometru rādiusā, PFAS pārsniegumi olās un ūdenī, būtisks dioksīnu pieaugums gaisā, kā arī smago metālu noplūdes riski avāriju gadījumos. Minētie apstākļi liecina par paaugstinātu un ilgtermiņa piesārņojuma risku dzīvojamās teritorijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ievērojot vides aizsardzības, sabiedrības veselības un piesardzības principus, lūdzu Ropažu novada domi izmantot savas kompetences ietvaros esošās tiesības un vērsties pie Salaspils novada domes ar aicinājumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Šis iesniegums ir sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam ir uzskatāms par parakstītu rakstveida dokumentu.

Vārds, uzvārds:

Personas kods:

Dzīvesvietas adrese vai īpašuma adrese Ropažu novadā:

Ropažu novada domes
Priekšsēdētājam
SIGNEI GRŪBEI

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts,
Ropažu novads, LV-2130

No

Biedrība "Vides Sardze"
Reģ.Nr. 40008306790
Dārziņu iela 60, Rīga, LV-1073
E-pasts: info@videssardze.lv

Ropažos, 2026.gada 23.janvārī

Par kolektīvo iesniegumu, kurā izteikts lūgums neapstiprināt atkritumu reģenerācijas
koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Ar šo nosūtu Jums kolektīvo iesniegumu no Ropažu novada iedzīvotājiem, ar
kuru Ropažu novada domei ir izteikts lūgums vērsties pie Salaspils novada domes ar
lūgumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē,
kuru ir parakstījuši 570 iesniedzēji. Lūdzu, izskatīt šo kolektīvo iesniegumu steidzamā
kārtā, tuvākajā domes sēdē un uzrunājot Salaspils novada domi augstāk minētajā
jautājumā, atsaukties uz savāktajiem iedzīvotāju parakstiem. Izskatot kolektīvo
iesniegumu lūdzu uzaicināt uz Domes sēdi un dot vārdu biedrības pārstāvjiem, lai
ziņotu par kolektīvo iesniegumu iesniedzēju vārdā.

Tāpat, lūdzu Jūs informēt Valsts vides dienestu par saņemto kolektīvo
iesniegumu un lūgt to pievienot pie rakstiskiem priekšlikumiem par paredzēto darbību
notiekošās sabiedriskās apspriešanas ietvaros.

Pielikumā: 570 iesniedzēju paraksti uz 62 lapām kopumā.

Ar cieņu
Biedrības Vides sardze
Valdes loceklis
Konstantīns Voskoboņņiks

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA
Sveiciņu pagasta pārvalde
SAŅEMTS

26.01.2026

Nr. DN/2026/2.2-7/413

Ropažu novada
domes priekšsēdētājam
Signei Grūbei

Ropažos, 2026.gada 15.janvārī

KOLEKTĪVAIS IESNIEGUMS (1 lapa no 62)

Ņemot vērā to, ka Salaspils novada Aconē ir plānots izvietot atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu, tiks skartas arī Ropažu novada iedzīvotāju intereses. Ja šādu rūpniecību uzcel 500 m no dzīvojamās zonas, cilvēki būs tiešā toksisko vielu iedarbības zonā: piesārņojums nonāks cilvēku pārtikā, aku ūdeni un dārzus augsne, iedzīvotāji ieelpos toksiskās daļiņas katru dienu, jebkura avārija 500m attālumā radīs tiešu apdraudējumu iedzīvotājiem. Pamatojoties uz tehnoloģiski līdzīga, SIA "Gren" norādītā objekta 2025.gada 20.martā publicēto biomonitoringa atskaiti², kas norāda uz dioksīnu pārsniegumu pārtikā 3-5 km no rūpniecības, PFAS pārsniegumu olās un ūdenī, dioksīnu pieaugumu gaisā 8-300 reizes, avāriju izraisītiem smago metālu noplūdes riskiem un vispārēju piesārņojuma pieaugumu dzīvojamā zonā, pastāv pamatotas bažas par nopietnu kaitējumu iedzīvotājiem un apkārtnē dabai.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, mēs lūdzam Ropažu novada domi vērsties pie Salaspils novada domes ar lūgumu neapstiprināt atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.

Nr.	Vārds, Uzvārds	Personas kods	Paraksts
-----	----------------	---------------	----------